

A Modern Ukrainian Grammar

George Luckyj and Jaroslav B. Rudnyckyj

This content downloaded from 128.197.26.12 on Tue, 20 Oct 2015 12:35:13

UTC

All use subject to [JSTOR Terms and Conditions](#)

A MODERN UKRAINIAN GRAMMAR

by

GEORGE LUCKYJ, M.A.

University of Saskatchewan

and

JAROSLAV B. RUDNYCKYJ, Ph.D.

Free Ukrainian University in Munich

The University of Minnesota Press, Minneapolis

London: Geoffrey Cumberlege. Oxford University Press

Copyright 1949
George Stephen Nestor Luckyj

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form without the written permission of the publisher, the University of Minnesota Press, Minneapolis.

Lithoprinted from Author's Typescript
EDWARDS BROTHERS, INC.
Lithoprinters
ANN ARBOR, MICHIGAN
1949

P R E F A C E

The purpose of this book is to provide American, Canadian, and English students with a practical introduction to the Ukrainian language. Both authors have attempted to make their work acceptable to all interested in Ukrainian, and not to limit its use to academic purposes only. Throughout the book great attention is paid to learning elementary Ukrainian grammar as well as the idiomatic and everyday speech of the Ukrainians.

At the same time, however, the authors realized that most American and English students interested in Ukrainian might not have the opportunity to visit the Ukraine and come in direct contact with the language as spoken by the people. They may be keenly interested, however, in the literature and history of the Ukraine, and in view of that an attempt has been made to introduce the student to Ukrainian literature and culture by means of the examples and reading texts. Above all great care has been taken to show the student the characteristic features of the Ukrainian language which differs so widely from Western European languages in many respects and yet is very near to them in others, being a branch of the Indo-European language family. Thus the student will find himself discovering on the one hand the treasures of Ukrainian such as the immense wealth of diminutives, synonyms, and poetic images, and on the other hand he will find a similarity between English and Ukrainian in hundreds of everyday phrases and words formed from Indo-European stems.

The method of learning is clear from the composition of lessons and exercises. No hard and fast rules can be laid down as to the importance of the various parts of grammar. Each student will find in time how to grapple with them successfully. It is suggested, however, that the Ukrainian texts in each lesson be studied very carefully and at length, so that the beginner may become thoroughly acquainted

with vocabulary and sentence structure. If after working slowly through the unknown depths of the Ukrainian language, the student gains not only a knowledge of the language but also an interest in the people who speak it and in their country, the labors of the authors will be more than rewarded.

G.Luckyj is primarily responsible for the English and J.B.Rudnyckyj for the Ukrainian text. The publication of this book has been made possible by a generous grant from the Humanities Research Council of Canada. The authors are also indebted to President Watson Kirkconnell of Acadia University, Prof. Clarence A.Manning of Columbia University, Prof. C.H. Andrusyshen of the University of Saskatchewan, and Prof. Roman Smal Stocki of Marquette University for their most valuable comments and suggestions.

C O N T E N T S

	Page
Abbreviations.....	iv
Preface.....	1
Introduction: Ukrainian Language.....	I
P a r t O n e: The Alphabet.....	6
Phonetic Transcription of the Ukrainian Alphabet.....	8
Pronunciation.....	
A Note on Ukrainian Grammar.....	II
P a r t T w o: I. ^a Noun.Auxiliary Verb(є).....	13
2. The Verb б́уТИ(to be).....	15
3. Gender. The Verb б́уТИ (to be) (Past Tense).....	16
4. The Verb б́уТИ(to be) (Future Tense).....	19
5. Hard Declension. "I-sound Change".....	20
6. Hard Declension (Locative Singular).....	24
7. The Auxiliary Verb МА́ТИ(to have)Hard Declension (Accusative Singular).....	26
8. Use of the Genitive after a Negative."The missing e,o".....	27
9. Hard Declension (Dative Singular).....	29
10. Hard Declension (Instrumental Singular). The Use of Genitive.....	32
11. Hard Declension (Recapitulation). Use of the Vocative. Possessive Pron..	35
12. First Conjugation.....	39
13. Hard Declension (Plural).....	41
14. Hard Declension (Plural II)	44
15. Second Conjugation.....	46
16. Hard Declension (Conclusion).....	49
17. Soft Declension (Masculine Nouns).....	52
18. Soft Declension (Feminine Nouns).Elision of Consonants.....	54
19. Soft Declension (Neuter Nouns). The Adjective.....	56
20. Mixed Declension.....	59
21. Consonant Declension (Feminine Nouns).....	62

^a Numbers on the left refer to the lessons.

22. Consonant Declension (Neuter Nouns).....	65
23. The Adjective (Hard and Soft). The Past Tense.....	67
24. The Adjective (Degrees of Comparison).....	70
25. The Adjective (Hard and Soft Declension).....	74
26. The Adjective (Conclusion).....	77
27. Personal Pronouns. Formation of Adverbs.....	82
28. Reflexive and Possessive Pronouns.....	86
29. Demonstrative Pronouns.....	91
30. Pronouns (Conclusion).....	94
31. Numerals (Cardinal Numbers).....	99
32. Numerals (Ordinals).....	103
33. Numerals (Conclusion).....	107
34. The Verb (Imperative Mood).....	III
35. The Verb (Aspects). The Future Tense.....	II5
36. The Verb (Aspects). Present and Past Participles. The Gerund. Passive Voice.....	I20
37. The Verb (Subjunctive Mood). The Third Conjugation.....	I26
38. The Adverb. The Preposition. The Interjection.....	I31
39. The Conjunction. Ukrainian Syntax.....	I36
P a r t T h r e e: Grammatical Tables (paradigms).....	I41
Vocabulary.....	I46
Area of Ukrainian Language (map).....	I85
Index.....	I86

A b b r e v i a t i o n s

acc.	accusative	N.	neuter
adj.	adjective	n.	noun
adv.	adverb	nom.	nominative
dat.	dative	p.	person
dim.	diminutive	pass.	passive
F.	feminine	PL(ur)	plural
fut.	future	sg.	singular
gen.	genitive	S.sing.	singular
imp.	imperative	trans.	transitive
inf.	infinitive	voc.	vocative
inst.	instrumental	I	first person
loc.	locative	2	second person
M.	masculine	3	third person

I N T R O D U C T I O N

UKRAINIAN LANGUAGE - ITS ORIGIN AND CHARACTERISTICS

Ukrainian is spoken today by over 45 million people. This figure includes, besides the Ukrainians, other nationalities - Russians, Poles, Jews, Germans, and Rumanians, who form about 20% of the total population in the Ukraine and who can speak Ukrainian, as well as those Ukrainians living as emigrants in Europe (200.000), Canada (350.000), the USA (800.000), and South America. Thus, although handicapped by the lack of accurate statistics, we can say that numerically Ukrainian-speaking people are second in the Slav family of nations (after the Russians) and fifth in the whole of Europe (after the Russians, the English, the French, and the Germans).

The territory where the Ukrainian language is spoken (see the map) is 236.000 sq.miles. Outside the frontiers of the Ukraine, settlements where the language is well preserved are in the following parts of the world: Europe (Yugoslavia), Asia (Soviet Asia, especially the so called "Green Ukraine" on the Amur river), North America (Canada, the USA), South America (Argentina, Brazil, Paraguay).

As the immediate neighbors of the Ukrainians are also Slavs, it is sometimes difficult to draw an exact boundary between the Ukrainian and the neighboring language. This is particularly the case on the Ukrainian-Byelorussian and Ukrainian-Slovak lingual frontiers. Very often mixed dialects are spoken in these border regions. The boundaries of the Ukrainian lingual territory are given on the map.

The Ukrainian language is quite separate and independent, though, like other languages, it shows many similarities with the languages spoken in the neighboring countries. This is especially visible in the relation of Ukrainian to other Slavic languages. The following Slavic languages show close ties with Ukrainian: Bulgarian, Serbian, Croatian, Slovak, Polish, Byelorussian and Russian. In order

to understand clearly the position of Ukrainian in this group of Slavic languages, it is necessary to know a little more about the division and history of Slavic languages.

In accordance with their geographical position Slavic languages fall into three groups:

1. E a s t S l a v i c: Byelorussian (White Ruthenian), Russian, Ukrainian;
2. w e s t S l a v i c: Czech, Lusatian (Upper and Lower), Slovak, Polish together with Kassubian;
3. S o u t h S l a v i c: Bulgarian, Croatian, Serbian, Slovene.

We do not know the original Proto-Slavic language, out of which all the separate Slavic languages developed, and we do not possess any written works in Proto-Slavic. Philologists agree that the breaking up of this language common to all ancient Slavs (Proto-Slavic) took place sometime before the 6th century as a result of the migration of various Slav tribes from their original homeland which was supposed to have been somewhere between the river Prypyat' and the upper Dnieper.

Old Church Slavic language is nearest to Proto-Slavic. The holy writings which are the copies of the prayer books from the 10th and 11th centuries made from the originals of the Slavic Bible translated by St. Cyril and Methodius from the Greek into a western Bulgarian dialect, are preserved in this Old Church Slavic language. It is thought that St. Cyril's pupil Clement invented a new alphabet taking as a basis the capital letters of the Greek alphabet, and that he named this new alphabet " c y r i l l i c " in honor of his teacher.

Among the countries where this alphabet was used was the Ukraine. Here it was used until the 18th century, when it was reformed into the so-called "h r a z h d a n k a" , which is the modern Ukrainian alphabet. Old Church Slavic is still used today in church services by the Russians, Ukrainians, Bulgarians, Byelorussians, Serbs, and partly by the Croats, though its pronunciation is much altered from the original and varies from country to country.

Contemporary Ukrainian has these characteristics which clearly distinguish it from Russian:

1. The "i- sound change" (the interchange of e and o with i in the closed syllable):

U K R A I N I A N	R U S S I A N
вiл (vil)	вол (vol) - ox
пiч (pich)	печь (pyech) - oven

2. The development of the original e to i:

вiра (vira)	вѣра (vyera) - belief
рiкá (rika)	река́ (ryeka) - river

3. The retention of hard consonants before an e:

селó (selo)	селó (syelo) - village
тепѣр (teper)	тепѣрь (tyepyer) - now

4. The alteration of the Proto-Slavic vowels i and њ:

рiба (ryba)	рѣба (ryba) - fish
бiти (byty)	бить (bit') - to beat

5. The development of the Proto-Slavic (G) to (H):

горá (hora)	горá (gara) - mountain
рiг (rih)	рог (rog) - horn

6. Characteristic groupings of -ри-, -ли-:

гримiти (hrymity)	гремѣть (gremyet') - to thunder
кривáвий (kryvavy)	кровáвный (krovavy) - bloody

7. The so-called v o s a l i z e d (L) (written as в):

воук (vouk)	волк (volk) - wolf
взяв (vzyau)	взял (vzyal) - he took

There are other characteristics in the stress, formation of words, declensions, syntax, and vocabulary which distinguish Ukrainian from Russian as well as from other Slavic languages.

Ukrainian has also many characteristics which link it with other Slavic languages. It is clear from the geographical position alone that Ukrainian lies in the very center of the Slavic family of languages. This prevents it from being influenced by non-Slavic languages and at the same time preserves it as a genuine heritage in that it is nearest to what may be called the pure Slavic.

Like other languages, Ukrainian has many dialects. We distinguish two principal groups of Ukrainian dialects: Northern and Southern. The Southern group falls into two more divisions: South-East and South-West. Apart from the dialects, there exists however, a literary or spoken standard Ukrainian used in public offices, schools, literature, press, broadcasting, etc.

The oldest literary language in the Ukraine was the Old Church Slavic which came to the Ukraine from Bulgaria at the time of acceptance of Christianity by Volodymyr the Great of Kiev in 988. This original Church Slavic was greatly modified in pronunciation and orthography, and it became more and more "ukrainized." This modified Church Slavic was the literary language in the Ukraine till the end of the 18th century.

A new era in Ukrainian literature started with the publication of Kotlyarevsky's "Aeneid" in 1789, which was written in the language as spoken by ordinary people. Kotlyarevsky* was followed by Kvitka-Osnovyanenko, Metlynsky, Hrebinka, Kulish, and Shevchenko, all of whom (especially the greatest Ukrainian poet Shevchenko) established the standard modern Ukrainian literary language, largely based on the spoken Eastern Ukrainian dialect. Further progress of the literary language was secured by such 19th century writers and poets as Marko Vovchok, Rudansky, Hlibov, Storozhenko, Shashkevych, Fedkovych, Myrny, Netchuy-Levytsky, Ivan Franko, Kotsyubinsky, Lesya Ukrainka and others.

Due to the ban on printing and writing in Ukrainian in Tsarist Russia in 1876, the center of Ukrainian literary life moved to Lwiw in Western Ukraine, then under Austrian rule. Many Ukrainian writers living in Russia printed their works in Lwiw. During the period of the ban (1876-1906) the Ukrainian literary language acquired much from Western dialects, but basically it remained unchanged and emerged mature and crystallized after the 1905 revolution. Since 1917 Ukrainian has become the official language in the Soviet Ukraine. A great amount of linguistic research has been done since that time, and today the Ukrainian language has come even more to the foreground of the European scene with the official ad-

*All Ukrainian names will appear henceforth in the "popular" transliteration. For explanation of this term vid.p.

mission of Soviet Ukraine to the United Nations.

The finest examples of modern Ukrainian literature can be found in the works of S a m c h u k, T y c h y n a, R y l s k y, K h v y l o v y, Y a n o v s k y, A n t o n y c h, M a l a n y u k and others.

Today, inspite of all the difficulties, the Ukrainian language is more alive than ever. It may be used to convey to readers and listeners many different messages, but, as it remains the expression of the whole nation, it must be studied and appreciated objectively as a language, not as a medium of political propagan-da.

I. THE ALPHABET

Printed:	Written:	Ukrainian name:	English Transliteration:		Pronunciation:	
			Popular:	Academic:		
А, а	<i>А а</i>	ah	a	a	like <u>a</u>	in father
Б, б	<i>Б б</i>	beh	b	b	<u>b</u>	baker
В, в	<i>В в</i>	veh	v	v	<u>v</u>	very
Г, г	<i>Г г</i>	ha	h	h	<u>h</u>	home
Ґ, ґ	<i>Ґ ґ</i>	ghe	g	g	<u>g</u>	good
Д, д	<i>Д д</i>	deh	d	d	<u>d</u>	dog
Е, е	<i>Е е</i>	eh	e	e	<u>e</u>	set
Є, є	<i>Є є</i>	yeh	ye	je	<u>ye</u>	yes
Ж, ж	<i>Ж ж</i>	zhe	zh	ž	<u>s</u>	pleasure
З, з	<i>З з</i>	zeh	z	z	<u>z</u>	zebra
И, и	<i>И и</i>	yh	y	y	<u>y</u>	myth
І, і	<i>І і</i>	ee	i	i	<u>ee</u>	see
Ї, ї	<i>Ї ї</i>	yee	yi	ji	<u>yee</u>	yeast
Й, й	<i>Й й</i>	yi	y	j	<u>y</u>	boy
К, к	<i>К к</i>	kah	k	k	<u>k</u>	king
Л, л	<i>Л л</i>	el	l	l	<u>ll</u>	all
М, м	<i>М м</i>	em	m	m	<u>m</u>	man
Н, н	<i>Н н</i>	en	n	n	<u>n</u>	not
О, о	<i>О о</i>	o	o	o	<u>o</u>	for
П, п	<i>П п</i>	peh	p	p	<u>p</u>	pot
Р, р	<i>Р р</i>	er	r	r	<u>r</u>	rat
С, с	<i>С с</i>	es	s	s	<u>s</u>	speak

Printed:	Written:	Ukrainian name:	English Transliteration:		Pronunciation:		
			Popular:	Academic:			
Т, т	<i>Т т</i>	teh	t	t	like	<u>t</u>	in tea
У, у	<i>У у</i>	oo	u	u		<u>oo</u>	food
Ф, ф	<i>Ф ф</i>	ef	f	f		<u>f</u>	fire
Х, х	<i>Х х</i>	kha	kh	x		<u>ch</u>	loch
Ц, ц	<i>Ц ц</i>	tseh	ts	c		<u>ts</u>	fats
Ч, ч	<i>Ч ч</i>	ch eh	ch	c		<u>ch</u>	chin
Ш, ш	<i>Ш ш</i>	sheh	sh	s		<u>sh</u>	shop
Щ, щ	<i>Щ щ</i>	shch eh	shch	sc		<u>shch</u>	<u>fresh</u> <u>cheese</u>
Ю, ю	<i>Ю ю</i>	you	yu	ju		<u>u</u>	duke
Я, я	<i>Я я</i>	ya	ya	ja		<u>ya</u>	yard
ь	<i>ь</i>	yir	shown by an apostrophe (')				

ь has no sound value. It is called "softening sign" as it softens the preceding consonant.

2. How to join letters into words:

село, вулиця, місто, січень, листопад

Exercise

Write out the following words:

ДОРОГА	ГАРНИЙ	ОСІННІЙ
КИЇВ	ОДЕСА	ЛЬВІВ
АМЕРИКА	КАНАДА	АНГЛІЯ
жаль	хмарочка	шістнадцять

3. PHONETIC TRANSCRIPTION OF THE UKRAINIAN ALPHABET

а	a	і	i	т	t
б	b	ї	ji	у	u
в	v or w	й	j	ф	f
г	h	к	k	х	χ
ґ	g	л	l or t	ц	ts
д	d	м	m	ч	tʃ
е	e	н	n	ш	ʃ
є	je	о	o	щ	ʃtʃ
ж	ʒ	п	p	ю	ju
з	z	р	r	я	ja
и	i	с	s	ь	[']

4. PRONUNCIATION

1. Ukrainian has a phonetic alphabet and therefore its pronunciation is simple. Each letter in the Ukrainian alphabet (with few exceptions) represents only one sound.

2. V o w e l s:

All Ukrainian vowels are short and open.

There are the following simple vowels: а, е, и, і, о, у

There are the following softening vowels: я, є, ї, ю

3. In the following instances the vowels я, є, ю, are always pronounced as diphthongs with й as the first sound. They are, therefore, also called i o t a t e d (i.e. containing the -j- sound).

a. when they occur as a separate word:

я ja (I)

є je (is)

b. at the beginning of a word:

яма jama (pit)

Євген jevhen (Eugene)

Юрко jurko (George)

c. after a vowel:

МОЯ *maja* (my)F ТВОЄ *tvaje* (your)N СВОЮ *svaju* (own)

d. after the labials:

П'ЯТЬ *pjat'* (five) Б'ЮТЬ *bjut'* (they beat)
ПОЛУМ'Я *poltumja* (flame) СВЯТО *svjato* (holiday)

4. After all other consonants я, є, ю, have the sound value of a, e, y, but at the same time they soften the preceding consonant:

ЗЯТЬ *z'at'* (son-in-law) ЛЯЛЯ *lala* (doll) УСЮДИ *usudi* (every-
where)

5. The fourth iotated vowel ĭ is always pronounced as j. It is used at the beginning of a word, after a vowel, and after an apostrophe:

ЇХАТИ *jhati* (to ride) УКРАЇНА *ukrajina* (Ukraine) В'ЇХАВ *vjxav* (he drove
in)

6. Apart from я, є, ю, ĭ, which sometimes appear as diphthongs (see above 3,5), there are the following diphthongs in Ukrainian:

аї		pronounced like	igh	in	high
ей		"	"	ay	May
ий	<i>ij'</i>	-	-	-	-
ії	<i>ij'</i>	-	-	-	-
ой		pronounced like	oy	in	coy
уй		"	"	ui	fluid
йо		"	"	ya	yawn

ьо = йо, but it is used after softened consonants, while йо stands at the beginning of a word or after a vowel.

7. C o n s o n a n t s are divided into:

V o i c e d: б, в, г, ґ, д, ж, з, л, м, н, р

V o i c e l e s s: п, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ

8. Ukrainian л is pronounced like the English so-called "dark l" (l at the end of words, e.g. in all, kneel). Only л softened by ь or an i is pronounced like the English l in lily.

"dark l": лице *titsɛ* (face)

"soft l": Львів *lvw* (Lviv)

9. Ukrainian р is rolled and is always pronounced with a strong trill.

10. Ukrainian в can have two sound values:

a. вода *vɔdɔ* (water)

b. взяв *vz'aw* (he took)

11. The following consonants may be softened by the softening sign ь : д, з, л, н, с, т, ц

мідь *mid'* (copper)

мазь *maz'* (lubricant)

сіль *sil'* (salt)

тінь *tin'* (shadow)

вісь *vis'* (axle)

сіть *sit'* (net)

швець *svets'* (shoemaker)

12. For the sake of euphony some consonants are pronounced soft before the softening vowels, sometimes before an і, and also before other consonants.

e.g. Сян *s'an* (Sian)

дід *d'id* (old man)

хліб *xl'ib* (bread)

світ *svit* (world)

волосся *vɔts's'a* (hair)

життя *zit'a* (life)

13. Apostrophe is used after б, в, м, п, ф, and before softening vowels я, є, ю, ї. It indicates that the letters between which it stands must be pronounced distinctly and separately.

e.g. п'ять - five

зв'язати - to tie together

б'є - he beats

м'ясо - meat

14. Ї is a consonant, its sound being similar to that of y in day.

15. Ukrainian has two compound consonants:

дж *dʒ* j in judge : джерело - spring ; дз *dʒ* ds in words : дзвін - bell
They are pronounced as separate sounds, however, when occurring in com-

ound words: віджив *vidʒiv* (he revived) надзвичайно *nadʒvi'tʃajno* (exceptionally)

5.A NOTE ON UKRAINIAN GRAMMAR

Ukrainian is a highly inflected language; Ukrainian words, that is, undergo many changes as required by their case, gender, number, tense, person, mood, voice, etc.

In order to make it easier for an English-speaking student to have a clear picture of Ukrainian grammar, the following explanatory list of grammatical terms, some of which are not common in English, is supplied.

I. In Ukrainian there are **n i n e** parts of speech (in English there are **eight**):

І м е н н и к	N o u n
З а й м е н н и к	P r o n o u n
П р и к м е т н и к	A d j e c t i v e
П р и с л і в н и к	A d v e r b
Д і є с л о в о	V e r b
П р и й м е н н и к	P r e p o s i t i o n
Ч и с л і в н и к	N u m e r a l
С п о л у ч н и к	C o n j u n c t i o n
В и г у к	I n t e r j e c t i o n

2. As in English, the inflections of nouns, pronouns, and adjectives are called **d e c l e n s i o n s**; the inflection of verbs - **c o n j u g a t i o n**.

3. Ukrainian has no definite or indefinite article.

4. All Ukrainian nouns, pronouns, adjectives, and verbs have each a different gender: either **m a s c u l i n e**, **f e m i n i n e**, or **n e u t e r**. In most cases the gender of a word can be recognized by the word's ending.

5. All declensions of Ukrainian nouns, pronouns, and adjectives have **s e v e n** cases:

1. Н а з и в н и й	T h e N o m i n a t i v e
2. Р о д о в и й	T h e G e n i t i v e
	(o r P o s s e s s i v e)

3. Д а в а л ь н и й	The D a t i v e
4. З н а х і д н и й	The A c c u s a t i v e
5. К л и ч н и й	The V o c a t i v e
6. О р у д н и й	The I n s t r u m e n t a l
7. М і с ц е в и й	The L o c a t i v e

The n o m i n a t i v e case is that taken by the subject of a sentence or clause. We find the subject by answering the question:

Who or What? (Хто? Що?) : б р а т - brother

The g e n i t i v e case denotes ownership or possession and answers the question beginning with:

Whose or of what? (Кого? Чого?) : б р а т а - brother's

The d a t i v e case denotes the indirect object of the verb and can be discovered by a question beginning with:

To whom or to what? (Кому? Чому?) : б р а т о в і - (to)brother

The a c c u s a t i v e case denotes that the noun is the direct object of the verb. It answers the question beginning with:

Whom or what? (Кого? Що?) : б р а т а - brother (him)

The v o c a t i v e case denotes direct address, calling or exclamation:

: б р а т е! brother!

The i n s t r u m e n t a l case expresses the means by which something is done and answers the question:

By whom or with what? (Ким? Чим?) : б р а т о м - (with)brother

The l o c a t i v e^{*} case indicates the place of an action and answers the question:

Where? (Де?) : (в)б р а т о в і - (in) brother

6. Ukrainian v e r b s have both a s i n g u l a r and a p l u r a l number. They have t h r e e p e r s o n s (I, you, he, she, it) in the singular and t h r e e p e r s o n s (we, you, they) in the plural. V e r b e n d i n g s f o r e a c h p e r s o n a r e d i f f e r e n t. Ukrainian verbs are inflected like English verbs, by tense, mood, and voice.

^{*} The locative case is also called the prepositional since it is never used without a preposition.

ПЕР́ША ЛЕ́КЦІ́Я

FIRST LESSON

Що це є?

Це є рот.	Це є око́.	Це є голова́.
Це є зуб.	Це є у́хо.	Це є борода́.
Це є ніс.	Це є рука́.	Це є воло́сся.

1. Every Ukrainian word has a *s t r e s s a c c e n t*. The Ukrainian accent is movable and often changes its position in the same word (e.g. in the declensions of nouns and conjugations of verbs). It is marked (') in words of more than one syllable throughout this handbook, but it is never printed in ordinary books. Occasionally a word may be accented in two different ways, both ways being permissible. In such a case both accents are indicated.

2. The auxiliary verb *є* (is, are) may be omitted. Thus we can say equally well:

Що це?

Це рот.	Це око́.	Це голова́.
Це зуб.	Це у́хо.	Це борода́.
Це ніс.	Це рука́.	Це воло́сся.

Чи це (є)....?

Чи це (є) рот?	- Так, це (є) рот.
Чи це (є) зуб?	- Так, це (є) зуб.
Чи це (є) ніс?	- Так, це (є) ніс.
Чи це (є) око́?	- Ні, це не (є) око́.
Чи це (є) у́хо?	- Ні, це не (є) у́хо.

Чи це (є) рука́?	-	Ні,це не (є) рука́.
Чи це (є) голова́?	-	Ні,це не (є) голова́,це (є) рука́.
Чи це (є) борода́?	-	Ні,це не (є) борода́,це (є) ніс.
Чи це (є) волóсся?	-	Ні,це не (є) волóсся,це (є) зуб.

3. Ukrainian has no definite or indefinite article.

4. A question in Ukrainian begins usually with **Чи** which has no equivalent in English. **Чи** in the middle of a sentence = **w h e t h e r, i f.**

Це рука́, а це голова́. Це о́ко, а це теж о́ко. Це голова́, це рука́, а що це? Це ніс. Це не волóсся, це не у́хо, це не зуб, а що це? Це борода́. Ні, це не борода́. Так,так, це борода́. Чи це теж борода́? Ні, це о́ко. А це що? Це волóсся. Це (є) рука́, а це не (є) рука́. Це (є) у́хо, це теж (є) у́хо, це (є) о́ко, це теж (є) о́ко, а що це (є)? Це не є а́ні голова́, а́ні волóсся. Це (є) ніс. Це не рука́, це не зуб, це не рот, це не ніс. Це не є а́ні рука́, а́ні зуб, а́ні рот, це ніс.

R e a d i n g e x e r c i s e .

Very many Ukrainian words are formed from the same Indo-European stems as their English equivalents and are easy to learn:

МА́ТИ БРАТ СЕСТРА́ СИН ; АМЕ́РИКА А́НГЛІЯ АРТИ́СТ БЮРО́
 ЕМИГРА́ЦІЯ ЖИРА́ФА ІСТО́РІЯ КЛЯ́СА ЛЕ́КЦІЯ ЛІТЕРАТУ́РА МУ́ЗИКА
 ОБ'Є́КТ ОФИ́ЦЕР РА́ДІО СТУДЭ́НТ ФІЛЬМ ФО́РМА ЦИГА́РКА

I d i o m s .

In order to acquaint the student with Ukrainian idiomatic expressions, two of them will be introduced in every lesson. Their English translation is often not literal but also idiomatic. The meanings of the words composing these idioms will be found in the final vocabulary.

Дя́кую.

Thanks.

Прошу́.

Please.

V o c a b u l a r y .

що

what

це

this, these

є	is, are	борода́	chin, beard
рот	mouth	волосся́	hair
зуб	tooth	ні	no
ніс	nose	так	yes, so
о́ко	eye	не	not
у́хо	ear	а	and, or, but
рука́	hand, arm	теж	also
голова́	head	а́ні....а́ні	neither....nor

ДРУ́ГА ЛЕ́КЦІ́Я

SECOND LESSON

The Verb бу́ти - to be (Present Tense)

1. я є	I am	ми є	we are
2. ти є	you are	ви є	you are
3. він (вона́, воно́) є	he (she, it) is	вони́ є	they are

Де хто є?

Я є тут. Ти є там. Він є теж там. Ми є тут, а ви є там. Він є тут і вона́ є тут. Він і вона́ є тут. Вона́ є там і воно́ є там. Ми є вдо́ма. Ви є надво́рі. Ми є вдо́ма, а ви є надво́рі. Ми є вдо́ма й ви є вдо́ма, а вони́ є надво́рі. Він і вона́ є тут, надво́рі. Вона́ й він є там. Де? Вдо́ма. Вони́ є тут і там. Ти тут, я там. Він тут, вона́ й воно́ там. Ми вдо́ма, ви надво́рі. Ти тут? Так, і вона́ тут. Так? Вона́ теж тут? Хто (є) там? Тут я.

1. The conjunction *i* (and) is used after a word ending in a consonant. After a word ending in a vowel *i* changes to *й*: він *i* вона́; вона́ *й* він

2. The second person singular (**ТИ**) is used in conversation within the family circle and with intimate friends; the second person plural (**ВИ**) is used in all other circumstances.

Де що є?

Де є рот?	- Рот є тут.
Чи тут є о́ко?	- Так, о́ко є тут.
Чи у́хо є тут?	- Ні, тут не є у́хо, тут є о́ко.
Чи рука́ є теж тут?	- Ні, рука́ не є тут, рука́ є там.

- Де є рот і зуби? - Рот і зуби є тут.
 Де рука, а де нога? - Рука тут, а нога тут.
 Де є голова, а де є нога? - Голова є тут, а нога є там.
 Чи волосся є там, де голова? - Так, волосся є там, де голова.
 Чи ніс є там, де нога? - Ні, ніс не є там де нога, ніс є тут.

E x e r c i s e *

T r a n s l a t e: I am here, you are there. Are they out(doors)? No, they are not out, they are at home. He and she are here. They are there. Where is the head? The head is here. Are the teeth here? No, the teeth are not here, the teeth are there. Is the mouth here? Yes, the mouth is here. Where is the foot? The foot is here, not there where the hand is.

I d i o m s.

Вибачте! Excuse me! Будьте такі добрі. Be so kind.

V o c a b u l a r y.

де	where	Й = і	
хто	who	вдома	at home
тут	here	надворі	out(doors), outside
там	there	зуби	teeth
і	and	нога	leg, foot

ТРЕТЯ ЛЕКЦІЯ

THIRD LESSON

Gender

The Verb бути - to be (*Past Tense*)

Яке що є?

Ніс малий. Борода мала. Око мале. Голова велика. Яке ухо? Воно коротке. Чи рука теж коротка? Ні, рука не коротка, вона довга. Яка нога? Нога теж довга. Яке волосся? Волосся є або довге, або коротке. Де є рот і який він? Рот є тут, він

* In many cases for the sake of the idiomatic Ukrainian, correct English has had to be sacrificed.

малий. Який зуб і де він? Зуб білий, він тут. Білий зуб є тут. Довга рука є там.
Де коротке волосся, а де довге? Коротке волосся тут, довге там.

1. There are three genders in Ukrainian: masculine, feminine, and neuter.

2. The gender of a word is usually recognized by its ending.

3. Adjectives with stems ending in a hard consonant take the following endings:

masculine: -ий e.g. малий, довгий

feminine: -а e.g. малá, довга

neuter: -е e.g. малé, довге

4. In a sentence the gender of an adjective is always determined by the gender of the noun to which it refers:

ніс (мас) - малий ; голова (фем) - велика

5. The gender of nouns can be recognized by the following endings:

a. Most nouns ending in a consonant are masculine:

ніс, рот

b. Nouns ending in -а are feminine:

рука́, нога́, голова́

c. Nouns ending in -о are neuter. Nouns ending in -я after

a double consonant are also mostly neuter:

о́ко, у́хо; воло́сся

6. Note: Nouns referring to male persons are always masculine even if ending in -о or -а : ба́тько - father

Nouns referring to female persons are always feminine even if they do not end in -а : ма́ти - mother

7. The adjective must always agree with the noun or pronoun in number, gender, and case: малá рука́, довгий ніс, біле молоко́, вона́ велика.

8. Verb t o b e (б у́ти) - p a s t t e n s e :

я був, я була́, я було́	I was	ми були́	we were
ти був, ти була́, ти було́	you were	ви були́	you were
він був	he was	вони були́	they were
вона була́	she was		
воно було́	it was		

9. There is only one p a s t t e n s e of б у́ти , and it may mean: I was, I have been, I had been.

10. In the past tense the verb б у́ти may never be omitted:

ка́ва чо́рна	b u t:	ка́ва була́ чо́рна
(the coffee is black)		(the coffee was black)
воло́сся до́вге	b u t:	воло́сся було́ до́вге
(the hair is long)		(the hair was long)

Яке́ що було́? Який хто був?

Я був малий. Яка́ була́ вона́? Вона́ була́ теж мала́. Що це було́? Це було́ молоко́.
Яке́ було́ молоко́? Воно́ було́ біле́. Яка́ була́ ка́ва? Ка́ва була́ чо́рна. А яка́ вона́
тепе́р? Тепе́р вона́ біла́. Воло́сся було́ корóтке, а тепе́р оно́ до́вге. Чи ви були́
надво́рі? Ні, ми не були́ надво́рі, ми були́ вдо́ма.

E x e r c i s e

T r a n s l a t e : The nose is small; the hand is big. The foot is also big.
The hair was short, but now it is long. I was little, but now I am big. She
was little and is little. Here is the black coffee, there is the white milk.
The hair is black and long. The beard was not long. The ear is also not big.

I d i o m s .

Що чува́ти?

What's the news?

Все в поря́дку.

Everything is all right.

V o c a b u l a r y .

який (-ка́, -ке́)	what kind of, what	або́	
малий (-ла́, -ле́)	little, small	молоко́	milk
великий (-ка, -ке)	big, great	ка́ва	coffee
короткий (-ка, -ке)	short	чо́рний (-на, -не)	black
довгий (-га, -ге)	long	тепе́р	now
білий (-ла, -ле)	white		

ЧЕТВЕРТА ЛЕКЦІЯ

FOURTH LESSON

The Verb бу́ти - to be (Future Tense)

бу́ду	I shall be	бу́демо	we shall be
бу́деш	you will be	бу́дете	you will be
бу́де	he (she, it) will be	бу́дуть	they will be

Де хто бу́де?

Де бу́деш ув́ечері? Ув́ечері бу́ду вдо́ма. А ти? Я бу́ду в теа́трі. Де бу́дете сьо́годні? Сьо́годні бу́демо в кінотеа́трі. А ви? Ми теж там бу́демо. Чи бу́дете попо́лудні вдо́ма? Ні, попо́лудні ми не бу́демо вдо́ма, бу́демо в мі́сті. Чи ви теж бу́дете там? Ні, ми бу́демо вдо́ма. Чи надво́рі бу́де сьо́годні пого́да? Ні, надво́рі є тепе́р него́да й ув́ечері бу́де теж него́да. Сьо́годні вранці́ й попо́лудні була́ пого́да, а вв́ечері него́да. Пого́да бу́де до́вга, него́да бу́де ко́ротка.

I. In the f u t u r e t e n s e the verb бу́ти can be used without the personal pronoun (я, ти, він, etc.) as the distinct verb endings make the pronouns unnecessary. Only where it is necessary to emphasize the particular person is the personal pronoun added in front of the verb.

Чи бу́деш в теа́трі?	- Так, бу́ду в теа́трі.
Бу́дете вв́ечері в кінотеа́трі?	- Ні, вони́ бу́дуть в теа́трі, ми бу́демо вдо́ма.
Чи він був в мі́сті?	- Ні, вона́ була́ в мі́сті.
Чи він був ув́ечері вдо́ма?	- Ні, він не був удо́ма вв́ечері.
Чи бу́дете теж удо́ма?	- Так, ми бу́демо вдо́ма.

2. The preposition **В** (in) is used only after words ending in vowels. After words ending in consonants **В** changes to **у** :

вона́ в теа́трі; він у теа́трі - вона́ вдо́ма; він удо́ма

Е x e r c i s e

T r a n s l a t e: I was at home this afternoon. I shall be there tonight. Will you be in the cinema tonight? No, we shall be in the theatre. We shall not be at home. What is the weather like today? In the morning the weather was fine. In the evening the weather will be bad. Will you be in town today? I shall be there this afternoon.

I d i o m s.

Мені́ (дуже) при́кро.

I am (very) sorry.

Мені́ одна́ково.

It is all the same to me.

V o c a b u l a r y.

увече́ри	in the evening, tonight	пого́да	weather, good weather
в теа́трі	in the theatre	него́да	bad weather
сього́дні	today	вранці́	early in the morning
в кінотеа́трі	in the cinema	в	in
попо́лудні	in the afternoon	у = в	
в мі́сті	in town		

П'ЯТА ЛЕКЦІЯ

FIFTH LESSON

Hard Declension - Genitive Singular

"I-sound Change"

О д я г.

Люди́ні треба́ сурду́та, камізе́льки, крава́тки, по́яса, соро́чки, ху́стки, череви́ка, капелкха́ або ша́пки й ху́сточки. О́дяг є з сукна́, полотна́, во́вни або баво́вни, з шов́ку й оксаміту. Сурду́т є з сукна́, соро́чка з полотна́, а крава́тка й ху́сточка з шов́ку. Ху́стка є з во́вни або́ з шов́ку. Влі́ті не треба́ ані капелю́ха, ані ху́стки.

1. All nouns ending in a hard consonant or a vowel preceded by a hard consonant belong to the *hard declension*.

сурд^ут, ху^стка, полот^но

2. The *genitive case* of the *hard declension* has the following endings:

m a s c u l i n e : -a, -y, f e m i n i n e : -и, n e u t e r : -а,

3. Notice that in the construction with *треба* the subject is always in the *dative* and the object in the *genitive*.

e.g. лю^ди^ни *треба* сор^бчки - a man needs a shirt

Це ніс. Він без н^оса. Це великий ді^м. Вд^ома *треба* стол^а. Там б^уде великий ді^м.
Лю^ди^ни *треба* д^ому. Був довгий в^ечір. Вв^еч^ер^і б^уде пог^ода.

I-sound Change

ніс - н^оса, ді^м - д^ому, в^ечір - вв^еч^ер^і

This interchange of *i* with *o* or *e* is a permutation most characteristic of the Ukrainian language, which most clearly distinguishes it from all other Slav languages. For a student to understand fully the working of this law in Ukrainian, he would have to read much more widely in the history of the Ukrainian language. It is unfortunately impossible in the present work to do more than draw the broad outline of these permutations.

In Ukrainian words are divided into syllables on a phonetic basis, and there are as many syllables in a word as there are vowels. Historically, the "i-sound change" can be explained, therefore, as a reduction of the number of syllables in a word. The change of *o* and *e* to *i* occurs only when the original (Proto-Slavic) *o* or *e* were followed by a syllable ending with an *ъ* or *ь* (which later disappeared).

Thus, for example, the word *ніс* had originally two open syllables *но - съ* (*ъ* being really a vowel). Later, when *ь* finally disappeared the word became monosyllabic : *ніс* (closed syllable ending in a consonant), and *o* eventually changed to *i*.

It must be remembered, however, that such vowel changes took place only as

4. In words of foreign origin including those from Old Church Slavic.

e.g.	<u>nom</u> ЛОН-дон (London)	<u>gen</u> ЛОН-до-ну
	ТОМ (volume)	ТО-му
	за-КОН (law)	за-КО-ну

5. In diminutives ending in -очка, -ечка, -енька, -енка.

e.g.	жі-ноч-ка (little woman)	до-рі-жень-ка (little pathway)	ні-жень-ка (little foot)
------	-----------------------------	-----------------------------------	-----------------------------

I is also kept in open syllables in nouns which drop o or e from their ending in the course of declension.

кі-нець (end)	кін-ця́
---------------	---------

In many other diminutives i is retained in an open syllable according to a "principle of analogy" or what is really the tendency of the i to keep its position.

Thus: бджі-лонь-ка (little bee)	го-лі-вонь-ка (little head)
------------------------------------	--------------------------------

Е x e r c i s e

T r a n s l a t e: At home one needs coffee and milk. The coffee is without milk. A man needs clothing. Clothing is made either of wool or of cloth. He is without a hat and without a tie. In summer one needs no hat.

I d i o m s.

Як вам живётся?	How are you?
На мою думку.	In my opinion.

V o c a b u l a r y.

о́дяг (-у)М	clothing, suit of clothes	сукно́ (-на́) N	cloth
люди́на (-ни) F	human being, man	поло́тно (-на́) N	linen
тре́ба	one needs	во́вна (-ни) F	wool
сурду́т (-а)М	jacket	баво́вна (-ни) F	cotton
камізе́лька (-ки) F	vest	шовк (-у)М	silk
кравáтка (-ки) F	tie	окса́міт (-у)М	velvet
по́яс (-а)М	belt	влі́ти	in summer
сорóчка (-ки) F	shirt	стіл (стола́)М	table
ху́стка (-ки) F	scarf	дім (до́му)М	house
череви́к (-а)М	shoe	вечі́р (-чора)М	evening
капелю́х (-а́)М	hat	без	without
ша́пка (-ки) F	cap	either - or	або́ - або́
ху́сточка (-ки) F	handkerchief	one needs no	не тре́ба

Hard Declension - Locative Singular

The Sound Change к—ц, г—з, х—с

Ш к о л а.

В місті є школа. У школі є коридор, клас і конференційна зала. Телефон є на коридорі. У класі є стіл, крісло, лавка, шафа й таблиця. На столі є денник, каламар і перо. В каламарі є чорнило. На лавці є книжка, при шафі стілик, а на століку крейда. У класі була мапа, але вона тепер на коридорі. В класі є ще радіо-апарат, а при вікні образ.

1. The locative singular of hard nouns has usually the ending *-i*:

на столі́, в класі́, при вікні́

2. In these instances the consonants preceding the final *-i* are altered in the following manner: К to Ц; Г to З; Х to С

рука́ - hand	на руці́	on the hand
ріг - corner	на різі́	on the corner
ухо́ - ear	в у́сі	in the ear

3. Some hard nouns, especially masculine ones ending in *-к, -г, -х* have in the locative singular the ending *-y*. In such nouns the consonants remain unchanged.

мох - moss	на мо́ху	on the moss
сік - juice	у со́ку	in the juice
стілик-stool	на сті́лику	on the stool

4. There are a few nouns which in the locative singular can take both endings: *-i* and *-y*.

e.g. степ - steppe	на степі́ or на степу́	in the steppe
сад - orchard	у саді́ " у саду́	in the orchard
дах - roof	на да́сі на даху́	on the roof

Sometimes this double ending influences the stress: мед; у ме́ді; у меду́ - in honey

У каві є молоко, в молоці цукор. У руці книжка. На носі черевік. Нога без черевіка це боса нога. На голові капеліх. Він у шапці, вона в капелюсі. Ми в дорозі. При школі й при театрі широка дорога. При дорозі великий дім. У місті є звичайно школа, театр і кінотеатр.

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: We are in a classroom. Here is a table, a cupboard, a chair, and a blackboard. The window is in the corridor. The telephone is at the window. The school is in the main street. Near the school is a big house. It is the cinema. Tonight we shall go to the cinema. Will you be there? No, we shall be at home.

I d i o m s.

Ні сіло, ні впало.

Unexpectedly.

Чого вам (тобі) треба?

What do you want?

V o c a b u l a r y.

школа (-ли) F	school	образ (-у) M	picture
коридор (-а) M	corridor	але	but
кляса (-си) F	classroom, class	ріг (рога) M	corner
конференційна зала	staff room, conference room	мох (-у) M	moss
телефон (-у) M	telephone	мед (-у) M	honey
дєнник (-а) M	school register	сік (соку) M	juice
каламар (-а) M	inkpot	стєп (-у) M	steppe
перо (-ра) N	pen	сад (-у) M	orchard
чорніло (-ла) N	ink	дах (-у) M	roof
лавка (-ки) F	desk, bench	цукор (-кру) M	sugar
при	at, by	босий (-са, -се)	barefooted
шафа (-фи) F	cupboard	широкий (-ка, -ке)	wide
столік (-а) M	stool	дорога (-ги) F	road, way
крєйда (-ди) F	chalk	звичайно	usually
мапа (-пи) F	map	театр (-тру) M	theatre
книжка (-ки) F	book	кінотеатр (-тру) M	cinema
таблиця (-ці) F	blackboard	крісло (-ла) N	chair
ще	also, yet		
радіоапарат (-у) M	radio	main	головний (-на, -не)
вікно (-на) N	window	street	вулиця (-ці) F

The Auxiliary Verb ма́ти - to have

Hard Declension - Accusative Singular

ма́ю	I have	ма́ємо	we have
ма́єш	you have	ма́єте	you have
ма́є	he (she, it) has	ма́ють	they have

Р о д и н а .

Ба́тько й ма́ти, дочка́ й син, дід і ба́ба, внук і вну́чка це ро́дина. Я ма́ю бра́та, ти ма́єш сестру́. Брат ма́є си́на, сестра́ дочку́. Брат ба́тько, сестра́ ма́ти, а я па́рубok. Ми ма́ємо ба́тька, він уже старі́й. Брат ма́є жі́нку, вона́ ще молода́. Бра́това дочка́ мала́; вона́ ма́є ля́льку, пе́сика й ко́тика. Вона́ ще дити́на. Я був теж дити́на, а тепе́р я вели́кий, ма́ю а́вто й ра́діоапа́ра́т.

1. Feminine nouns of hard declension have in the accusative singular the ending -y: сестру́, жі́нку

2. The accusative singular of all masculine and neuter nouns denoting inanimate objects has always the same ending as the nominative:

ном: СТИ́Л	acc: СТИ́Л
а́вто	а́вто

3. The accusative singular of masculine nouns denoting animate objects is always the same as the genitive:

ном: СИ́Н	gen & acc: СИ́НА
-----------	------------------

Answer the following questions:

Що ма́єш у то́рбі?	У то́рбі ма́ю..... (book, pen, chalk)
Що там ма́єте в ша́фі?	В ша́фі ма́ємо..... (clothes, handbag)
Що ма́єте при ха́ті?	При ха́ті ма́ємо..... (orchard)

Кого́ маєш з ро́дини? З ро́дини ма́ю.....(father, brother, sister)
 Що́ маєш від ба́тька? Від ба́тька ма́ю.....(car, radio)

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: I have a book. The book is big. The sister has a child. It is a boy. He was small, but now he is big. The mother is old, the daughter is young. The father is the head of the family. We have a house in town. She has a car. The brother has a radio. The sister has a little dog.

I d i o m s.

В са́мій се́редіні мі́ста. In the very center of the town.
 До́трима́ти сло́ва. To keep one's word.

V o c a b u l a r y.

ма́ти (ма́ю, ма́еш)	to have	жі́нка (-ки) F	woman, wife
ба́тько (-ка) M	father	се́стра (-ри) F	sister
ма́ти (-єри) F	mother	мо́лодий (-да, -де)	young
до́чка (-ки) F	daughter	бра́товий (-ва, -ве)	brother's
си́н (-а) M	son	ля́лька (-ки) F	doll
бра́т (-а) M	brother	пе́сик (-а) M	puppy
ді́д (-а) M	grandfather	ко́тик (-а) M	kitten
ба́ба (-би) F	grandmother	ди́тина (-ни) F	child
вну́к (-а) M	grandson	а́вто (-та) N	car
вну́чка (-ки) F	granddaughter	то́рба (-би) F	handbag, bag
ро́дина (-ни) F	family	ха́та (-ти) F	house
па́рубок (-бка) M	bachelor	ві́д	from
ста́рий (-ра, -ре)	old	з	out of

ВОСЬМА ЛЕКЦІЯ

EIGHTH LESSON

*Use of the Genitive after a Negative**The "missing e, o"*

К і т і п е с .

Се́стра ма́є ко́та, я ма́ю пса. Це ве́лікий і га́рний пeс. Він ма́є наші́йник а на наші́йнику зна́чок. Кіт не ма́є а́ні наші́йника, а́ні зна́чка, він ма́є стрі́чку. Стрі́чка є че́рво́на або зе́ле́на. Ма́лий пе́сик ма́є теж стрі́чку. Ве́лікий пeс не ма́є стрі́чки. Кіт (є) вдо́ма, пeс надво́рі. Пeс не ма́є сна, він сте́реже́ ха́ту й садо́к. Кіт не

стереже́ а́ні хати́ а́ні садка́. В шко́лі нема́є а́ні ко́та а́ні пса́.

Украї́нський пeс ма́є звичайно́ назву́: Дискó або́ Бровко́, кіт - Мурлі́ка.

I. After negation the direct object is expressed in the genitive not in the accusative case:

ма́ю сестру́́ (acc) - I have a sister
не ма́ю сестру́́ (gen) - I have no sister

2. The vowels e and o which appear only in the nominative of a word and are dropped from all other cases are called "missing e and o."

Such an e or o, found always between two consonants, does not change into an i (cf. Lesson 5, Par.4)

A. missing e, o

пeс пса́
сон сна́

B. e, o - result of "i-sound change"

вeчip ввeчepi
ніс но́са

Чи дити́на ма́є молоко́?	- Ні, дити́на не ма́є молока́.
Чи вдóма є́ молоко́?	- Ні, вдóма нема́є молока́.
Чи ма́єте кни́жку?	- Ні, не ма́ємо кни́жки.
Чи в ша́фі є́ кни́жка?	- Ні, в ша́фі нема́є кни́жки.
Чи брат ма́є кравáтку?	- Ні, брат не ма́є кравáтки.
Чи надво́рі є́ пeс?	- Ні, надво́рі нема́є пса́, він удóма.
Я ма́ю до́вгий сон.	- Ба́тько не ма́є сна́.
Ви ма́єте хату́ й садóк.	- Ми не ма́ємо а́ні хати́ а́ні садка́.
Ми ма́ємо ди́мо́к на лі́то.	- Ви не ма́єте ди́мка́.

Note: не ма́є - has not; нема́є - there is not; нема́ = нема́є

3. Unlike English, Ukrainian uses double negation:

не ма́ю нічо́го I have not anything

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: I have neither a car nor a radio. The father has no cap; he has a hat. The little sister has a doll. Is there any milk today? We have a dog. They have a cat. The little house is in the little orchard. In the summer we were in this house. It is a summer house.

I d i o m s.

Ходити коло ко́го.

To look after somebody.

Ста́ти в приго́ді.

To come in handy.

V o c a b u l a r y.

кіт (кота́) М	cat	садо́к, (-дка́) М	a little orchard
пес (пса́) М	dog	украї́нський (-ка, -ке)	Ukrainian
га́рний (-на, -не)	beautiful	нема́є	there is not
наши́йник (-а) М	dog's collar	нема́ = нема́є	
значо́к (-чка́) М	disc	на́зва (-ви) F	name
стрі́чка (-ки) F	ribbon	дімо́к на лі́то	summer house
черво́ний (-на, -не)	red	Лиско́ (-ка́) М	Lysko
зелéний (-на, -не)	green	Бровко́ (-ка́) М	Brovko
сон (сна) М	sleep, dream	Мурлі́ка (-ки) М	Murlyka
стереже́	is guarding	today	сього́дні

ДЕВ'ЯТА ЛЕКЦІЯ

NINTH LESSON

*Hard Declension - Dative Singular**The Use of Genitive (Direct Object)*

даю́	I give	даємо́	we give
дає́ш	you give	дає́те	you give
дає́	he (she, it) gives	даю́ть	they give

Дома́шні звіря́та.

Ві́л і коро́ва, кінь і коби́ла, цап і коза́, пі́вень і ку́рка, лоша́тко й теля́тко це дома́шні звіря́та. Во́лові й коро́ві, ца́пові й кози́ даємо́ трави́ або́ сі́на. Ку́рці тре́ба зе́рна. Лоша́тку й теля́тку тре́ба мо́лока́. Кото́ві й кітці даю́ть зви́чайно теж мо́лока́. Псо́ві тре́ба м'я́са. Го́лубові й голу́бці тре́ба зе́рна. Трава́, сі́но, зе́рно,

молоко́ й м'ясо́ це пожива́. Тварини́ треба́ поживи́ й питва́. Поживи́ й питва́ треба́ не тільки́ тварини́ але́ й люди́ні.

Note: Third person plural is also used impersonally. Here: даю́ть one gives.

1. The dative of hard nouns has the following endings:

m a s c u l i n e:	-ovi :	ба́тькові, бра́тові, ді́дові
f e m i n i n e:	-i :	ку́рці, кі́тці, голу́бці
n e u t e r:	-y :	вікну́, лоша́тку, теля́тку

2. The feminine ending -i changes the preceding consonants к,г,х,то ц,з,с, (similarly as in the locative case, cf. Lesson 6).

<u>nom:</u> нога́	<u>dat:</u> но́зі	<u>loc:</u> на но́зі
му́ха	му́сі	на му́сі
рука́	руці́	на руці́

P r o v e r b s

Котю́зі по заслу́зі.

Кра́ще горобе́ць у руці́, як голу́б на дасі́.

3. After certain verbs the direct object is expressed in the genitive instead of the accusative. This construction is used when

a. the action refers only to a part of the object:

даю́ води́	I give a little (a glass of) water
даю́ во́ду	I give (a full bucket of) water
даю́ хліба́	I give a little (a slice of) bread
даю́ хлі́б	I give (a whole loaf of) bread

b. the action refers to a short period of time:

даю́ кни́жки	I give a book (only for a short time)
даю́ кни́жку	I give a book (for a longer time)
даю́ пера́	I give the pen (for a short time)
даю́ перо́	I give the pen (for a longer time)

4. Also in ordinary sentences the direct object often takes the genitive case:

Бра́тові треба́ кни́жки?

Сестра́ дає́ бра́тові кни́жку.

Сестрі треба пера́?	Брат дає́ сестрі́ перо́.
Ба́тькові треба́ на хвили́нку кни́жки?	Сестра́ дає́ ба́тькові кни́жки.
Ді́дові треба́ на хвили́нку пера́?	Брат дає́ ді́дові пера́.
Дити́ні треба́ молока́?	Ма́ти дає́ дити́ні молока́.
Дає́ш волóві сі́на?	Ні, він ма́є до́сить трави́.
Дає́ш псо́ві м'я́са?	Ні, він у́же ма́є до́сить м'я́са.

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: The brother needs the book. The grandmother gives the book to the grandson. The cat needs milk. Mother pours milk into father's coffee. The sister gives milk to the cat. What do you give to the cow? A cow needs grass. Now it is winter. There is no grass. The dog needs meat. The father gives meat to the dog. A hen needs grain.

I d i o m s.

У ньóго до́бре се́рце.	He has a good heart.
Під руко́ю.	At hand.

V o c a b u l a r y.

дава́ти (даю́, дає́ш)	to give	зе́рно (-на) N	grain, feed
дома́шні зві́р'ята PL	domestic animals	м'я́со (-са) N	meat
віл (вола́) M	ox	кі́тка (-ки) F	cat (fem)
коро́ва (-ви) F	cow	голу́б (-а) M	cock pigeon
кінь (коня́) M	horse	голу́бка (-ки) F	pigeon
коби́ла (-ли) F	mare	пожи́ва (-ви) F	nourishment, food
цап (-а) M	he-goat	питво́ (-ва́) N	drink
коза́ (-зі́) F	she-goat	твари́на (-ні́) F	animal
півень (півня́) M	cock	не тільки́	not only
ку́рка (-ки) F	hen	котя́га (-ги) F	big cat
лоша́тко (-ка) N	foal, colt	як	than, how
теля́тко (-ка) N	calf	му́ха (-хи) F	fly
заслу́га (-ги) F	merit	хлі́б (-ба) M	bread
краще́	better	на хвили́нку	for a moment
по	according to, after	у́же	already
горобе́ць (-бця́) M	sparrow	до́сить	enough
трава́ (-ви) F	grass		
сі́но (-на) N	hay		

вечором - in the evening

с. м а н н е р: кўпою - in a heap рядом - in a row

4. Some nouns in the instrumental case have changed into independent adverbs:

ча́сом/fr.час/-sometimes; верхом/fr.верх/on horseback, слідком/fr.слід/ - on
the track

Similarly: ни́шком-secretly; ти́шком-quietly; тудо́ю- this way; кудо́ю- where

5. The preposition у(or в)governs:

a. the locative, where it is the equivalent of the English in :

у шко́лі - in school в до́мі - in the home

b. the accusative, where it is the equivalent of the English into:

в шко́лу - into the school у ді́м - into the house

c. the genitive, where it is the equivalent of the English at+gen:

у ба́тька - at father's

d. the genitive + the third person (of any tense) of the verb бути
to express possession by a kind of paraphrase:

у ба́тька є вели́кий пес - father has a big dog

у сестри́ є мала́ кітка - sister has a little cat

In such a construction є may be omitted. Notice also that the noun which comes after this construction (the object) is in the nominative.

6. The preposition з governs:

a. the genitive, where it is the equivalent of the English out of:

з сукна́ - out of cloth з полотна́ - out of linen

b. the instrumental, where it is the equivalent of the English

with, together with: з ба́тьком - (together) with father

7. Із or зо is used sometimes instead of з; mostly before words beginning with two consonants: із скляра́, зо сто́лярем

- Де ви були вчора ввечері з батьком? - Ми були з батьком у місті.
 Чи ма́ти була́ вдома́? - Так, ма́ти була́ з сестро́ю вдома́.
 З ким ви були́ в театрі? - Ми були́ там з дирéктором і директоро́-
 вою.
 Де (є) брат? - Брат у шко́лі. У бра́та тепéр іспит.
 Де ви були́ з сестро́ю? - Ми були́ з сестро́ю в садку́.
 Чи в сестри́ була́ го́лка й нитка́? - Ні, в сестри́ не було́ а́ні го́лки а́ні
 нитки́.
 Що було́ в сестри́? - В сестри́ була́ кни́жка.
 Куди́ ви? - Я в ха́ту, в ха́ті нема́ зима́.

Я був а́втом уже́ в Киє́ві, в Оде́сі й у Льво́ві. Зо Льво́ва до Киє́ва дале́ка доро́га.
 З ба́тьком і сестро́ю я був на Кри́му. Із Кри́му ма́ю га́рну карти́ну. Чи ви були́ вже
 в Отта́ві? Ні, ми були́ в Нью-Йо́рку. По́їздом чи а́втом? По́їздом.

Е ж е р с і с е

T r a n s l a t e: The father had a small car; now he has a big one (car). We
 were in New York with father. We were there in winter. Now the father is in
 Lviv together with the sister. I have a beautiful picture of New York. I shall
 be there in summer with the brother.

I d i o m s.

Давно́ б час. It is high time.
 В сам час. Just in time.

V o c a b u l a r y.

працюва́ти (-ю́, -ю́еш)	to work	го́лка (-ки) F	needle
ремесло́ (-ла́) N	(handi) craft, trade	нитка́ (-ки) F	thread
ковáль (-ля́) M	blacksmith	сто́ляр (-а) M	carpenter
мо́лот (-а) M	hammer	бо́ндар (-а) M	cooper
слю́сар (-а) M	locksmith	соки́ра (-ри) F	axe
швець (шевця́) M	shoemaker	пи́ла (-ли) F	saw
пи́льний (-а) M	file	скля́р (-а́) M	glazier
ши́ло (-ла) N	awl	діама́нт (-а) M	diamond
краве́ць (-вця́) M	tailor	га́рба́р (-а́) M	tanner
ди́мар (-я) M	saddler, harness maker	чим	what with

но́жик (-а)М	little knife	із з	
переплётник (-а)М	bookbinder	зо з	
тапётник (-а)М	upholsterer	ди́ре́ктор (-а)М	director
капелю́шник (-а) М	hatter	ди́ре́кто́ра (-вої)F	director's wife
сі́дляр (-а́)М	saddler	вчора	yesterday
радіотехні́к (-а)М	radio mechanic	іспит (-у)М	examination
електротехні́к (-а)М	electrician	зі́мно (-на)N	cold (n)
вікру́тка (-ки)F	screwdriver	куди́	which way
у ко́жного	everybody has	куди́ ви?	where are you going?
ремі́сник (-а́)М	craftsman, artisan	Ки́їв (Ки́єва)М	Kiev
ві́дповідний (-на, -не)	corresponding	Оде́са (-си)F	Odessa
зна́ряддя (-дя)N	tools	Льві́в (Льво́ва) М	Lviv
припо́відка (-ки)F	proverb	до	till, to
зо́лотий (-та, -те́)	golden	Кри́м (-у)М	Crimea
ї́хати (ї́ду, ї́деш)	to ride, to drive	да́лекий (-ка, -ке)	distant, long
лі́с (-а) М	wood, forest	га́рну (acc)	a beautiful
весна́ (-ни)F	spring	карти́на (-ни)F	picture
ра́нок (ра́нку)М	morning	Отта́ва (-ви)F	Ottawa
ку́па (-пи)F	heap, crowd	Нью-Йо́рк (-ку)М	New York
ря́д (-у)М	row	слі́дком	on the heels of one, on track
ча́сом	sometimes	слі́до́к (-дка́)М	track, trail
ча́с (-у́) М	time	ни́шком	stealthily, secretly
ве́рхом	on horseback	ти́шком	quietly
ве́рх (-а́) М	top	тудо́ю	this way
з	with, from	кудо́ю	which way
		пої́зд (-у)М	train

ОДИНА́ДЦЯТА ЛЕ́КЦІЯ

ELEVENTH LESSON

*Hard Declension - Recapitulation**Use of the Vocative**Possessive Pronouns*

HARD DECLENSION - SINGULAR

R e v i e w:

A. Masculine nouns referring to inanimate objects are declined

like	nom. ніс	or like	ді́м	or like	ді́мо́к
	gen. но́са		до́му		ді́мка́
	dat. но́сові		до́мові		ді́мко́ві
	acc. ніс		ді́м		ді́мо́к
	voc. но́се		до́ме		ді́мку́
	inst. но́сом		до́мом		ді́мко́м
	loc. (в) но́сі		(в) до́мі		(в) ді́мку́

B. All neuter nouns are declined like	nom. шило́	or like	лоша́тко
	gen. шила́		лоша́тка
	dat. шилу́		лоша́тку
	acc. шило́		лоша́тко
	voc. шило́		лоша́тко
	inst. шило́м		лоша́тком
	loc. (в) шилі́		(в) лоша́тку

C. Masculine nouns referring to persons are declined

like	nom. син	or like	ба́тько
	gen. си́на		ба́тька
	dat. си́нові		ба́тькові
	acc. си́на		ба́тька
	voc. си́ну		ба́тьку
	inst. си́ном		ба́тьком
	loc. (в) си́ні (-ові)		(в) ба́тьку (-ові)

D. Masculine nouns referring to animals are declined like	nom. пес
	gen. пса́
	dat. псо́ві
	acc. пса́
	voc. псе́
	inst. псом
	loc. (в) пси́

E. Feminine nouns are declined

like	nom. сестра́	or like	рука́	or like	му́ха
	gen. сестри́		руки́		му́хи
	dat. сестри́		руці́		му́сі
	acc. сестру́		ру́ку		му́ху
	voc. се́стро		руко́		му́хо
	inst. сестро́ю		руко́ю		му́хою
	loc. (в) сестри́		(в) руці́		(в) му́сі

Note: The locative is always preceded by a preposition.

In the locative case of nouns referring to persons there is a tendency in the present development of the Ukrainian language to replace the endings -і, -у by the ending of the dative -ові.

1. In the vocative, before the ending -e

к changes to ч : козák - козáче! пáрубок - пáрубче!

г changes to ж : бог - бóже! вóрог - вóроже!

х changes to ш : дух - дúше! горóх - горóше!

2. The ending -у is prevalent in the nouns ending in -к, -г, -х.

жебрáк - жебрáку! бéрег - бéрегу! дах - дахú!

Note that before -у - к, г, х do not change to ч, ж, ш.

3. The vocative of the following masculine nouns also ends in -у:

син - сину! бáтько - бáтьку! дід - діду!

4. P o s s e s s i v e p r o n o u n s :

masculine:	мій - шу	твій - your (thy)	наш - our	ваш - your
feminine:	моя́	твоя́	на́ша	ва́ша
neuter:	моє́	твоє́	на́ше	ва́ше

Р о з м о в а .

Добридень, Степáне!	- Гарáзд, Юрку!
Куди ти так скóро?	- В мiсто.
Чомú ти не був учóра в шко́лі?	- Я був учóра хóрий.
А, так! Чи спóлудні теж?	- Ні, попóлудні вже не було́ гарячки й я був у садку́ з сестро́ю.
Твоя́ сестра́ здоро́ва?	- Дякую, здоро́ва. Але́ мені́ час в дорóгу.
То, до побáчення, Степáне!	- Дай, Бо́же, здоро́в'я; до побáчення.
Приві́т сестрі́!	- Дякую, всьогó кращогó.

У к р а ї н с ь к і п о з д о р о в л е н н я .

Моє́ пова́жання Па́нству!

Пова́жання, Па́не Дирéкторе!

Добре полудне!
 Добрий вечір! Сестро!
 Добраніч! Пане професоре!
 Здоров будь!
 Дай, Боже, щастя, куме!
 Слава Ісусу Христу!

Дай, Боже, здоров'я!
 Добре здоров'я! Брате!
 До побачення, панно Любо!
 Здорові будьте!
 Дякую, дай, Боже, й вам!
 Слава на віки!

E x e r c i s e

D e s l i n e: брат, баба, дочка, внук, внучка, хата, око, вікно, молоко.

I d i o m s.

Як маєшся (маєтесья)?

How are you?

Поза очі.

Behind one's back.

V o c a b u l a r y.

козак (-а)М	cossack	то	so, then
Бог (-а)М	God	до побачення	au revoir,
ворог (-а)М	enemy	здоров'я (-в'я)М	see you later
дух (-а)М	spirit, ghost	дай Боже здоров'я	health
горох (-у)М	pea	привіт (-у)М	may God give you
жебрак (-а)М	beggar	здоровий (-ва, -ве)	good health
беріг (-рега)М	bank, shore	а	greeting
розмова (-ви)F	conversation	дякувати (-ую, -уєш)	healthy, fit
добридень!	good morning!	мій (моя, моє)	oh
Степан (-а)М	Stephen	твій (твоя, твоє)	to thank
гарязд!	how do you do	наш (наша, наше)	my
Грко (-а)М	George	ваш (ваша, ваше)	your (thy)
скоро	quickly	поздоровлення (-ня)М	our
щастя (-тя)М	good luck, fortune	поважання (-ня)М	your
дай Боже щастя	God give you	панство (-ва)М	greetings
	good fortune	пан (-а)М	regards
	godfather	професор (-а)М	Mr. & Mrs.
кум (-а)М	you	добрий (-ра, -ре)	Mr., gentleman
вам (dat)	glory, fame	полудне (-дня)М	professor
слава (-ви)F	Jesus Christ	добраніч!	good
Ісус Христос М	for ever	всього кращого!	midday, south
на віки	why	панна (-ни)F	good night
чому	ill	Люба (-би)F	all the best
хорий (-ра, -ре)	fever, temperature	будь (імпр. фр. бути)S	miss
гарячка (-ки)F	(to) me	будьте (імпр. фр. бути)PL	Luba
мені (dat)	it is time for me		be
мені час у доробу	to go		be

First Conjugation

У в і й с ь к у.

Мій знайомий, Іван Романенко, здоровий юнак. Він тепер вступає добровільно до війська. Тут він дістає військовий одяг, наплечник, гвинтівку, багнет, їдунку, протигаз і лопатку. Вояк іде щодня на муштру. Він вправляє впоряд, розвідує терен, копає рови, стріляє з гвинтівки, накладає протигаз, нападає на ворога й кидє гранатю. Кожний вояк готовий до війни. За добре діло дають воякові похвалу або відзначення, за зле догану або кару.

I. All verbs ending in the 2nd person singular (present tense) in -еш or -еш and in the 3rd person plural (present tense) in -уть or -ють belong to the first or the so called E-c o n j u g a t i o n. They are conjugated in the following manner:

	<u>sing.</u>	<u>pl.</u>	<u>sing.</u>	<u>pl.</u>
1st person	-у	-емо	-ю	-ємо
2nd person	-еш	-ете	-еш	-ете
3rd person	-е	-уть	-є	-ють
e.g.	іду́ I go	знаю́ I know		
	іде́ш you go	зна́єш you know		
	іде́ he (she,it) goes	зна́є he (she,it) knows		
	ідемо́ we go	зна́ємо we know		
	ідете́ you go	зна́єте you know		
	іду́ть they go	зна́ють they know		

2. Some verbs can be used r e f l e x i v e l y (expressing an action which is performed by the subject). They are conjugated normally but have an added -ся in all persons.

Observe the difference: одяга́ти - to dress одяга́тис^я - to dress oneself, to get dressed

Conjugation:

МІЮ	I wash	МІЮСЯ	I wash myself
МІЄШ	you wash	МІЄШСЯ	you wash yourself
МІЄ	he (she, it) washes	МІЄТЬСЯ	he (she, it) washes himself (herself, itself)
МІЄМО	we wash	МІЄМОСЯ	we wash ourselves
МІЄТЕ	you wash	МІЄТЕСЯ	you wash yourselves
МІЮТЬ	they wash	МІЮТЬСЯ	they wash themselves

3. The reflexive verbs of the first conjugation have in the 3rd person singular a *ть* before the added *-ся*. Therefore: МІЄТЬСЯ

4. Sometimes the 3rd person singular of the reflexive form conveys an impersonal meaning: СТАЄТЬСЯ - it becomes

Вранці встаємо з ліжка, миємося в воді й обтираємося рушником. Опісля одягаємося. Я миюся щодня вранці й увечері, ти вранці миєшся, а увечері купаєшся. Мати купає дитину. Батько й брат купаються вліті в річці. Сестра купається вдома.

E x e r c i s e

C o n j u g a t e: іду з військом на війну; накладаю протигаз; копаю рів;
стріляю з гвинтівки; нападаю на ворога.

I d i o m s.

Це зробиться.

It will be done.

Вернутися ні з чим

To come back with nothing.

V o c a b u l a r y.

військо (-ка)М	army, armed forces	багнет (-а)М	bayonet
знайомий (-ма, -ме)	acquaintance, friend	протигаз (-а)М	gasmask
Іван (-а)М	Ivan	їдунка (-ки)F	messin
Романенко (-ка)М	Romanenko	лопátка (-ки)F	shovel
юнак (-а)М	young man	воják (-а)М	soldier
добровільно	voluntarily	іти (іду, ідеш)	to go
вступати (-аю, -аєш)	to join,	щодня	every day
діставати (-таю, -таєш)	to get	муштра (-ри)F	drill (parade)
військовий (-ва, -ве)	military	вправляти (-яю, -яєш)	to train, to practise
наплечник (-а)М	big pack	впоряд (-у)М	parade
гвинтівка (-ки)F	rifle	розвідувати (-дую, -дуєш)	to reconnoitre

копа́ти (-аю, -аеш)	to dig	ка́ра (-ри) F	punishment
тере́н (-у) M	terrain, field	зна́ти (--аю, -аеш)	to know
рі́в (рова) M	ditch	ми́ти (-ю, -еш)	to wash
стріля́ти (-яю, -яеш)	to shoot	ми́тися (-юся, -ешся)	to wash oneself
накла́дати (-аю, -аеш)	to put on	встава́ти (встаю, встаеш)	to get up
напада́ти (-аю, -аеш)	to attack	лі́жко (-а) N	bed
ки́дати (-аю, -аеш)	to throw	вода́ (-ди) F	water
грана́та (-ти) F	grenade	обтира́тися (-аюся, -аешся)	to dry oneself
ко́жний (-на, -не)	every	рушні́к (-а) M	towel
гото́вий (-ва, -ве)	ready	опі́сля	afterwards
ві́йна (-ни) F	war	одяга́ти (-аю, -аеш)	to dress (somebody)
ді́ло (-а) N	action	одяга́тися (-аюся, -аешся)	to get dressed
похва́ла (-ли) F	praise	купа́ти (-аю, -аеш)	to give a bath
ві́дзна́чення (-ня) N	distinction	купа́тися (-аюся, -аешся)	to bathe
зли́й (зла, зле)	bad	рі́чка (-ки) F	river
дога́на (-ни) F	reprimand	ста́тися (стаюся, стаешся)	to become

ТРИНА́ДЦЯТА ЛЕ́КЦІЯ

THIRTEENTH LESSON

Hard Declension - Plural (I)

В м і с т і .

В мі́сті вели́кий рух. Тут уви́хаються пої́зди, вози́, ху́ри, ві́зкі, ко́леса, а́вта й мотоци́клети. В мі́сті ба́гато до́ріг, до́ріжок, ма́йдані́в, база́рів і паркі́в, а ма́ло дере́в, садкі́в і огоро́дів. Тут рі́зні шко́ли, уря́ди, фабрики́ й устано́ви. До́ми в мі́сті ма́ють ба́гато по́верхів і ві́кон. В мі́сті зу́стріча́ється робі́тників, ремі́сників, уря́дників, студе́нтів і профе́сорів. Мі́сто, зокре́ма га́рне ввече́рі: воно́ ма́є ба́гато світе́л, виста́в і ре́кля́м.

I. N o m i n a t i v e: a. Hard masculine and feminine nouns have in the nominative plural the ending -и: вози́, устано́ви

b. Hard neuter nouns have in the nominative plural the ending -а: ві́кна

2. G e n i t i v e: a. Hard masculine nouns have in the genitive plural the ending -ів: возі́в

b. In the genitive plural hard feminine and neuter nouns consist of stems only (without added endings): устано́в, мі́ст

c. In most nouns there is also a change of the final o or e to an i (cf. Lesson 5 - "i-sound change").

d. When the stem ends in two or more consonants, an *o* or an *e* is put in between for the sake of euphony: доріж^ок, світ^ел

3. A c c u s a t i v e: a. All masculine nouns referring to animals and inanimate objects, and all feminine and neuter nouns have the accusative plural the same as the nominative plural: пси, дом^и, дор^оги, вік^на

b. All masculine nouns, however, which refer to persons, have the accusative plural the same as the genitive: син^{ів}
батьк^{ів}

4. V o c a t i v e: In all masculine, feminine, and neuter nouns the vocative plural takes the same form as the nominative plural:

син^и! сест^{ри}! лош^{ат}ка!

5. S t r e s s: Notice the difference of stress in some feminine and neuter nouns between the genitive singular form and the nominative (or the accusative) plural form:

Ід ^у з сел ^а .	Ідем ^о на сел ^а .
Ід ^у з міст ^а .	Ідем ^о в міст ^а .
Сест ^{ри} нема ^є вд ^о ма.	Сест ^{ри} в міст ^і .
Дочк ^и не бул ^о в шк ^о лі.	Д ^о чки гра ^ю ться в пар ^к у.
Він не ма ^є хат ^и .	В сел ^і є хат ^и .
Тут нема ^є дор ^і жки.	Є пар ^к у є дор ^і жк ^и .
Бр ^а тові тр ^е ба шап ^к и.	На вист ^а ві є шап ^к и.
На л ^а вці нема ^є книж ^к и.	Книж ^к и є в шап ^к і.
На корид ^о рі нема ^є л ^а вки.	Л ^а вк ^и є в кл ^я сі.

6. When the stress is on the end of the noun in the genitive singular then for the nominative or accusative plural it usually falls on the first syllable:

ру ^к и́	hand's	ру ^к и	hands
гол ^о в ^и ́	head's	го ^л ови	heads
вік ^н а́	window's	вік ^н а	windows

7. When the stress is on the last but one syllable of a noun in the genitive singular, in the nominative or accusative plural it falls on the last syllable:

кни́жки - book's кни́жки - books
лі́жка - bed's лі́жка - beds

8. There are, however, some words in the declension of which the stress remains unchanged. In such cases stress is no aid to recognition of the number which can only be gathered from the context.

e.g. до́роги - road's до́роги - roads ; му́хи - fly's му́хи - flies

Е x e r c i s e

Т r a n s l a t e: In the village (country) there are (є) cows, oxen, goats, hens, and pigeons. Here there are many trees, vegetable gardens, orchards, but few cars, motorcycles or bicycles. From the village many roads and paths lead (go) to town. Brothers and sisters, were you ever in the country?

Put all nouns in the following sentences into the plural:

Сестра́ мие́ться. Ба́тько й син купа́ються. Дід ма́є бо́роду. Брат ма́є а́вто й ра́діоапа́рат. Я ма́ю пса, ти ма́єш ко́та. Переплéтник пра́цює вдо́ма. Ра́діоте́хнік пра́цює вдо́ма й надво́рі. Во́як діста́є наплéчник, гвинті́вку, багне́т і їдунку. Іна́че! Чи ти був вже в мі́сті?

I d i o m s.

Пуска́ти в ру́х. To set in motion.
З ру́к до ру́к. From hand to hand.

V o c a b u l a r y.

ру́х (-у)M	traffic	до́ріжка (-ки)F	gravel path
уви́хатися (-аюся, -аешся)	to move quickly	ма́йдан (-у)M	public square
ху́ра (-ри)F	cart	база́р (-у)M	market, stores
віз (во́за)M	horse drawn cart	па́рк (-у)M	park
візо́к (-за́)M	cart	ма́ло	(a) little
ко́лесо (-са)N	bicycle	де́рево (-ва)N	tree
мотоци́клета (-ти)F	motorcycle	ого́род (-а)N	vegetable garden
бага́то	much, many	рі́зні PL	different, various

уряд (-у)М	office	зокрема	especially
фа́брика (-ки)F	factory	світло (-а)N	light
установа (-ви)F	institution	виста́ва (-ви)F	window, exhibition
поверх (-а)М	floor, storey	рекла́ма (-ми)F	advertisement, illuminated sign
зустрі́чати (-а́ю, -а́еш)	to meet	се́ло (-ла́)N	village, country
робі́тник (-а)М	worker	гра́тися (-ю́ся, -е́шся)	to play
ура́дник (-а)М	clerk		
студе́нт (-а)М	student		

ЧОТИРНАДЦЯТА ЛЕКЦІЯ

FOURTEENTH LESSON

Hard Declension - Plural (II)

П о ж и в а й н а п и т к и .

Хліб, городина, садовина́, м'ясо́ й стра́ви це лю́дська по́жива. Хліб, городину́ й садовину́ трима́ють у мі́шках і ко́шиках. Стра́ви й садовину́ пода́ють на сті́л у ми́сках і полу́мисках, кладу́ть на тарі́лкі. Вино́ й пі́во є в бо́чках, горі́лка в пля́шках, мо́локо в гле́чках. Вино́ п'ю́ть чарка́ми, пі́во скля́нками, мо́локо́ й ка́ву чашка́ми. М'ясо́ беру́ть ви́лками, стра́ву ло́жками, а садовину́ рука́ми. До ка́ви беру́ть цу́кор ложе́чками. Доста́ву ї́жі й на́питків завдя́чуємо хліборо́бам, саді́вникам, рі́зникам, ви́ноку́рам і пи́вовара́м.

П р и п о в і д к а: Хлі́б і во́да - коза́цька ї́да.

I. In the remaining cases (for hard declension - plural) nouns have the following endings:

d a t i v e: -ам ; брата́м, се́страм, ві́кнам

i n s t r u m e n t a l: -ами ; мо́лотами, рука́ми, ши́лами

l o c a t i v e: -ах ; в зу́бах, в шко́лах, в мі́стах

Я міщани́н і ти міщани́н - ми міща́ни.

Мій брат селяни́н і я селяни́н - ми селя́ни.

Міщани́нові тре́ба селяни́на - селя́нам тре́ба міща́н.

Іду́ з селяни́ном у мі́сто - ідемо́ з міща́нами на се́ло.

Я живу́ у Льво́ві, я львов'я́нин - ви живе́те в Киє́ві, ви кия́ни.

Ми живемо́ в Галичині́, ми галича́ни - галича́ни брати́ кия́нам.
 Сѣрбин і болга́рин, слов'я́ни. Сѣрби й болга́ри, христия́ни.

2. Masculine nouns ending in -ин (янин) and referring to the inhabitants of a town or country lose their endings in the nominative plural:

болга́рин - Bulgarian	болга́ри - Bulgarians
тата́рин - Tartar	тата́ри - Tartars
христия́нин - Christian	христия́ни - Christians

Notice that in Ukrainian all names of peoples and collecting nouns describing the inhabitants of a town begin with a small letter:

лондо́нець - Londoner
 амери́канець - American
 украї́нець - Ukrainian

3. R e s a p i t u l a t i o n : H a r d d e c l e n s i o n - p l u r a l .

a. All masculine nouns referring to animals and inanimate objects and all feminine and neuter nouns are declined in the following manner:

<u>nom.</u>	пси	носі́	ру́ки	му́хи	ши́ла
<u>gen.</u>	пси́в	носі́в	рук	мух	шил
<u>dat.</u>	пса́м	носа́м	рука́м	му́хам	ши́лам
<u>acc.</u>	пси	носі́	ру́ки	му́хи	ши́ла
<u>voc.</u>	пси	носі́	ру́ки	му́хи	ши́ла
<u>inst.</u>	пса́ми	носа́ми	рука́ми	му́хами	ши́лами
<u>loc.</u>	(в)пса́х	(в)носа́х	(в)рука́х	(в)му́хах	(в)ши́лах

b. All masculine nouns referring to persons are declined in the following manner:

<u>nom.</u>	сини́	робі́тники́	христия́ни
<u>gen.</u>	сині́в	робі́тників	христия́н(ів)
<u>dat.</u>	сина́м	робі́тника́м	христия́нам
<u>acc.</u>	сині́в	робі́тників	христия́н(ів)
<u>voc.</u>	сини́	робі́тники́	христия́ни
<u>inst.</u>	сина́ми	робі́тника́ми	христия́нами
<u>loc.</u>	(в)сина́х	(в)робі́тника́х	(в)христия́нах

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: The bookbinders work with needles and thread. The radio- and electro-mechanics work with screwdrivers. The gardeners work with knives. In summer many townsfolk go into the country (village). They have there their summer houses. Workers live in towns. The Bulgarians are Slavs; they are Christians. We get our food and bread from the country. Man shall not live by bread alone.

I d i o m s.

Над життя́ любити.	To love more than one's life.
Віддавати до рук.	To deliver personally.

V o c a b u l a r y.

напíток (-тку) М	drink	доста́ва (-ви) F	delivery
горо́дина (-ни) F	vegetables	їжа (їжі) F	food, eatables
садовина́ (-ни) F	fruit	хлібороб (-а) М	farmer
стра́ва (-ви) F	cooked food, course	завдя́чувати (-чую, -чуєш)	to owe
лю́дський (-ка, -ке)	human	сади́вник (-а) М	fruit grower
тримати (-аю, -аєш)	to hold	рі́зник (-а) М	butcher
мішо́к (-шка) М	sack	виноку́р (-а) М	vintner
подава́ти (-даю, -даєш)	to pass, to serve	пиво́вар (а) М	brewer
мі́ска (-ки) F	bowl	коза́цький (-ка, -ке)	cossack (adj)
коши́к (-ка) М	basket	їда́ = їжа	
полумисо́к (-ска) М	big dish, platter	міщани́н (-а) М	townsman
кла́сти (кладу́, кладеш)	to put	селяни́н (-а) М	countryman, peasant
тарі́лка (-ки) F	plate, dish	льво́в'яни́н (-а) М	inhabitant of Lviv
вино́ (-на) N	wine	жи́ти (живу́, живеш)	or: жи́ю, жи́єш) to live
пі́во (-ва) N	beer	ки́янин (-а) М	inhabitant of Kiev
бо́чка (-ки) F	barrel	Галичи́на (-ни) F	Galicia
горі́лка (-ки) F	liquor, spirits	галича́нин (-а) М	Galician
пля́шка (-ки) F	bottle	се́рбин (-а) М	Serb
гле́чик (-а) М	little pot	болга́рин (-а) М	Bulgarian
пи́ти (п'ю́, п'єш)	to drink	тата́рин (-а) М	Tartar
ча́рка (-ки) F	wineglass	сло́в'яни́н (-а) М	Slav
скля́нка (-ки) F	tumbler	хри́стіяни́н (-а) М	Christian
ча́шка (-ки) F	cup		
бра́ти (беру́, береш)	to take	knife	ні́ж (ножа́)
вилки́ (-лок) PL	fork	shall not live	не́ буде жи́ти
ло́жка (-ки) F	spoon	by bread	inst.fr хлі́б
ло́жечка (-ки) F	teaspoon	alone	ті́льки

П'ЯТНАДЦЯТА ЛЕ́КЦІ́Я

FIFTEENTH LESSON

Second Conjugation

У л і с і.

Брат, сестра́ й я робимо́ сьогодні́ прогуля́нку в ліс. Чи піде́те те́ж туди́, па́не

Богдáne? Прoшy дyжe, iдeмo рáзoм. Чи ви лyбoитe лiс? O, лiс лyблy дyжe й iдy тyди рáдo. Лiс гáрний, зoкрeмá влiтi. Тут спiвáють птáшкi, дзiжчáть кoмáхи, шумлáть дeрeвá, дзюрчáть стрyмкi, а врáнци блистáть y рoсi трáви. В лiсi чiстe й здорóвe пoвiтрá. Тут мáлo дoрiг i мoжнá лeгкo блyдити.

I. All verbs which in the 2nd person singular (present tense) end in -иш and in the 3rd person plural in -ять or -ать belong to the second or the so-called И- conjugation.

They have the following endings:

	a. after consonants:		b. after vowels:	
	<u>sing.</u>	<u>plur.</u>	<u>sing.</u>	<u>plur.</u>
1st person:	-ю (y)	-имо	-ю	-ймо
2nd person:	-иш	-ите	-иш	-ите
3rd person:	-ить	-ять (ать)	-ить	-ять

e.g. A.

кричý	I cry	плачý	I pay	вiрю́	I believe
кричи́ш	you cry	плáтиш	you pay	вiри́ш	you believe
кричи́ть	he (she,it) cries	плáтить	he (she,it) pays	вiри́ть	he (she,it) believes
кричимо́	we cry	плáтимо	we pay	вiримо́	we believe
кричите́	you cry	плáтите	you pay	вiрите́	you believe
крича́ть	they cry	плáтятъ	they pay	вiря́ть	they believe

B.

стою́	I stand
стои́ш	you stand
стои́ть	he (she,it) stands
стоiмо́	we stand
стоите́	you stand
стоя́ть	they stand

2. All verbs which retain before their endings the consonants ч,ж,ш,щ, are conjugated like кричý.

мyчити - to torture (мyчу, мyчиш); тривoжити - to alarm (тривoжу, тривoжиш)
 страши́ти - to frighten (страшу́, страши́ш); ни́щити - to destroy (ни́щу, ни́щити)

3. All verbs which have the consonants ч, ж, ш, щ, only in the 1st person singular are conjugated like плачу́ . In all other persons they have:

т	instead of ч	: летіти - to fly	лечу́, лети́ш.....летя́ть
д	instead of дж	: глядіти - to look	гляджу́, гляди́ш.....глядя́ть
с	instead of ш	: носіти - to carry	ношу́, носи́ш.....нося́ть
з	instead of ж	: возіти - to drive	вожу́, вози́ш.....возя́ть

4. All other verbs are conjugated like вірю. Notice that an л is put in after the labials п, б, в, м, before the -ю, -ять.

п	: спáти - to sleep	сплю, спи́ш.....спля́ть
б	: робіти - to work	роблю́, роби́ш.....робля́ть
в	: ловіти - to catch	ловлю́, лови́ш.....ловля́ть
м	: томіти - to tire	томлю́, томи́ш.....томля́ть

Observe the difference:

плачу́, пла́чеш, пла́че, пла́чемо, пла́чете, пла́чуть	: пла́кати - to cry
плачу́, пла́тиш, пла́тять, пла́тимо, пла́тите, пла́тять	: пла́ти - to pay

5. The form for the second person singular is the best indication of the conjugation to which the verb belongs:

іду́, іде́ш	- I go, you go / first conjugation/
вірю́, віри́ш	- I believe, you believe / second conjugation/

6. In Ukrainian there is no continuous present form.

Thus роблю́	may be translated	:	I work	or:	I am working
плачу́			I cry	or:	I am crying, etc.

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: The child is crying. My sister is yelling. My father is paying. What is your brother doing? He is still sleeping. What do you carry in the basket? I carry vegetables and fruit. Birds are flying in the wood. The townspeople like the forest. All Christians believe in God. The soldiers fight the enemy. In the Ukraine one frightens children with the Tartars. War destroys towns and villages.

Answer the following questions: Що любиш більше: село чи місто? Чи вірите в

Бога? Де шумлять дерева? Що тривожить ворогів?

I d i o m s .

З розмахом.

With zest.

Я цілком певний що...

I am quite certain that...

V o c a b u l a r y .

робіти (роблю, робиш)	to work, to make	легко	easily
прогулянка (-ки) F	walk, stroll	блудити (-джу, -диш)	to err, to go astray
підете́	you will go	кричати (-чу, -чиш)	to shout, to yell
туди́	this way	можна	one can, it is possible
просити (прошу́, про́сиш)	to ask	платити (плачу́, плати́ш)	to pay
дуже́	very	вірити (вірю, віри́ш)	to believe
люби́ти (-блю́, -би́ш)	to love	стояти (стою́, сто́їш)	to stand
о!	oh!	мучити (-чу, -чиш)	to torture
Богда́н (-а) M	Bohdan	страшити (страшу́, страши́ш)	to frighten
радо́	gladly	тривожити (-ожу, -ожи́ш)	to alarm
співа́ти (-аю́, -ає́ш)	to sing	нищити (-щу, -щи́ш)	to destroy
пта́шка (-ки) F dim	bird	летіти (лечу́, лети́ш)	to fly
дзвигча́ти (-чу́, -чи́ш)	to buzz	глядіти (гляджу́, гляди́ш)	to look
кома́ха (-хи) F	fly, insect	носити (ношу́, носи́ш)	to carry
шумі́ти (-млю́, -ми́ш)	to rustle	возити (вожу́, вози́ш)	to drive, to cart
дзю́рчати (-чу́, -чи́ш)	to murmur	спати (сплю́, спи́ш)	to sleep
струмо́к (-мка) M	brook	ловити (ловлю́, лови́ш)	to catch
блисти́ти (блищу́, блисти́ш)	to shine	томити (томлю́, томи́ш)	to tire
роса́ (-сі) F	dew	плакати (плачу́, пла́чеш)	to cry, to weep
чи́стий (-та, -те)	clear, clean	більше́	more
пові́тря (-ря) N	air		

ШІСТНА́ДЦЯТА ЛЕ́КЦІЯ

SIXTEENTH LESSON

Hard Declension - Conclusion

В е с і л л я .

Українське весілля цікаве й гарне. Воно зберігає багато старовини. Насамперед відбуваються сватання й заручини. Парубка й дівчину висватують панове свати. Шлюб дає священник у церкві. Молодий і молода ідуть до церкви в супроводі старости, друзів і друзок. Тут вони вінчаються. З церкви всі вертаються серед опів додому й тут відбувається гостина. Молода пара, батько й мати, свекор і свекруха, староста, друзі, друзки й гості проводять вечір при напитках, їжі, співах і гулянках.

1. The nominative and vocative plural of пан has two forms: пані́ and панóве. The second form is used most often in formal public address:

Мої́ Панóве! Високодосто́йні Панóве!

2. Masculine nouns ending in -а like ста́роста, дру́жба, слуга́, are declined like the feminine nouns of -а group.

In the plural of these nouns the accusative always takes the same form as the genitive, because they refer to persons: ста́рост, дру́жб, слуг

In the genitive plural they may also have a second form with the masculine ending. Thus we can say: ста́рості́в or: ста́рост
дру́жбі́в or: дру́жб

Григорі́й Кві́тка-Осно́в'я́ненко був украї́нський пи́сьме́нник-пові́стяр. Він був ма́й-же ровесник Тара́са Шевче́нка. Тво́ри Кві́тки-Осно́в'я́ненка чита́ють і сьо́годні́ дуже ра́до. Кві́тці-Осно́в'я́нєнкови́ завдячує украї́нська літе́рату́ра такий твір як "Ма́руся". І́нший пи́сьме́нник - Євге́н Гребі́нка; він був байка́р. "Приказки́" Євге́на Гребі́нки це дуже га́рна збі́рка.

3. The plural of:

люди́на - man	лю́ди	дити́на - child	ді́ти	ді́вчина-girl	ді́вча́та
	люде́й		діте́й		ді́вча́т
	лю́дям		ді́тям		ді́вча́там
	люде́й		діте́й		ді́вча́та
	лю́ди		ді́ти		ді́вча́та
	людьми́		дітьми́		ді́вча́тами
	(в)лю́дях		(в)ді́тях		(в)ді́вча́тах

4. Some nouns still retain an old "dual" form besides the plural:

ру́ці	hands	о́чі	eyes
но́зі	feet	у́ші	ears

5. *Óči* and *úši* (*úxa*) are declined in the following manner:

<u>nom.</u> <i>óči</i>	or: <i>viči</i>	<i>úši</i> or:	<i>úxa</i>
<u>gen.</u> <i>očéj</i>		<i>ušéj</i>	<i>ux</i>
<u>dat.</u> <i>očám</i>		<i>ušám</i>	<i>úxam</i>
<u>acc.</u> <i>óči</i>	<i>viči</i>	<i>úši</i>	<i>úxa</i>
<u>voc.</u> <i>óči</i>	<i>viči</i>	<i>úši</i>	<i>úxa</i>
<u>inst.</u> <i>očíma</i>		<i>ušíma</i>	<i>úxami</i>
<u>loc.</u> (<i>в</i>) <i>očáx</i>			(<i>в</i>) <i>úxax</i>

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: Where is the bride? She is in the garden with the children. Gentlemen, I am going to (*на*) the wedding. The bridegroom and the bride are married in a church. My mother-in-law is in town. The children like the birds. On the streets there are many children. They are also in the parks. The children play in the garden. My mother is carrying a child in (*her*) arms. The girls lead their little brother by the hand.

Put the following sentences into the plural: *Рука́ рúку мiє* (Ukr. proverb).

Мiй пáне, ви ще тут? Слугá йде́ в мiсто. Дiвчина йде́ з дитiною на прогуля́нку в лiс. Людiнi трéба одягу. Дитiна є з дiвчиною в пáрку.

I d i o m s.

Припадáти до вподóби. To appeal to one.

Пóнад мiру. Excessively.

V o c a b u l a r y.

<i>весiлля</i> (-ля)N	wedding	<i>сват</i> (-а)M	matchmaker
<i>цiкавий</i> (-ва, -ве)	interesting	<i>шлюб</i> (-у) M	wedding ceremony
<i>зберiгати</i> (-аю, -аеш)	to keep, to preserve	<i>священик</i> (-а)M	priest
<i>старовина</i> (-ни)F	old customs	<i>цiрква</i> (-ви)F	church
<i>насамперед</i>	first of all	<i>молодий</i> (-ого)M	bridegroom
<i>вiдбуватися</i> (-аюся, -аешся)	to take place	<i>молода</i> (-ої)F	bride
<i>сватання</i> (-ня)N	matchmaking	<i>супровiд</i> (-воду)M	company
<i>заручини</i> (-чин)PL	engagement	<i>староста</i> (-ти)M	master of wedding ceremonies
<i>дiвчина</i> (-ни)F	girl	<i>дружба</i> (-би)M	best man
<i>висватувати</i> (-тую, -туеш)	to help in matchmaking	<i>дружка</i> (-ки)F	bridesmaid
		<i>вiнчатися</i> (-чаюся, -чаешся)	to wed
		<i>вci</i> PL	all

верта́тися (-а́юся, -а́єшся) to return	Тара́с (-а)	Taras
серед among	Шевче́нко (-нка)	Shevchenko
спі́в (-у)М song, singing	тві́р (тво́ру)М (literary) work	
гости́на (-ни)F reception	чита́ти (-а́ю, -а́єш) to read	
па́ра (-ри)F couple	літе́ратура (-ри)F literature	
свекор (-кра)М father-in-law	такий (-ка, -ке) such	
свекру́ха (-хи)F mother-in-law	як as, like	
го́сті (-те́й) PL guests	Ма́руся (-сі) F Marusia	
прово́дити (-оджу, -одиш) to pass, to spend	і́нший (-ша, -ше) another	
гуля́нка (-ки)F dancing	Євге́н (-а) Eugene	
високодо́сто́йний (-на, -не) highly esteemed	Гребі́нка Hrebinka	
слуга́ (-гі)М servant	байка́р (-я)М writer of fables	
Григорі́й (-ія) Gregory	приказка́ (-ки) F proverb, saying	
Кві́тка-Осно́в'я́ненко Kvitka-Osnovyanenko	збі́рка (-ки) F collection	
письме́нник (-а)М writer	байка́ (-ки) F fable	
пові́стяр (-а)М novelist	о́чі (о́чей) PL eyes	
ма́йже almost	у́ші (уше́й) PL ears	
рове́сник (-а)М contemporary, of the same age	arm	рука́ (-ки)

СІМНАДЦЯТА ЛЕКЦІЯ

SEVENTEENTH LESSON

Soft Declension - Masculine Nouns

П о р и р о к у . М і с я ц і .

Рік поділяється на чотири пори. Назви пір року такі: весна́, лі́то, о́сінь, зима́. Час між зимо́ю й весно́ю назива́ють "ра́ння весна́" або "про́весна́".

На́зви міся́ців такі: сі́чень, лю́тий, бе́резень, кві́тень, тра́вень, че́рвень, лі́пень, се́рпень, ве́ресень, жо́втень, листопа́д, гру́день. За́мість "лю́тий" ка́жуть тут і там "лю́тень", за́мість "бе́резень" - "ма́рт", за́мість "тра́вень" - "ма́й".

Весна́ трива́є від бе́резня до тра́вня, лі́то від че́рвня до се́рпня, о́сінь від ве́ресня до листопа́да, зима́ ре́шту міся́ців. Час між міся́цями : че́рвнем і ве́реснем назива́ють зви́чайно : "фе́рії" або "вака́ції".

П р и п о в і д к а : Су́хий бе́резень, мо́крий ма́й, бу́де жи́то, немо́в га́й.

I. Besides the hard declension there is in Ukrainian a soft declension. All masculine nouns ending in a soft consonant (a consonant + ь), an -й, and some masculine nouns ending in -ар or -ир belong to the soft declension.

*In Ukrainian the names of months and days are not capitalized.

Soft declensions:

A. <u>nom.</u>	<u>sing.</u> хлопець	<u>pl.</u> хлопці	B. <u>sing.</u> край	<u>pl.</u> краї	C. <u>sing.</u> лікар	<u>pl.</u> лікарі
<u>gen.</u>	хлопця	хлопців	краю	країв	лікаря	лікарів
<u>dat.</u>	хлопцеві	хлопцям	краєві	краям	лікареві	лікарям
<u>acc.</u>	хлопця	хлопців	край	краї	лікаря	лікарів
<u>voc.</u>	хлопче	хлопці	краю	краї	лікарю	лікарі
<u>inst.</u>	хлопцем	хлопцями	краєм	краями	лікарем	лікарями
<u>loc.</u>	(в)хлопці(-еві)	(в)хлопцях	(в)краю(-ї)	(в)краях	(в)лікареві	(в)лікарях

2. As in the hard declension, the law of vowel permutation ("i-sound change, cf. Lesson 5) and the "missing e or o" (cf. Lesson 8) apply to the declension of soft nouns.

Exercise

Decline: молоді́ць, кіне́ць, палі́й, кобза́р, господа́р, монасти́р.

Translate: The weather was fine in May. Now we have November. In November we have bad weather. When are we going to make an excursion into the country? We do not know yet whether in June or July. Boys and girls are already there. They are with grandfather. In the Ukraine there are many kobzars.

Idioms.

Не в по́ру.

At an awkward time
At an unsuitable hour.

Від щиро́го се́рця.

From the bottom of the heart.

Vocabulary.

пора́ (-ри) F	season	прóвесна (-ни) F	early spring
рік (року) M	year	сі́чень (-чня) M	January
мі́сяць (-ця) M	month, moon	лю́тий (-того) M	February
поділя́тися (-ля́ся, -я́шся) to be divided		бе́резень (-зня) M	March
чоти́ри	four	тра́вень (-вня) M	May
та́кі PL	the following	че́рвень (-вня) M	June
лі́то (-та) N	summer	ли́пень (-пня) M	July
осі́нь (-сени) F	autumn, fall	се́рпень (-пня) M	August
зима́ (-ми) F	winter	ве́ресень (-сня) M	September
мі́ж	between	жо́втень (-тня) M	October
назива́ти (-аю, -а́еш) to name, to call		листопа́д (-у) M	November
ра́нній (-я, -є)	early	гру́день (-дня) M	December

квітень (-тня)	April	жито (-та)	rye
замість	instead	немов	as if, like
казати (нажу́, ка́жеш)	to say, to tell	гай (-ю)	grove
лю́тень (-тня)	February	хлопець (-пця)	boy
ма́рт (-а́)	March	молодець (-дця́)	young man, fellow
ма́й (-ю)	May	край (-ю)	country, land, edge
тривати (-аю́, -а́еш)	to last	кінець (-нця́)	end
решта (-ти)	remainder, the rest	палі́й (-ія́)	incendiary
фе́рїї (-рі́й)	holidays	госпо́дар (-я)	landlord, farmer
вака́ції (-цій)	holidays	лі́кар (-я)	doctor, physician
сухий (-ха́, -хе́)	dry	манасти́р (-я́)	monastery
мо́крий (-ра, -ре)	wet	кобза́р (-я́)	kobzar, kobza player

ВІСІМНАДЦЯТА ЛЕКЦІЯ

EIGHTEENTH LESSON

*Soft Declension - Feminine Nouns**Elision of Consonants*

Т и ж д е н ь . Д н і .

Місяць має чотири тижні. Дні в тижні такі: понеділок, вівторок, середа́, четве́р, п'ятниця, субо́та, неді́ля.

Передучо́ра була́ неді́ля, вчо́ра понеділок, сьогодні́ вівторок. За́втра бу́де середа́, післяза́втра четве́р. Що за день був учо́ра? Що за день бу́де післяза́втра? Що за день ма́ємо сьогодні́?

Ти́ждень пе́ред Вели́коднем назива́ється "Вели́кий ти́ждень". П'я́тниця перед Вели́коднем це "Вели́ка або́ Страсна́ п'я́тниця". День пе́ред п'я́тницею це "Страсни́й четве́р".

в понеді́лок	on Monday
у вівто́рок	on Tuesday
ко́ло п'я́тници́	about Friday
пі́сля четве́рга	after Thursday
пе́ред середо́ю	before Wednesday

В п'я́тницю і́демо на село́, в неді́лю верта́ємося до́дому. Де ви бу́дете в неді́лю? В неді́лю попо́лудні бу́демо в Вереще́нків, а ввече́рі в теа́трі. Коли́ бу́дете у Льво́ві? Пе́вно не зна́ю, так ко́ло неді́лі. То до побаче́ння! Всього́ кра́щого!

1. All feminine nouns ending in -я belong to the soft declension. They are declined as follows:

	<u>sing.</u>		<u>pl.</u>		<u>sing.</u>		<u>pl.</u>
A. <u>nom.</u>	княгіня	princess	княгіні	B. <u>надія</u>	hope	наді́ї	наді́ї
<u>gen.</u>	княгіні		княгінь	наді́ї		наді́й	
<u>dat.</u>	княгіні		княгіням	наді́ї		наді́ям	
<u>acc.</u>	княгіню		княгіні	наді́ю		наді́ї	
<u>voc.</u>	княгіне		княгіні	наді́є		наді́ї	
<u>inst.</u>	княгінею		княгінями	наді́єю		наді́ями	
<u>loc.</u>	(в)княгіні		(в)княгінях	(в)наді́ї		(в)наді́ях	

2. All feminine nouns which have a consonant (with the exception of labials п, б, в, м,) before the ending -я, are declined like княгіня.

3. Those feminine nouns which have a vowel or a labial consonant п, б, в, м, before their ending -я, are declined like надія.

4. Also a few masculine nouns that end in -я are declined in the manner shown above (e.g. суддя - judge). In the genitive plural, however, they take the ending -ів (судді́в).

5. Nouns referring to family members and all diminutives have in the vocative singular the ending -ю:

<u>nom.</u> маму́ся	mother (dim)	<u>voc.</u> маму́сю	<u>nom.</u> Мару́ся	Mary (dim)	<u>voc.</u> Мару́сю
маму́ня		маму́ню	Мару́ня		Мару́ню
маму́нця		маму́нцю	Марі́йця		Марі́йцю
ма́мця		ма́мцю	Ма́рinya		Ма́рinya

6. E l i s i o n o f c o n s o n a n t s: Whenever three consecutive consonants might be grouped together in the formation of a word, one of them is elided.

e.g. ти́ждень (nom) - ти́жня (gen) ; страсть (n) - стра́сний (adj)
піст (n) - пі́сний (adj)

E x e r c i s e

D e s c r i p t i o n : пісня, вулиця, буря, вечєра, шія.

T r a n s l a t e : On Sunday afternoon we were on an excursion. On Friday night I was with a friend. Monday morning I am going to school. The day after tomorrow we are going to Kiev. My sister Mary was yesterday afternoon at mother-in-law's. Tonight my brother is going to the theatre. My grandfather was in your summer house on Friday. My mother is serving the supper. After supper we go for a walk.

I d i o m s .

За ніщо́ в світі.

For nothing in the world.

Піти́ кому́ на ру́ку.

To meet somebody half way.

V o c a b u l a r y .

ти́ждень (-жня)М	week	пéвно	certainly
день (дня)М	day	княгі́ня (-ні)F	princess
понеділок (-лка)М	Monday	наді́я (-її)F	hope
вівторок (-тїрка)М	Tuesday	маму́ся (-сі)F (dim)	mother
середа́ (-ди)F	Wednesday	маму́ня (-ні)F (dim)	mother
четве́р (-рга)М	Thursday	маму́нця (-ці)F (dim)	mother
п'я́тниця (-ці)F	Friday	ма́мця (-ці)F (dim)	mother
субо́та (-ти)F	Saturday	Ма́руся (-сі)F (dim)	Mary
неді́ля (-лі)F	Sunday	Ма́руня (-ні)F (dim)	Mary
передучо́ра	the day before yesterday	Ма́рїя (-ці)F (dim)	Mary
пéред	before	Ма́рїня (-ні)F (dim)	Mary
післяза́втра	the day after tomorrow	стра́сть (-ти)F	pain, suffering
що за	what, what kind of	стра́сний (-на́, -не́)	suffering (adj)
Вели́к(о)день (-дня)М	Easter	пі́ст (по́сту)М	fast, lent
Вели́ка п'я́тниця F	Good Friday	пі́сний (-на́, -не́)	meatless, lean
Стра́сна п'я́тниця F	Good Friday	пі́сня (-ні)F	song
за́втра	tomorrow	бу́ря (-рі)F	storm
Вели́кий ти́ждень М	Holy Week	вече́ра (-рі)F	supper
Стра́сний четве́р М	Maundy Thursday	ши́я (-її)F	neck
ко́ло	about	учо́ра = вчо́ра	
Вере́щенко	Vereshchenko		

ДЕВ'ЯТНА́ДЦЯТА ЛЕ́КЦІЯ

NINETEENTH LESSON

Soft Declension - Neuter Nouns

The Adjective (I)

На́д мо́рем. (Пля́ж).

В лі́ті їдемо над мо́ре. На бе́резі мо́ря є пля́ж. Вчасі́ пого́ди тут бага́то люде́й.

Вони вештаються по пляжі, сидять у кошах, роблять піскові вали́ (або насипи) довкола кошів, гріються до сонця або купаються в морі.

На пляж берётся звичайно такі речі: купелєвий одяг (костю́м) або штанці́, купелєвий халат, купелєві виступці (панто́флі), то́рбу, крем, парасо́льку й м'ячище. М'ячищем граємося на пляжі після ру́ханки. На пляжі є ще : місто́к, чо́вни, рятуно́кове погото́вля й пля́жовий сто́рож.

Над мо́рем є сві́же пові́тря й багáто со́нця. Тут люди відпочива́ють і набира́ють здо́ров'я та сил до пра́ці.

1. All neuter nouns which have the ending -я and all those neuter nouns which end in -e (not preceded by ч,ж,щ,) belong to the soft declension.

E.g.

	<u>sing.</u>	<u>pl.</u>	<u>sing.</u>	<u>pl.</u>
A	<u>nom.</u> по́ле - field	поля́	опо́відання - tale	опо́відання
	<u>gen.</u> по́ля	піль(по́лів)	опо́відання	опо́відань
	<u>dat.</u> по́лю	поля́м	опо́віданню	опо́віданням
	<u>acc.</u> по́ле	поля́	опо́відання	опо́відання
	<u>voc.</u> по́ле	поля́	опо́відання	опо́відання
	<u>inst.</u> по́лем	поля́ми	опо́віданням	опо́віданнями
	<u>loc.</u> (в)по́лі (-ю)	(в)поля́х	(в)опо́віданні (-ю)	(в)опо́віданнях

2. All neuter nouns which before their ending -e have no ч,ж,щ, are declined like по́ле. (Е.г.мо́ре - sea, со́нце - sun)

3. All neuter nouns ending in -я are declined like о́повідання

Notice that nearly always the consonant before the final -я is doubled:

життя́ - life воло́сся - hair

Two different consonants, a labial or an p do not double:

a. /two consonants/: лістя - foliage, повітря - air

b. /labial/ : безхліб'я - hunger

c. /consonant / : подвір'я - yard

In the last two examples an apostrophe is inserted in place of the second consonant in the double consonant.

4. The noun плече́ forms its plural in a similar way to око́ (cf. Lesson 16):

nom. плече́ - shoulders
gen. плече́й пліч
dat. плеча́м
acc. плече́
voc. плече́
inst. плече́ма плічма́
loc. (в)плеча́х

5. The adjective.

In the first person plural all Ukrainian adjectives have one ending -и for all genders:

ma s c u l i n e: великі люди - great men, гарні образи́ - pretty pictures
 f e m i n i n e: довгі руки - long hands, корóткі но́ги - short legs
 n e u t e r: ширóкі плече́ - broad shoulders, малі уста́ - small mouth

П р и п о в і д к а: На безри́б'ї й ра́к ри́ба.

E x e r c i s e

D e c l i n e: подві́р'я, суддя́, життя́, мо́ре.

T r a n s l a t e: The vegetables grow in the field. Big trees grow by the house. Old trees are tall. Small children are playing in the yard. The old and the young like bathing (радо купаються) in the sea. My brother is going to (на) a meeting in town. I was at the wedding of my sister. In the Ukraine there are many tales about the cossacks. The life of a cossack was beautiful. The cossacks fought the Tartars on the steppes of the Ukraine.

I d i o m s.

Бути проти́ чо́го.	To be against something.
Ми пора́димо собі́.	We shall manage.

V o c a b u l a r y .

море (-ря)N	sea	місток (-тка)M	little bridge
пляж (-у)M	beach	після	after
над	on	човен (-вна)M	boat
вчасі	while, during	рятунокове поготівля	first aid post
вештатися (-таюся, -таєшся)	to stroll	свіжий (-жа, -же)	fresh
	about	пляжовий (-ва, -ве)	beach
сидіти (-джу, -диш)	to sit	відпочивати (-аю, -аєш)	to rest, to relax
кіш (коша)M	deckchair	набирати (-аю, -аєш)	to gather
пісковий (-ва, -ве)	sandy	сила (-ли)F	strength, force
вал (-у)M	pile	праця (-ці)F	work
насип (-у)M	dam	поле (-ля)N	field
довкола	roundabout	оповідання (-ня)N	tale, short story
грітися (гріюся, грієшся)	to sun oneself	лістя (-тя)N	foliage
сонце (-ця)N	sun	життя (-тя)N	life
речі (-чей)PL	items, belongings, things	безхліб'я (б'я)N	breadless time, hunger, famine
купелєвий одяг (-гу)	bathing suit	подвір'я (-р'я)N	courtyard, yard
купелєвий костюм (-му)	bathing suit	плече (-ча)N	shoulder
купелєвий халат (-а)	bathing gown	рак (-а)M	crab
штанці (-ців)PL	trunks	риба (-би)F	fish
купелєві виступці (-ців)	sandals	місце (-ця)N	place
купелєві пантофлі (-лів)	sandals	суддя (-ді)M	judge
крем (-у)M	cream	meeting	віче (-ча)N
парасолька (-ки)F	umbrella		
м'ячище (-ща)N	medicine ball		
руханка (-ки)F	gymnastics		

ДВАДЦЯТА ЛЕКЦІЯ

TWENTIETH LESSON

Mixed Declension

Т р о я н д а .

Цвіла Троянда у садочку,	Щоб всім було спокійно жить.
А недалечко, у куточку,	Вам більш нема ніякої роботи -
Між бур'яном бренів Будяк.	Цвісті, пахтіть, а не колоти".
І каже він Троянді так:	"Не все ж колотять і Будякам" -
"Нащо це ти колючок начіпляла?"	Троянда каже, - "треба й нам,
"А ти нащо?" - вона його спитала.	Щоб крученіи Паничі боялись
"Я?" - обізвавсь Будяк,	І до Троянди не чіплялись.
"Я, сёрденько, не проста штука,	Сунеться який біс - йому колючка в ніс,
Я - степовий козак!	Щоб не забувся, як слід Троянду шанувать,
Мені колючка, як шаблюка,	А не зничев'я обвивать".
Щоб ворогів страшить,	"Хіба" - сказав Будяк і усміхнувся.

Л е о н і д Г л і б о в .

Note. The fable by Hlibov has been introduced at this stage to acquaint the student with a more complex type of sentence structure.

1. Apart from the hard and soft declensions there is in Ukrainian a mixed declension of masculine, feminine, and neuter nouns. As its name suggests, this declension contains hard and soft (mixed) case endings.

2. The following nouns belong to the mixed declension:

a. Masculine nouns ending in -ш, -щ, -ж, -ч, and -яр (denoting profession).

They are declined like:

A. <u>nom.</u> <u>sing.</u> ніж - knife		<u>pl.</u> ножі́	B. <u>sing.</u> столяр - carpenter		<u>pl.</u> столярі́
<u>gen.</u>	ножа́	ножі́в		столяра	столярі́в
<u>dat.</u>	ноже́ві	ножа́м		столяре́ві	столяра́м
<u>acc.</u>	ніж	ножі́		столяра	столярі́в
<u>voc.</u>	но́жу	ножі́		столяре	столярі́
<u>inst.</u>	ноже́м	ножа́ми		столярем	столяра́ми
<u>loc.</u>	(в)ножі́ (-у́)	(в)ножа́х		(в)столяре́ві	(в)столяра́х

b. Feminine nouns ending in -(ш)а, -(щ)а, -(ж)а, -(ч)а. They are declined as follows:

<u>nom.</u> <u>sing.</u> рож́а - rose	<u>pl.</u> рожі́
<u>gen.</u> рожі́	рож
<u>dat.</u> рожі́	рожа́м
<u>acc.</u> рожу́	рожі́
<u>voc.</u> ро́же	рожі́
<u>inst.</u> ро́жею	рожа́ми
<u>loc.</u> (в)рожі́	(в)рожа́х

c. Neuter nouns ending in -(щ)е, -(ж)е, -(ч)е. They are declined in the following manner:

<u>nom.</u> прізвище	- surname	прізвища
<u>gen.</u> прізвища		прізвищ
<u>dat.</u> прізвищу		прізвищам
<u>acc.</u> прізвище		прізвища
<u>voc.</u> прізвище		прізвища
<u>inst.</u> прізвищем		прізвищами
<u>loc.</u> (в)прізвищі (-у)		(в)прізвищах

E x e r c i s e

D e c l i n e: слухач, скляр, груша, туча, явище

Translate this English nursery rhyme:

There was an old woman
who lived in a shoe.
She had so many children
she didn't know what to do.

She gave them some broth
without any bread.
She whipped them all soundly,
and sent them to bed.

I d i o m s.

Напекти́ ра́ків.

To blush.

Нема́є ра́ди.

It can't be helped.

V o c a b u l a r y.

троя́нда (-ди) F	rose	степовий (-ва́, -ве́)	steppe (adj)
цвісти́ (цвіту́, цвіте́ш)	to blossom	степовий козак	cossack from the steppes
садо́чок (-чка) M (dim)	orchard	шабля́ка (-ки) F	big sword
недале́чко	close by	щоб	in order to
куто́чок (-чка) M (dim)	corner	страши́ть = страши́ти (-шу́, -ши́ш)	to frighten
бур'я́н (-у) M	weed, weeds	споко́йний (-на, -не)	peaceful, quiet
бре́ніти (-ню́, -ни́ш)	to buzz	бі́льш бі́льше	more
будя́к (-а) M	thistle	нія́кий (-ка, -ке)	not any, no (adj)
та́к	thus	робо́та (-ти) F	work
нащо́	what for, why	пахти́ть = пахти́ти (пахну́, пахне́ш)	to be fragrant
колю́чка (-ки) F	thorn	коло́ти (колю́, ко́леш)	to prick
начіпля́ти (-яю́, -яеш)	to cover oneself with	все́ ж	always
вона́	she	коло́ть = коло́ти	
його́	him	тре́ба й нам	we also need it
спита́ти (fut. -аю́, -аеш)	to ask	кру́чений (-на, -не)	curly
обізва́тися (fut. -вуса́, -вешся)	to speak	пани́ч (-а́) M	dandy
се́рденько (-ка) N (dim)	heart, darling	Глі́бов (-а)	Hlibov
про́стий (-та, -те)	simple		
шту́ка, (-ки) F	being		
Леони́д (-а)	Leonid		

* As Ukrainian perfective verbs have no r e a l present tense, their conjugation is marked in the vocabulary as fut.(future). Cf. Lesson 35.

боятися (-юся, -їмся)	to fear	скляр (-а) M	glazier
чіплятися (-яюся, яємся)	to cling to,	груша (-ші) F	peartree
	to pester	ту́ча (-чі) F	storm, gale
з'я́нутися (-уся, -ешся)	to approach	я́вище (-ща) N	phenomenon, fact
	impudently		
який	some	there was	була собі́
біс (-а) M	unwanted person, devil	old	старий (-ра́, -ре́)
йому́ (dat)	him	who	що
забу́тися (- fut. -бу́дуся, -бу́дешся)	to forget oneself	so many	так багáто
	properly	children	діти (діте́й)
якслі́д	properly	did not know	не зна́ла
шанува́ти = шанува́ти (-у́ю, -у́єш)	to honor	to do	робі́ти
зні́чев'я	suddenly	them	їх
обви́вати = обви́вати (-а́ю, -а́єш)	to wrap up, to embrace	some	тро́хи
	really!	broth	ю́шка
хиба́!	really!	to whip	бити (б'ю́, б'єш, here била́)
у́сміхну́тися (fut. -ну́ся, -не́мся)	to smile	all	всі́х
ро́жа (-жі) F	rose	soundly	здóрово
прізви́ще (-ща) N	surname	sent	післа́ла
слу́хач (-а) M	listener	to bed	спа́ти (до лі́жка)

ДВА́ДЦЯТЬ ПЕР́ША ЛЕ́КЦІЯ

TWENTY FIRST LESSON

*Consonant Declension - Feminine Nouns**Declension of ма́ти (mother)*

Л і т о.

В літі дні до́вгі, но́чі корóткі. Со́нце схóдить дуже́ ра́но, а захóдить дуже́ пі́зно. По́ля, лісі́, саді́ й огоро́ди пи́шаються зе́ленню. В де́нь пану́є го́ряч і спе́ка. Лю́ди й зві́рята шука́ють за ті́нню дере́в, бо тут не́має го́рячі. Ча́сом у де́нь або́ в но́чі прихóдить бу́ря із гро́мами та блискави́цями. Тут і там паде́ град та робі́ть шко́ди хліборóбові.

Се́рце хліборóба сповня́ється ра́дістю, бо в по́лі доспи́ває збі́жжя, в огоро́ді го́ро́дина, в саді́ я́годи й садовина́.

I. Besides the hard, soft, and mixed declensions there is in Ukrainian a c o n s o n a n t declension of feminine and neuter nouns.

All feminine nouns ending in a consonant (hard or soft) belong to this c o n s o n a n t declension.

C o n s o n a n t d e c l e n s i o n :

		<u>sing.</u>	<u>pl.</u>			<u>sing.</u>	<u>pl.</u>
A.	<u>nom.</u> ніч - night	ночі	ночі	B.	кість - bone	кість	кісті
	<u>gen.</u> но́чі	ноче́й	но́чі		ко́сти	ко́сти	косте́й
	<u>dat.</u> но́чі	ноча́м	но́чі		ко́сті	ко́сті	костя́м
	<u>acc.</u> ніч	но́чі	но́чі		кість	кість	ко́сті
	<u>voc.</u> но́че	но́чі	но́чі		ко́сте	ко́сте	ко́сті
	<u>inst.</u> ні́ччю	ноча́ми	но́чі		кі́стю	кі́стю	кі́стьми́
	<u>loc.</u> (в)но́чі	(в)но́чах	но́чі		(в)ко́сті	(в)ко́сті	(в)ко́стях

		<u>sing.</u>	<u>pl.</u>
C.	<u>nom.</u> лю́бов - love	лю́бов	лю́бові /rarely used/
	<u>gen.</u> лю́бови	лю́бови	лю́бовей
	<u>dat.</u> лю́бові	лю́бові	лю́бовам
	<u>acc.</u> лю́бов	лю́бов	лю́бові
	<u>voc.</u> лю́ове	лю́бов	лю́бові
	<u>inst.</u> лю́бов'ю	лю́бов'ю	лю́бовами
	<u>loc.</u> (в)лю́бові	(в)лю́бові	(в)лю́бовах

2. All feminine nouns ending in -ч, -ж, -ш, are declined like ніч.

E.g. піч (пе́чі) - stove, річ (ре́чі) - thing, крадіж (кра́дежі) - theft

3. Almost all other other feminine nouns ending in a consonant are declined like кість. E.g. повість (по́вісти) - novel, смерть (сме́рти) - death

Notice that the instrumental plural has often the ending -ями instead of -ьми : (по́вістями)

4. Кров - blood is declined like лю́бов.

5. Notice the following irregular forms:

<u>nom.</u>	Русь - Rus'	<u>gen.</u>	Руси
	сі́ль - salt		со́ли
	о́сінь - autumn		о́сени

6. The noun МАТИ has a special declension:

	<u>sing.</u>		<u>pl.</u>
<u>nom.</u>	МАТИ - mother		МАТЕРІ́
<u>gen.</u>	МАТЕРІ́		МАТЕРЕ́Й (-І́В)
<u>dat.</u>	МАТЕРІ́		МАТЕРЯ́М
<u>acc.</u>	МАТИ́		МАТЕРІ́
<u>voc.</u>	МАТИ́		МАТЕРІ́
<u>inst.</u>	МАТИ́Р'Ю		МАТЕРЯ́МИ
<u>loc.</u>	(В)МАТЕРІ́		(В)МАТЕРЯ́Х

E x e r c i s e

D e s c r i p t i o n: повість, купіль, зелень, смерть, честь, подорож

T r a n s l a t e: In autumn the leaves are on the ground. After autumn comes winter. My mother was at the seaside (над морем) in summer, and now she is with grandmother. Mother and child are bathing in the sea. Mother's heart is full of love (сповніється + inst.) for the children. The little boy goes for a walk with mother. Mothers and children are sunning themselves in (на) the sun. During the day the weather was fine, but there was a storm at night. The dogs like bones. My brother works at night and sleeps during the day. In winter grandfather and grandmother sit at the fireside.

I d i o m s.

МАТИ на увазі.	To pay attention to.
На кожному кроці.	On all hands.

V o c a b u l a r y.

ніч (ночі) F	night	тінь (-ні) F	shadow, shade
сходити (сходжу, сходиш)	to rise	приходити (-джу, -диш)	to come
рано	early	грім (грому) M	thunder
заходити (-джу, -диш)	to set	блискавиця (-ці) F	lightning
пізно	late	та = і	
пишатися (-яюся, -яєшся)	to be proud of	падати (-аю, -аєш)	to fall
зелень (-ні) F	verdure	град (-у) M	hail
панувати (-ую, -уєш)	to reign	шкіда (-ди) F	damage
горяч (-і) F	heat	сповнітися (-яюся, -яєшся)	to (ful)fil oneself
спієка (-ки) F	heatwave	радість (-дості) F	joy
шукати (-аю, -аєш)	to seek	доспівати (-аю, -аєш)	to ripen

збіжжя (-жя)N	crop(s)	любов (-ви)F	love
ягода (-ди)F	berry	купіль (-пелі)F	bath
кість (кості)F	bone	честь (чести)F	honor
піч (печі)F	stove, fireside	подорож (-жі)F	journey, travel
річ (речі)F	thing, matter	Русь (-си)F	Rus'
крадіж (дежі)F	theft	сіль (соли)F	salt
повість (-істи)F	novel	кров (-ви)F	blood
смерть (-ти)F	death	земля (-лі)F	earth

ДВАДЦЯТЬ ДРУГА ЛЕКЦІЯ

TWENTY SECOND LESSON

Consonant Declension - Neuter Nouns

З в і р і н е ц ь .

Я був у неділю з батьком і матір'ю в звіринці. Там багато звірят: вовки, вовчиці, вовченята, лис і лисиця з лисятами, ведмідь та ведмедиця з ведмедятем, лев і левіця з левенятами, слон із слонятем, верблюд, жирафа, носоріг та багато малп і малпенят. Крім диких звірят і хижаків є там ще домашні звірята, як віл, корова, вівця, крільки, є птахи й комахи, а в окремому відділі - в акварії : риби, гаді-плазуні, черепахи й жаби.

В звіринці було багато людей, бо це була " дешева неділя" й ціни білетів вступу були низькі.

I. Those neuter nouns ending in -я, which have a consonant at the end of their stem belong to the consonant declension. This can be recognized from the genitive singular (before the case ending -и) or from the genitive plural where the stem itself is the ending.

E.g. A.	<u>nom.</u> <u>звіря</u> - animal	<u>pl.</u> звірята
	<u>gen.</u> звіряти	звірят
	<u>dat.</u> звіряті	звірятам
	<u>acc.</u> звіря	звірята
	<u>voc.</u> звіря	звірята
	<u>inst.</u> звірям	звірятами
	<u>loc.</u> (в) звіряті	(в) звірятах

B.	<u>nom.</u> ^{sing.} курча́ -chicken	<u>pl.</u> курча́та	C.	<u>sing.</u> ра́м'я -- arm	<u>pl.</u> ра́мена
	<u>gen.</u> курча́ти	курча́т		ра́мени	раме́н
	<u>dat.</u> курча́ти	курча́там		ра́мени	ра́менам
	<u>acc.</u> курча́	курча́та		ра́м'я	ра́мена
	<u>voc.</u> курча́	курча́та		ра́м'я	ра́мена
	<u>inst.</u> курча́м	курча́тами		ра́м'ям	раме́нами
	<u>loc.</u> (в)курча́ти	(в)курча́тах		(в)ра́мени	(в)ра́менах

2. All neuter nouns which have an -м- before the ending -я are declined like ра́м'я.

3. All neuter nouns ending in -а are declined like курча́.

4. All other neuter nouns are declined like звіря́.

5. The instrumentalsingular may also have the endings -енем, -ятем instead of -ям:

ра́менем ра́м'ям; звіря́тем звіря́м

Е ж е р с і з е

Decline: ви́м'я, стрéм'я, горня́, хлоп'я́.

Complete the following sentences: Над пото́ком хóдить кúрка з....(курча́).

Кінь і віл це домашні.....(звіря́). Корóва ма́є по́вні.....(ви́м'я). Украї́нські
...(дівчина) співа́ють га́рні пісні́. Ма́ти раді́є.....(дитя́). Молоко́ пода́ють....(горня́).

Translate: In the farmer's yard there are many animals. The little boy and the little girl look after the chickens. The cow's udder is full of milk. The fox is a wild animal. The Ukrainians are Slavs. In the zoo there are many wild animals. I like to watch the baby elephant. This is a short story, not a novel. We were in the zoo in the afternoon, when the prices of tickets were very low.

I d i o m s.

Витріщив очі.

His eyes nearly started from his head.

На мене черга.

It is my turn.

V o c a b u l a r y.

звіринець (-нця) М	zoo	вівця (-ці) F	sheep
вовк (-а) М	wolf	окре́мий (-ма, -ме)	separate
вовчиця (-ці) F	she-wolf	вiдділ (-у) М	section
вовченя́ (-яти) N	wolf-cub	аква́рій (-ія) М	aquarium
лис (-а) М	fox	гад (-а) М	snake
лисиця (-ці) F	vixen	плазу́н (-а) М	reptile
лися́ (-яти) N	young fox	черепа́ха (-хи) F	tortoise, turtle
лисеня́ = лися́		жа́ба (-би) F	frog
ведмі́дь (-ме́дя) М	bear	деше́вий (-ва, -ве)	cheap
ведме́диця (-ці) F	she-bear	ціна́ (-ни) F	price
ведмедя́ (-яти) N	bear-cub	біле́т (-а) М	ticket
лев (-а) М	lion	вступ (-у) М	entrance
льви́ця (-ці) F	lioness	ни́зький (-ка́, -ке́)	low
левеня́ (-яти) N	lion-whelp	ку́рча́ (-а́ти) N	chicken, pullet
слон (-а) М	elephant	ра́м'я́ (-мени) N	arm, shoulder
слоня́ (-яти) N	elephant-calf	ви́м'я́ (-мени) N	udder
верблю́д (-а) М	camel	бо	as, because
жира́фа (-фи) F	giraffe	стре́м'я́ (-мени) N	stirrup
носо́ріг (-ро́га) М	rhinoceros	го́рня́ (-я́ти) N	mug
ма́лпа (-пи) F	monkey	хлоп'я́́ (-я́ти) N	little boy
ма́лпеня́ (-я́ти) N	little monkey	по́тік (-то́ка) М	brook, stream
ди́кий (-ка, -ке)	wild	ходи́ти (-джу́, -диш)	to walk
хи́жак (-а́) М	beast of prey	ра́діти (-ію́, -ієш)	to be glad
кря́лик (-а) М	rabbit	зві́ря́ (-я́ти) N	animal
пта́ха (-хи) F	bird	ди́тя́ (-я́ти) N	child

ДВА́ДЦАТЬ ТРЕ́ТЯ ЛЕКЦІ́Я

TWENTY THIRD LESSON

*The Adjective (Soft and Hard)**The Past Tense*

Ба́рви (Ко́льори).

Лю́дське око́ відрізня́є такі ба́рви (ко́льори), як: бі́ла, чо́рна, черво́на, зеле́на, сі́ра, голу́ба, си́ня, бруна́тна, роже́ва, фіоле́тна й жо́вта.

Папі́р бі́лий. Чорни́ло чо́рне, червони́ло черво́не. Трава́ й ли́стя на весні́ й у лі́ті зеле́ні, в о́сені жо́вті й бруна́тні. Не́бо вранці́ й увече́рі си́нє, в полудне́ голу́бе́.

За́мість : голу́бе́ не́бо, ка́жуть теж : блакі́тне не́бо.

Мій перстень золотий, твій срібний. Братова краватка темно-синя, майже гранатова. В огороді різнобарвні квіткі. Верхня барва, матерії синя, спідня ясно-жовта.

Український прапор жовто-блакитний. Герб України блакитне тло й золотий тризуб.

I. Apart from **hard adjectives** (see Lesson 3) there are also in Ukrainian **soft adjectives**. The endings of soft adjectives are:

masculine: -ий : синій, верхній, спідній

feminine: -я : синя, верхна, спідня

neuter: -е : синє, верхнє, спіднє

In the plural all soft adjectives end in -і : сині, верхні, спідні

Вечір.

Садок вишневий коло хати,
Хруці над вишнями гудуть,
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають, ідучі, дівчата,
А матері вечерять ждуть.

Сім'я вечеря коло хати,
Вечірня зіронька встає;
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Так соловейко не дає.

Поклала мати коло хати
Маленьких діточок своїх,
Самі заснула коло їх.
Затихло все.... Тільки дівчата
Та соловейко не затих.

Тарас Шевченко.

2. The **past tense** of verbs is formed from the infinitive. In place of the infinitive's ending -ти (or poetical -ть) verbs with stems ending in vowels take the following endings in the past tense:

masculine: -в : дав, знав

f e m i n i n e: -ла : дала́, зна́ла

n e u t e r: -ло : далó, зна́ло

All genders have in the plural the ending -ли : дали́, зна́ли

3. Verbs with stems ending in a consonant have in the masculine gender of the past tense no -в ending. Otherwise they are conjugated in the same way as the verbs ending in vowels.

па́сти -to tend cattle: пас (па́сла, па́сло, па́сли)

не́сти́ -to carry : ніс (несла́, несло́, неслі́)

4. When the verb is in the past tense the personal pronoun я, ти, він, вона́, воно́, ми, ви, вони́ is always used. It is most important to indicate the gender.

5. Notice that the Ukrainian past tense fulfills the function of the English Past, Past Continuous, and Past Perfect.

E x e r c i s e

C o n j u g a t e the following verbs in the present and past tense:

бра́ти, співа́ти, вечéрати, па́сти

T r a n s l a t e: My hat is brown. Your hat is yellow. Our brother was little, but now he is big. We had our supper in the summer house. My father knew many tales. My sister had a cat. I had a cat and a dog. My brother had a fox-cub. In summer cows and horses grazed in the field. Last night I worked late.

I d i o m s.

Піти́ в непáм'ять. To fade into obscurity.

Нічо́го не шко́дить. It does not matter.

V o c a b u l a r y.

ба́рва (-ви)F	color	фіолéтний (-на,-не)	violet
ко́льор (-у)M	color	жо́втий (-та,-те)	yellow
відрізня́ти (-яю,-яеш) to	distinguish	папі́р (-éру)M	paper
сі́рий (-ра,-ре)	grey	черво́нило (-ла)N	red ink
голуби́й (-ба́,-бе́)	blue	не́бо (-ба)N	sky
си́ній (-ня,-не)	blue	блакі́тний (-на,-не)	sky-blue
бруна́тний (-на,-не)	brown	пе́рстень (-сня)M	ring
роже́вий (-ва,-ве)	pink	срі́бний (-на,-не)	silver(y)

тёмно-синій (-ня,-не)	deep blue	ждати (жду,ждеш)	to wait
гранатовий (-ва,-ве)	navy blue	вечірній (-ня,-не)	evening
різнобарвний (-на,-не)	many-colored	зіронька (-ки)F	starlet
квітка (-ки)F	flower	хотіти (хочу,хочеш)	to wish, to desire
верхній (-ня,-не)	upper	научати (-аю,-аєш)	to teach
матерія (-ії)F	cloth	соловейко (-ка)M	nightingale
спідній (-ня,-не)	lower	покласти (past. поклав, -ла, -ла, -ла)	to lay down
ясно-жовтий (-та,-те)	bright yellow	маленький (-ка,-ке)	very little, tiny
жовто-блакитний (-на,-не)	yellow and blue	діточки (-чок)PL (dim)	children
герб (-у)M	coat of arms	своїх	(her) own
тло (-ла)N	background	не дає	allows not
тризуб (-а)M	trident	сам (самá,самé)	(one) self
вишневий (-ва,-ве)	cherry (adj)	заснути (past.заснув, -ла, -ло)	to fall asleep
хрущ (-á)M	may-fly	коло їх	near them
вишня (-ні)F	cherry (n)	все	everything, all
гудіти (гуду,гудіш)	to buzz	затихнути (past. зати́х, -хла, -хло)	to become quiet
плугатар (-ря)M	plowman	тільки = тільки	only
плуг (-а)M	plow	пасти (пасу,пасеш)	to tend cattle
іду́чий	going (present par- ticipple)	нести́ (несу́,несеш)	to carry
сім'я́ (-м'ї)F	family	па́стися (-су́ся,-се́ся)	to graze
вечеряти (-яю,-яеш)	to have supper		

ДВАДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТА ЛЕКЦІЯ

TWENTY FOURTH LESSON

The Adjective - Degrees of Comparison

О́ с і н ь.

По літі наступає холодніша осінь. Мину́ли вже літні спе́ки, прогуді́ли літні бу́ри, в природі - як ка́же Іва́н Франко́ - " мов розлило́сь дрімóти со́нне мо́ре". І спра́вді осінь украї́нська, найбага́тша порá ро́ку, пливé спрокво́ла, пові́льна, пові́льніша як ті́хий хід Дністра́ чи Дуна́ю. В са́дах гну́ться додо́лі ванта́жні дерева́, на обі́йстях копи́чаться по́вні сто́ги та оборо́ги, на поля́х найпі́зніші хліборобські пло́ди дожи́даються збро́у.

Дні щóраз корóтші, но́чі щóраз до́вші. Перелéтні пта́хи проща́ються квилі́нням у дорóзі в теплі́ші кра́ї. Надво́рі щóраз часті́ші дощі́. Ось як опи́сує Миха́йло Коцю́бінський негóду в о́сені:

" Іду́ть холо́дні дощі́. Холо́дні осі́нні тумáни клубóчаться вгóрі й спуска́ють на зéмлю мо́крі ко́си. Пливé в сі́рі бéзвісті нудьга́, пливé бeзнаді́я. І сти́ха хлі́пає сум. Пла́чуть го́лі дерева́, пла́чуть солóм'яні стрі́хи, вмива́ється сльозáми убо́га зeмля́ і не зна́є, ко́лі осьмі́хнётся."

I. The second (c o m p a r a t i v e) degree of Ukrainian adjectives is formed by adding to their stems the endings -ший (-ша,-ше) or -иший (-иша,-ише). The latter endings occur mostly when the stem ends in two or more consonants.

E.g.	<u>positive:</u>	<u>comparative:</u>
A.	бага́тий (-та,-те) - rich	бага́тший (-ша,-ше) - richer
	ста́рий (-ра́,-ре́) - old	ста́рший (-ша,-ше)
	швидкий (-ка́,-ке́) - fast	швидший (-ша,-ше)
B.	пові́льний (-на,-не) - slow	пові́льніший (-иша,-ише)
	пі́зній (-ня,-не) - late	пі́зніший (-иша,-ише)
	те́плий (-ла,-ле) - warm	те́пліший (-иша,-ише)

2. The ending -ший (-ша,-ше) is changed to -чий (-ча,-че) when preceded by a stem ending in г, ж, з(ь), while the г, з(ь) becomes ж.

<u>-гий:</u>	дорогі́й (-га́,-ге́) - dear	доро́жчий (-жча,-жче)
<u>-зький:</u>	блі́зький (-ка,-ке) - near	блі́жчий (-жча,-жче)
<u>-зький:</u>	ни́зький (-ка́,-ке́) - low	ни́жчий (-жча,-жче)

3. After stems ending in -с we get the comparative ending -щий (-ща,-ще) as a result of melting together of с and ш.

висо́кий (-ка,-ке) - high	ви́щий (-ща,-ще)
кра́сний (-на,-не) - beautiful	кра́щий (-ща,-ще)

4. The following adjectives have irregular degrees of comparison:

до́брій (-ра,-ре) - good	лі́пший (-ша,-ше)
	ор: лу́ччий (-ча,-че)
	ор: кра́щий (-ща,-ще)
зли́й (зла,зле) - bad	гі́рший (-ша,-ше)
вели́кий (-ка,-ке) - big	бі́льший (-ша,-ше)
мали́й (-ла́,-ле́) - small	ме́нший (-ша,-ше)

Also the following adjectives form irregular endings from their original stems

широ́кий (-ка,-ке)	- wide	ши́рший (-ша,-ше)
до́вгий (-га,-ге)	- long	до́вший (-ша,-ше)
ле́гкий (-ка́,-ке́)	- light	ле́гший (-ша,-ше)

5. The third (*superlative*) degree of comparison is formed by adding the prefix **най-** in front of the adjective in the comparative degree:

<u>positive:</u>	<u>comparative:</u>	<u>superlative:</u>
бага́тий - rich	бага́тший - richer	<u>найбага́тший</u> - richest
те́плий - warm	теплі́ший - warmer	<u>найтеплі́ший</u> - warmest
швидкі́й - fast	швидши́й - faster	<u>найшвидши́й</u> - fastest
висо́кий - high	ви́щий - higher	<u>найви́щий</u> - highest
низькі́й - low	ни́жчий - lower	<u>найни́жчий</u> - lowest

6. In sentences expressing comparison the English **than** is rendered in Ukrainian by **як, ніж, від, чим, за.**

П р и п о в і д и ї: Блі́жча сорóчка ті́лу, як ко́жух.

Ча́с - найкра́щий лі́кар.

E x e r c i s e

F o r m second and third degrees of comparison from all adjectives occurring in Lesson 23. Use the following sentences as examples:

Са́д вели́кий - лі́с бі́льший.

Мі́й радіоапа́ра́т вели́кий - тві́й ме́нший.

На́ше а́вто гарні́ше й бі́льше, як ва́ше.

T r a n s l a t e: In summer, nights are shortest, days longest. Which scarf is more beautiful - the yellow or the green one? Our car is bigger than yours. Which is dearer : gold or silver? The road to Kiev is wider than the one to Lviw. The widest and longest river in the Ukraine is Dnieper. The greatest Ukrainian poet is Taras Shevchenko. Poltava is smaller than Kharkiw. New York is bigger than Chicago. The most famous Ukrainian king was Daniel. The cossacks were most valiant.

I d i o m s.

Це мені лежить на серці.

I have it at heart.

Обертати все в жарт.

To make a joke of everything.

V o c a b u l a r y.

наступати (-аю, -аеш)	to follow	Коцюбинський (-ого)	Kotsyubinsky
холодний (-на, -не)	cool, cold	осінній (-ня, -не)	fall, autumnal
минути (past. минув, -ула, -уло)	to pass, to go by	туман (-а)М	mist, fog
літній (-ня, -не)	summer (adj)	клубочитися (-чуся, -чишся)	to gather into a ball
прогудіти (past. прогудів, -іла, -іло)	to pass with a rush	вгорі	above
природа (-ди)F	nature	спускати (-аю, -аеш)	to let down
як	as, like, than	коса (-сі)F	braid
Франко (-ка)	Franko	безвість (-ти)F	nowhere
мов немов		нудьга (-гі)F	weariness, ennui
розлітися (past. розлився, лилася, -лилося)	to overflow	безнадія (-ії)F	hopelessness
дрімота (-ти)F	sleepiness	сльоза (-зи)F	tear
сонний (-на, -не)	drowsy, sleepy	стіха	quietly
справді	really	хліпати (-аю, -аеш)	to whimper
багатий (-та, -те)	rich	сум (-у)М	sadness, sorrow
пливти (пливу, пливеш)	to flow	солон'яний (-на, -не)	straw (adj)
споківла	slowly	стріха (-хи)F	thatched roof
повільний (-на, -не)	slow, tranquil	голий (-ла, -ле)	naked, bare
тихий (-ха, -хе)	quiet, placid	вмиватися (-аюся, -аешся)	to wash oneself
хід (ходу)М	motion	убогий (-га, -ге)	poor
гну́тися (гну́ся, гнеше́ся)	to bend oneself down	колі	when
вантажний (-на, -не)	heavily laden	осьміхне́ться	will smile
Дністер (-тра)М	Dnister	швидкий (-ка, -ке)	fast, quick
чи	or	далекій (-ка, -не)	distant
Дунай (-аю)М	Danube	дорогий (-га, -ге)	dear
обійстя́ (-тя)N	farmyard	близький (-ка, -ке)	near
копичитися (-чуся, -чишся)	to heap upon	високий (-на, -не)	high, tall
повний (-на, -не)	full	красний (-на, -не)	beautiful
стіг (стога)М	stack	легкий (-ка, -ке)	light, easy
оборіг (-рога)М	haystack	тіло (-ла)N	body
пізній (-ня, -не)	late (adj)	кожух (-а)М	furcoat
хліборобський (-ка, -не)	agricultural		
плід (пліду)М	produce	Dnieper	Дніпро́ (-ра)
дожидатися (-аюся, -аешся)	to wait for	poet	поёт (-а)М
збір (збору)М	harvest	Daniel	Данило (-ла)
щораз	ever, more	famous	славний (-на, -не)
перелётний (-на, -не)	migratory	king	король (-ля)М
прощатися (-аюся, -аешся)	to bid farewell	Poltava	Полта́ва (-ви)
квiдіння (-ня)N	wailing	gold	зо́лото (-та)N
теплий (-ла, -ле)	warm	silver	срі́бло (-ла)N
частий (-та, -те)	frequent	New York	Нью-Йорк
дощ (-у)М	rain	Chicago	Шика́го
ось!	here, here it is	valiant	хоробрий (-ра, -ре)
описувати (-сую, -суюш)	to describe		
Михаїло (-ла)	Michael		

The Adjective (Hard and Soft Declension)

С т е п.*

Блакитне небо, мов дуга́сте мо́ре,
 Безо́днею поро́жньою стої́ть,
 Під со́нцем степ, коза́цьке Ди́ке По́ле,
 Огні́м перелива́ється, жахті́ть.

Дивлю́сь круго́м: не фа́рбами-огня́ми
 Карти́на світо-і́скрява горі́ть;
 Над не́ю лю́бо по́під небеса́ми
 Музи́ка, мов срібло́ тонке́, дзвені́ть.

Га́рйчий ві́тер хилить-нахиля́є
 Тра́ву хвиля́сту сти́ха до землі́,
 І в про́зірній, золо́ченій імлі́
 Даль степова́ мов то́не, пропада́є.

То жа́йворонок, лі́рник одино́кий
 Зайня́в відрáдну се́рцю вишину́,
 І звеселя́є сві́т шумно-широ́кий
 Співа́ючи про во́лю і весну́.

Пона́д безкра́ім по́лем жар німі́й
 Перелива́ється, пливе́ висо́ко;
 Розто́плюється во́здух ося́йний
 Тіснить у гру́дах зі́р і слі́пить о́ко.

Німу́є степ: йому́ байдуже́ во́ля,
 Це немовля́тко со́нне в сповитку́
 Суди́лась ве́летню дрімлі́ва до́ля
 На до́вгому, поро́жньому́ віку́.

Заку́тався у свої́ зелéні ша́ти,
 Паху́чі мо́вчки нюха́є кві́ткі;
 Над ним по ві́тру но́сяться крила́ті
 Метéлики, мов ма́рево, легкі́...

П а н ь к о́ К у л і́ ш.

* This poem, as well as other selections from Ukrainian poetry and prose in the remaining lessons, are introduced primarily as r e a d i n g texts. They should be studied, therefore, rather as examples of advanced syntax and more extensive vocabulary than as illustrations of particular points of grammar.

I. Adjectives are declined in the following manner:

H A R D:

	s i n g u l a r			pl u r a l
<u>nom.</u>	MASC:га́рний - beautiful	FEM: га́рна	NEUT:га́рне	ALL GENDERS:га́рні
<u>gen.</u>	га́рного	га́рної	га́рного	га́рних
<u>dat.</u>	га́рному	га́рній	га́рному	га́рним
<u>acc.</u>	га́рного, -ий	га́рну	га́рне	га́рних, -і
<u>voc.</u>	га́рний	га́рна	га́рне	га́рні
<u>inst.</u>	га́рним	га́рною	га́рним	га́рними
<u>loc.</u>	(в)га́рному, -ім	(в)га́рній	(в)га́рному, -ім	(в)га́рних

S O F T:

<u>nom.</u>	сі́ній - blue	сі́ня	сі́нє	сі́ні
<u>gen.</u>	сі́нього	сі́ньої	сі́нього	сі́ніх
<u>dat.</u>	сі́ньому	сі́ній	сі́ньому	сі́нім
<u>acc.</u>	сі́нього, -ій	сі́ню	сі́нє	сі́ніх, -і
<u>voc.</u>	сі́ній	сі́ня	сі́нє	сі́ні
<u>inst.</u>	сі́нім	сі́ньою	сі́нім	сі́німи
<u>loc.</u>	(в)сі́ньому, -ім	(в)сі́ній	(в)сі́ньому, -ім	(в)сі́ніх

2. Remember that adjectives must always agree in person, gender, and number with the noun to which they refer (cf. Lesson 3).

For that reason the accusative singular is either the same as the genitive (when accompanying nouns referring to persons), or as the nominative (with nouns referring to inanimate objects). In the plural the accusative is the same as the genitive only when in connection with masculine nouns referring to persons.

e.g.	ма́ю до́брого си́на	ма́ю до́брих си́нів
	/ I have a good son/	/ I have good sons/
	ма́ю до́брого пса́	ма́ю до́брі пси́
	/ I have a good dog/	/ I have good dogs/

маю добру дочку	маю добрі дочки
/ I have a good daughter/	/ I have good daughters/
маю добре шило	маю добрі шила
/ I have a good awl/	/ I have good awls/

П р и п о в і д к и: Дарованому коневі не дивляться в зуби.
 Добрій людині добра й пам'ять.
 Лихі товариші не провадять на добрі дороги.

E x e r c i s e

D e s l i n e: широкий степ, хоробрий воїн, найдовша дорога, гарна книжка,
 ясне сонце, сіне море.

W r i t e a paragraph of Kulish's poem.

I d i o m s.

У нього не всі вдома.	He has a screw loose.
Це до нічого.	This is of no use.

V o c a b u l a r y.

дугастий (-та,-те)	rainbow like	понад	above, over
безодня (-ні) F	abyss, precipice	безкрайїй (-ая,-ає)	limitless
порожній (-ня,-не)	empty	жар (-у) M	heat
під	under	німий (-ма,-ме)	dumb
Дике Поле	"Wild Country",	високо	high up
	no man's land	розтоплюватися (-юся,-ешся)	to melt
огонь = вогонь M	fire	воздух (-у) M	air
переливатися (-аюся,-аєшся)	to overflow	осяйний (-на,-не)	radiant
жхтїти (жхчу, жхтїш)	to sparkle	тїснити (-сню,-снїш)	to throng, to crowd
гарячий (-ча,-че)	hot	грудї (-дїй) PL	breast, chest
вїтер (-тру) M	wind	зїр (зїру) M	vision, sight
хилїти (-лю,-лиш)	to bend down) trans.	кругом	roundabout
нахилїти (-яю,-яєш)	to bend down	слїпїти (-плїб,-пїш)	to dazzle, to blind
хвїлястїй (-та,-те)	wavy, undulating	дивїтїся (-влїюся,-вїшся)	to look
до	to	фарба (-би) F	color
прозїрний (-на,-не)	transparent	свїто-їскрявий (-ва,-ве)	resplendent,
золочений (-на,-не)	gilded		sparkling
їмля (-лї) F	mist	горїти (горїю, горїш)	to burn
даль (-лї) F	horizon, distance	над нею	over her
тонутї (-нуї,-неш)	to sink	любо	pleasantly
пропадати (-аю,-аєш)	to vanish	пїпїд	under (neath)

небеса́ (-бе́с)PL	heaven(s)	судит́ся (-джу́ся, -диш́ся)	to be awarded
му́зика (-ки)F	music	веле́тень (-тня)M	giant
тонкий (-ка́, -ке́)	thin, fine	дрімли́вий (-ва, -ве)	sleepy
дзвені́ти (-ню́, -ни́ш)	to ring	до́ля (-лі) F	destiny
жайвороно́к (-нка) M	lark	ві́к (-у) M	age, eternity
лі́рник (-а) M	lyreman, lyrist	заку́татися (-у́туюся, -у́тує́ся)	to wrap oneself up
оди́нокий (-ка, -ке)	solitary	у сво́ї	in one's own
зайня́ти (fut. -йму́, -йме́ш)	to occupy	ша́та (-ти)F	robe, dress
відра́дний (-на, -не)	encouraging	паху́щий (-ща, -ще)	fragrant
се́рце (-ця)M	heart	мо́вчки	silently
виши́на (-ни) F	height	ню́хати (-аю, -ає́ш)	to smell
звеселя́ти (-яю́, -яє́ш)	to enliven	над ни́м	over it
сві́т (-у) M	world	но́ситися (но́шу́ся, но́сши́ся)	to hover, to fly
шу́мно-широ́кий (-ка, -ке)	rushing-wide	крила́тий (-та, -те)	winged
співа́ючи	singing	ме́телік (-а) M	butterfly
про	about	ма́рево (-ва) N	phantom
во́ля (-лі) F	freedom	да́рований (-на, -не)	given as gift
німува́ти (-ую́, -ує́ш)	to become silent	па́м'ять (-ті) F	memory
йому́	(to) him	ли́хий (-ха́, -хе́)	evil, bad
байду́же	all the same	това́риш (-а) M	friend, comrade
немовля́тко (-ка) N	suckling baby	прова́дити (-джу́, -ди́ш)	to lead
сповито́к (-тка́) M	bundle, swaddling		

ДВА́ДЦЯТЬ ШО́СТА ЛЕ́КЦІЯ

TWENTY SIXTH LESSON

The Adjective (Conclusion)

Д о м о р я./М.Вороній./

Чоло́м тоби́, си́нє, ши́роке́ мо́ре!	Прийшо́в я до те́бе зма́рні́лий та бі́дний,
Незгли́бна безо́дне, безме́жний просто́ре,	Проте́ ж не чу́жий, а бли́зький та ри́дний,
Могу́тня́я си́ло - чоло́м!	Тоби́ бо відда́вна я сви́й.
Дивлю́сь я на те́бе - і не надивлю́ся,	І ось я з тобо́ю душе́ю злива́юсь,
Думка́ми скоря́юсь, душе́ю молю́ся,	В просто́рі блакі́тнім на хви́лях го́йдаюсь
Співа́ю вели́чний пса́лом.	Втопа́ю в безо́дні тво́їй.
Ми́цне́, непобо́рне... Ні гро́му, ні хма́ри	Як ти неося́жне, хистке́, тає́мниче,
Не стра́шно тоби́, не бо́їшся ти ка́ри,	Як ти ча́ривлі́ве, як ти бунті́вниче, -
Само́ собі́ ви́щий зако́н.	Така́ ж і ду́ша у спі́вця́.
Зва́бли́ве, розкі́шне. В тоби́ й ра́внань,	Тому́ і до те́бе вона́ так прихі́льна,
І мрі́я соло́дка, і вті́ха коха́ння	Що тут і кайда́нів не зно́сить і ві́льна,
І лю́бий та ла́гідний сон.	Бурха́є, як ти, без кі́нця́.

I. In poetry as well as in folksongs old forms of adjectives appear. The most frequent among them are:

a. FEMININE:		<u>poetical</u>		<u>regular</u>
nom. and voc. singular:	-ая	:	дóбрая - good	; дóбра
		:	сiнiя - blue	; сiнiя
accusative singular:	-ю	:	дóбрую	; дóбру
		:	сiнiю	; сiнiю
nom. acc. and voc. plural:	-iй	:	дóбriй	; дóбri
		:	сiнiй	; сiнi

NEUTER:

nom. acc. and voc. singular:	-ее	:	дóбрее	; дóбре
		:	сiнее	; сiнe
nom. acc. and voc. plural:	- iй	:	дóбriй	; дóбri
		:	сiнiй	; сiнi

The above "longer" forms can be formed from nearly all adjectives.

b. Masculine adjectives take sometimes a "shorter" form in the nominative singular:

готóв (готóвий)	-	ready
здорóв (здорóвий)	-	healthy
варт (вáртий)	-	worth
ласкáв (ласкáвий)	-	kind

c. Some "shorter" forms have the "missing e":

я́сен (я́сний)	-	bright
пéвен (пéвний)	-	certain
пóвен (пóвний)	-	full
вíнен (вíнний)	-	guilty

d. Adjectives denoting *p o s s e s s i o n* (in English expressed by the genitive /possessive/ of a noun) and ending in -овий, -евий may have the ending -ів which is the result of the "i-sound change."

e.g.	ба́тьків (ба́тьковий)	- father's
	си́нів (си́новий)	- son's
	ковалі́в (ковалéвий)	- blacksmith's
	учи́телів (учи́телевий)	- teacher's

Е x e r c i s e I

D e c l i n e: ба́тьків капелю́х /father's hat/ учи́телева кни́жка /teacher's book/
ба́тькова ша́пка /father's cap/ ковалéве дéрево/blacksmith's tree/
учи́телів син / teacher's son/ бра́тове а́вто/brother's car/

C o m p l e t e the following sentences by putting the adjectives (in brackets) in their correct case and gender:

Твоя́ до́ля (коза́цький) в (дале́кий) кра́ю - співа́ють у пі́сні. У (си́ній) мо́рі чо́-
вен потапа́є. Ти приходи́ш у (до́брый) годи́ну. Ми ідемо́ з (дале́кий) доро́ги. В
(здо́ровий) тілі́, (здо́ровий) душа́. (Мину́лий) ро́ку по (пі́зній) о́сені була́ (га́р-
ний) пого́да.

2. Masculine proper nouns which have adjective endings are declined in the following manner:

S I N G U L A R

<u>nom.</u>	Богда́нів	Матві́їв	Льві́в	Ки́їв
<u>gen.</u>	Богда́нова	Матві́єва	Льво́ва	Ки́єва
<u>dat.</u>	Богда́нову	Матві́єву	Льво́ву	Ки́єву
<u>acc.</u>	Богда́нова	Матві́єва	Льві́в	Ки́їв
<u>voc.</u>	Богда́нове	Матві́єве	Льво́ве	Ки́єве
<u>inst.</u>	Богда́новим	Матві́євим	Льво́вом	Ки́євом
<u>loc.</u>	(в)Богда́нові	(в)Матві́єві	(у)Льво́ві	(в)Ки́єві

P L U R A L

<u>nom.</u>	Богда́нови	Матві́єви
<u>gen.</u>	Богда́нович	Матві́євих
<u>dat.</u>	Богда́нович	Матві́євим
<u>acc.</u>	Богда́нович	Матві́євих
<u>voc.</u>	Богда́нови	Матві́єви
<u>inst.</u>	Богда́новичи	Матві́євими
<u>loc.</u>	(в)Богда́нович	(в)Матві́євих

Placenames Львів (Lviv) and Київ (Kiev) are in fact adjective forms of proper nouns: Львів from Лев

Київ from Кий

Similarly to Богданів are declined Драгома́нов, За́йцев and other surnames ending in -ов or -ев ; also : Гаврили́шин, Романи́шин, Семчи́шин....

Surnames mentioned above as well as those ending in -ук,-енко,-кий are the most common Ukrainian surnames.

3. Surnames ending in -ський,-цький are declined like ordinary adjectives.

4. Adjectives fulfilling the function of nouns are declined as adjectives:

хору́жий - ensign	: хоруже́го, хоружо́му.....
відчи́пне́ - pittance	: відчи́пно́го, відчи́пно́му.....
братова́ - sister-in-law	: братово́ї, братові́й.....

П р и п о в і д к и́: Хто ви́нен, поку́тувати повинен. Хто го́ден, той не го-
ло́ден. Пливе́ чо́вен води́ по́вен.

E x e r c i s e II

T r a n s l a t e the following fable:

The greedy lion.

A hungry lion seized a little sheep and came with it to a deep river. In the

clear water he saw his own picture. He thought that it was another lion. As our lion was very greedy, he wanted to take away the sheep from "the other lion." He jumped at "the other lion" but at the same time opened his (свою) jaws, and the ravished sheep fell into the water. Such was the punishment for the greedy lion.

I d i o m s.

Вести́ не манівці́.	To lead astray.
Зійти́ на манівці́.	To go astray.

V o c a b u l a r y.

чолом тобі!	hail to thee!	хви́ля (-лі)F	wave
незглибний (-на,-не)	immeasurably deep	гойда́тися (-аюся,-аєшся)	to sway
прóстip (-ору)M	space	втопа́ти (-аю,-аєш)	to sink
могу́тний (-ня,-не)	mighty	твої́й (dat)	your
не надивлю́ся	I can not stop looking	неося́жний (-на,-не)	unattainable
ду́мка (-ки)F	thought	хисткий (-ка,-ке)	shaky, uncertain
скоря́тися (-ряюся,-яєшся)	to humble oneself	таємни́чий (-ча,-че)	mysterious
душа́ (-ші)	soul	чарівли́вий (-ва,-ве)	enchanting, charming
моли́тися (молюся,моли́шся)	to pray	бунти́вничий (-ча,-че)	rebellious
вели́чний (-на,-не)	sublime, grand	співе́ць (-вця)M	singer, poet
пса́лом (пса́)M	psalm	тому́	therefore, because
ми́цний (-на,-не)	strong	прихи́льний (-на,-не)	favorable, kind
непо́борний (-на,-не)	invincible	кайда́ни (-нів)PL	favoring chains
ні...ні = ані...а́ні	neither.... nor	зно́сити (-ношу,-но́сиш)	to bear, to tolerate
стра́шно	afraid	ві́льний (-на,-не)	free
тобі́ (dat)	you	бу́рхати (-аю,-аєш)	to rage
само́ собі́	it for itself	ва́рт(ий) (-та,-те)	worth(y)
зако́н (-у)M	law	ласка́в(ий) (-ва,-ве)	gracious, kind
звaблiвий (-ва,-ве)	attractive	пе́вен - пе́вний (-на,-не)	certain
розкі́шний (-на,-не)	lovely, gorgeous	я́сен - я́сний (-на,-не)	bright
в то́бі	in you	по́вен - по́вний (-на,-не)	full
раюва́ння (-ня)N	life in paradise	ви́нен - ви́нний (-на,-не)	due, guilty
мрі́я (-ї)F	dream, vision	пови́нен (-на,-не)	bound, obliged
соло́дкий (-ка,-ке)	sweet	здоров(ий) (-ва,-ве)	healthy
вті́ха (-хи)F	joy, pleasure	поку́тувати (-тую,туєш)	to do penance
коха́ння (-ня)N	love		to expiate
лю́бий (-ба,-бе)	darling	голо́ден - голо́дний (-на,-не)	hungry
ла́гідний (-на,-не)	soft, gentle	кова́лів (-ле́ва,-ле́ве)	blacksmith's
пришо́в я	I came	учи́телів (-ле́ва,-ле́ве)	teacher's
до те́бе	to you	учи́тель (-ля)M	teacher
змарні́лий (-ла,-ле)	haggard, (care)worn	потапа́ти (-аю,-аєш)	to sink
би́дний (-на,-не)	poor, dejected	прихо́дити (-джу,диш)	to come
проте́	nevertheless	годи́на (-ни)F	hour
чу́жий (-жа,-же)	alien, foreign	говори́ти (-рю,-риш)	to speak
ри́дний (-на,-не)	native, own	Богда́нів (-ова)	Bohdaniv, Bohdan's
ви́ддавна	for a long time	Матві́їв (-іє́ва)	Matviev, Matthew's
сві́й, сво́я, сво́є	one, one's own	Драгома́нов (-ова)	Drahomanov
з тобо́ю	with you	Зайце́в (-ева)	Zaytsev
злива́тися (-аюся,-аєшся)	to interflow, to mix		

Гаврилішин (-а)	Наврылышын	picture	образ (-у)М
Романішин (-а)	Romanyshyn	to think	думати (-аю, -аеш)
Семчішин (-а)	Semchyshyn	another	інший (-ша, -ше)
хоружий (-ого)М	ensign	to take away	відібрати (past. віді- брав, -рала, -рало)
відчипне (-ого)N	pittance		скочити (past. скочив, , -чила, -чило)
братова (-ої)F	sister-in-law	to jump	відчинити (past. відчи- нив, -нила, -нило)
безмежний (-на, -не)	limitless	to open	пащека (-ки)F
greedy	захланний (-на, -не)	to open	впасти (past. впав, -ла, -ло)
to seize	пирвати (past. пирвав, -ла, -ло)	jaws	
deep	глибокий (-ка, -ке)	to fall	
ravished	пирваний (-на, -не)		

ДВАДЦЯТЬ СЬОМА ЛЕКЦІЯ

TWENTY SEVENTH LESSON

*Personal Pronouns**Formation of Adverbs*

М е н і т р и н а д ц я т и й м и н а л о . . .

Мені тринадцятий минало -	Нема в мене хати.
Я пас ягнята за селом.	Не дав мені Бог нічого!
Чи то так сонечко сіяло,	І хлинули слюзи...
Чи так мені чого було -	Тяжкі слюзи.... А дівчина,
Мені так любо, любо стало,	При самій дорозі,
Неначе в Бога.....	Недалеко коло мене
.....	Плоскінь вибирала
Та недовго сонце гріло,	Тай почувала, що я плачу:
Не довго молилось;	Прийшла, привітала,
Запекло, почервоніло	Утирала мої слюзи,
І рай запалило.	Тай поцілувала...
Мов прокинувся - дивлюся:	
Селó почорніло,	Неначе сонце засіяло,
Боже небо голубеє -	Неначе все на світі стало
І те помарніло.	Моє : лані, гаї, саді...
Поглянув я на ягнята -	І ми, жартуючи, погнали
Не мої ягнята;	Чужі ягнята до води.
Обернувся я на хати -
	Т а р а с Ш е в ч е н к о .

I. Personal pronouns are declined in the following manner:

S I N G U L A R

<u>nom.</u>	я - I	ти - you (thou)	він - he	вона́ - she	воно́ - it
<u>gen.</u>	мене́	тебе́	його́	її́	його́
<u>dat.</u>	мені́	тобі́	йому́	їй	йому́
<u>acc.</u>	мене́	тебе́	його́	її́	його́
<u>voc.</u>	я	ти			
<u>inst.</u>	мно́ю	тобо́ю	ним	не́ю	ним
<u>loc.</u>	(в)ме́ні	(в)тобі́	(в)ньо́му, or: (в)ні́м	(в)ні́й	(в)ньо́му, or: (в)ні́м

P L U R A L

<u>nom.</u>	ми - we	ви - you	вони́ - they
<u>gen.</u>	нас	вас	їх
<u>dat.</u>	нам	вам	їм
<u>acc.</u>	нас	вас	їх
<u>voc.</u>	ми	ви	
<u>inst.</u>	на́ми	ва́ми	ні́ми
<u>loc.</u>	(в)нас	(в)вас	(в)них

2. Personal pronouns immediately preceded and governed by a preposition change their stress in the genitive, dative, and accusative singular from the last to the last but one syllable.

Thus:

Бо́юся тебе́, не люблю́ тебе́ - але́ не втіка́ю від тебе́.

Ме́не не було́ ввече́рі вдо́ма; в ме́не була́ ору́дка до мі́ста.

Ме́ні дуже́ гаряче́; вже́ й сорочка́ на ме́ні мо́кра від по́ту.

То́бі зда́ється, що ме́ні на то́бі дуже́ зале́жить; це са́ме то́бі на ме́ні зале́жить.

Йо́му було́ до́бре, до́ки в йо́го були́ ба́тько та ма́ти.

Від йо́го до тебе́ одна́кова до́рога, як від тебе́ до йо́го.

3. The following forms can be used when *ЙО́ГО, ЙО́МУ* are immediately preceded by a preposition:

Instead of	до ЙО́ГО	we can say:	до ньО́ГО
	ік ЙО́МУ		ік ньО́МУ
	на ЙО́МУ		на ньО́МУ

In the feminine gender, however, only the following forms are possible:

до не́ї , на не́ї

Similarly, instead of	ко́ло іх	we can say:	ко́ло НИХ
	ік ім		ік НИМ

4. Most adverbs are formed from adjectives and end in -о:

<u>adj.</u>	дале́кий	<u>adv.</u>	дале́ко
	барві́стий		барві́сто
	біля́вий		біля́во
	чо́рний		чо́рно
	га́рний		га́рно

5. A few adverbs have the ending -е:

ду́жий	ду́же
до́брий	до́бре
(ду́же до́бре - very well)	

6. Adverbs formed from adjectives stressed on the last syllable have the stress moved to an earlier syllable:

дорогі́й	до́рого
палкі́й	па́лко
ста́рий	ста́ро
го́лосний	го́лосно

Similarly:

коро́ткий	коро́тко
висо́кий	ви́соко
здо́ровий	здо́рово

7. Adverbs formed from adjectives have similar degrees of comparison to those of adjectives. In the comparative and superlative degree they end in -e for all genders.

P O S I T I V E	C O M P A R A T I V E	S U P E R L A T I V E
швидко	швидше	найшвидше
широко	ширше	найширше
далеко	дальше	найдалше
дорого	дорожче	найдорожче
легко	легше	найлегше

E x e r c i s e

Form adverbs from the irregular adjectives mentioned in Lesson 24, Par.4.

Complete the following sentences by adding the comparative degree of the appropriate adjective in the dotted space:

Місяць світить ясно, сонце ще..... - Річка Дніпрó пливé повільно, Дунай ще.....- До Льво́ва далéко, до Киє́ва ще..... - Із Одéси до Кри́му близько, із Микола́єва ще.....- Козакі боро́лись від татар. - Гетьман Мазéпа жив(пізно) .. як король Дани́ло; йому́ було́ не.....(добре).... в боротьбі́ з моска́лями, як Дани́лові в боротьбі́ з татарво́ю.

Tr a n s l a t e: He gave this book to me, not to her. We have to walk far to school (Нам далéко...). He loved her passionately. The faster we drive the sooner we shall be home. The girl greeted them with all her heart. This is the easiest way to paradise. He turned to me quickly. They were not at home last night. Now brightly shines the sun on the sea. It is better to give than to receive.

I d i o m s.

Йому́ зробилося недóбре.

He felt unwell.

Сповни́ти обóв'язок.

To fulfill an obligation.

V o c a b u l a r y.

тринадцятий (рік)	thirteenth (year)	засія́ти (fut. -іаю, -іаеш)	to begin to shine again
мина́ти (-аю, -аеш)	to pass	ла́н (-у)м	field
ягня́ (-яти) N	lamb	жа́ртуючи	jokingly
со́нечко (-ка) N (dim)	sun	погна́ти (past. -а́в, -а́ла, -а́ло)	to drive
за	beyond	я	I
так	so	ти	you (thou)
сія́ти (-яю, -яеш)	to shine	він	he
чо́го	why	вона́	she
ста́ти (fut. -а́ну, -а́неш)	to become	воно́	it
нена́че	like, as if	ми	we
та	but	ви	you
грі́ти (-ію, -іеш)	to warm, to be out	вони́	they
запекти́ (fut. -печу́, -печеш)	to scorch	втіка́ти (-аю, -аеш)	to flee, to run away
ра́й (-ю)м	paradise	ору́дка (-ки) F	small business
почервоні́ти (fut. -ію, -іеш)	to redden	гаря́че	warm
запалі́ти (- fut. -лю́, -лиш)	to set on fire	пі́т (пóту)м	sweat
проки́нутися (fut. -уся, -ешся)	to awake	здава́тися (здаю́ся, здае́шся)	to seem, to appear
почорні́ти (fut. -ію, -іеш)	suddenly to turn black	зале́жати (-жу, -жиш)	to depend on somebody
помарні́ти (fut. -ію, -іеш)	to shrink	одна́ковий (-ва, -ве)	the same, equal
те	that	ік = до	to
погля́нути (fut. -у, -еш)	to look	до́ки	until
мої́ PL	my	барвистий (-та, -те)	colorful
оберну́тися (fut. -нуся, -нешся)	to turn round	білявий (-ва, -ве)	whitish
нічо́го	nothing	ду́жий (-жа, -же)	powerful, strong
хли́нути (-ну, -неш)	to stream	палки́й (-ка, -ке)	passionate, fiery
тяжкий (-ка, -ке)	heavy, sad	голосни́й (-на́, -не́)	loud
са́мій доро́зі (loc)	road itself	мі́сяць (-ця)м	moon
недале́ко	not far	сві́тити (свічу́, світиш)	to shine
плоскі́нь (-кони) F	hemp	Микола́їв (-а́єва)м	Mykolajiv
вибира́ти (-аю, -аеш)	to take out, to pick	боро́тися (борю́ся, боре́шся)	to fight
та́й	and	ско́ріше	sooner
почу́ти (fut. -чу́ю, -чу́еш)	to hear	ге́тьма́н (-а) м	hetman
прийшла́	she came	Мазе́па (-пи)	Mazepa
привіта́ти (fut. -а́ю, -а́еш)	to greet	Дани́ло (-ла)	Daniel
утира́ти (-аю, -аеш)	to wipe	боро́тьба́ (-би) F	fight, battle
поцілува́ти (fut. -у́ю, -у́еш)	to kiss	моска́ль (-ля) м	Muscovite
		тата́рва́ (-ви) F	Tartars

ДВА́ДЦАТЬ ВО́СЬМА ЛЕ́КЦІЯ

TWENTY EIGHTH LESSON

Reflexive and Possessive Pronouns

З и м а́.

Кожна порá ро́ку ма́є свій ча́р. Коли́ промину́ло палке́ лі́то зі своєю́ насиченою красо́ю, коли́ пройшла́ спокі́йна о́сінь із своєю́ плодови́тістю, наступа́є холо́дна зима́ із біло́ю габо́ю сні́гу, моро́зами, льодо́м і вітра́ми.

В зимі дні найкоротші, ночі найдовші. Сонце в погідні дні тільки слабо ogrиває землю, зате іскрається до нього мільярди сніжинок і сліплять наші очі. Погідний день віщує по собі звичайно морози в ночі. Часом вітер приносить із собою снігові хмари й тоді цілими днями паде сніг, надворі заметіль, кучугури снігу. Часом же сніг паде м'яко, тихо, легко і спроеквола, вкриває собою поля, луки й діброви, та вибілює в місті доми й вулиці.

Зима - час свят: Різдвяних, Нового Ріку з його навечер'ям - Маланкою. В Україні на окрему згадку заслуговує свято Водохриців (або Йордану), коли то скрізь святять воду по криницях, ставках, річках та потоках.

I. The reflexive pronoun is used in Ukrainian only in the following cases:

<u>gen.</u> себе́	; after prepositions:	(до) себе́
<u>dat.</u> собі́	" "	(ік) собі́
<u>acc.</u> себе́, ся	" "	(на) себе́
<u>inst.</u> собою́		
<u>loc.</u> (в) собі́		

Contrary to English usage, one such form of reflexive pronoun is used with the same subject for all three persons and genders, and is the same in the singular and plural:

ENGLISH	UKRAINIAN
I wash myself	(Я) мийюся
you wash yourself	(ТИ) мийешся
he (she, it) washes himself (herself, itself)	(Він, вона́, воно́) мийється
we wash ourselves	(МИ) мийємося
you wash yourselves	(ВИ) мийетесь
they wash themselves	(ВОНІ) мийються

E N G L I S H

U K R A I N I A N

I desire for myself

(я). бажаю собі́

you desire for yourself

(ти) бажаєш собі́

he (she, it) desires for
himself (herself, itself)

(він, вона́, воно́) бажає собі́

we desire for ourselves

(ми) бажаємо собі́

you desire for yourselves

(ви) бажаєте собі́

they desire for themselves

(вони́) бажають собі́

I take it upon myself

(я) беру́ це на себе

you take it upon yourself

(ти) береш це на себе

he (she, it) takes it upon
himself (herself, itself)

(він, вона́, воно́) бере́ це на себе

we take it upon ourselves

(ми) беремо́ це на себе

you take it upon yourselves

(ви) беретé це на себе

they take it upon themselves

(вони́) беруть це на себе

2. The possessive pronouns are declined in the following manner:

	s i n g u l a r			p l u r a l	
nom.	MASC: мій -шу	FEM: мо́я	NEUT: моє́	ALL GENDERS: мої́	
<u>gen.</u>	могó	моє́ї	могó	мої́х	
<u>dat.</u>	мому́ (моє́му)	мої́й	мому́ (моє́му)	мої́м	
<u>acc.</u>	могó, мій	мою́	моє́	мої́х, мої́	
<u>voc.</u>	мій	мо́я	моє́	мої́	
<u>inst.</u>	мої́м	моєю́	мої́м	мої́ми	
<u>loc.</u>	(в)мої́м (в)мо́му, (в)моє́му	(в)мої́й	(в)мої́м, (в)мо́му, (в)моє́му	(в)мої́х	

In Ukrainian one form мій(мо́я,моє́)conveys the English my and mine.

3. The pronoun *свій* (one's own) is used, similarly to *себе́*, in the same form without regard to the person which governs it:

(я) ма́ю свого́ пса	I have my own dog
(ти) ма́єш свого́ пса	you have your own dog
(він, вона́, воно́) ма́є свого́ пса	he (she, it) has his (her, its) own dog
(ми) ма́ємо свого́ пса	we have our own dog
(ви) ма́єте свого́ пса	you have your own dog
(вони́) ма́ють свого́ пса	they have their own dog

4. Чий (чий, чіє) is declined similarly to мій:

	s i n g u l a r			pl u r a l
<u>nom.</u>	MASC: чий - whose	FEM: чія́	NEUT: чіє́	ALL GENDERS: чі́ї
<u>gen.</u>	чийо́го	чіє́ї	чийо́го	чі́їх
<u>dat.</u>	чийо́му	чі́їй	чийо́му	чі́їм
<u>acc.</u>	чийо́го, чий	чию́	чіє́	чі́їх, чі́ї
<u>voc.</u>	чий			чі́ї
<u>inst.</u>	чі́їм	чіє́ю	чі́їм	чі́їми
<u>loc.</u>	(в)чі́їм, (в)чийо́му	(в)чі́їй	(в)чі́їм, (в)чийо́му	(в)чі́їх

5. The possessive pronouns *наш* (на́ша, на́ше) (our), *ваш* (ва́ша, ва́ше) (your) are declined like hard adjectives; while *їхній* (ї́хня, ї́хне) (their) follows the soft declension of adjectives.

Р о з м о в а.

Чія́ це кни́жка: тво́я чи її́?	- Це не мо́я кни́жка, це ї́хня.
Де ти був учо́ра із сво́їм ба́тьком?	- Ми були́ в на́ших знайо́мих.
Чи ї́хні ді́ти вже вели́кі?	- Так, вони́ вже повироста́ли, що ва́жко пізна́ти.
А як ва́ше здо́ров'я?	- Ду́же дякую, мені́ за́вжди мо́жна за́видува́ти.
Чи ваш ба́тько теж такий здо́ровий?	- Нажа́ль ні; він ма́є жу́ру із сво́їм шлу́нком.

- Ідіть з ба́тьком до на́шого лі́каря, - Чув, чув ; про ньо́го до́бре говорі́ть.
до́ктора Х. Де живе́ цей ваш лі́кар?
Недале́ко ва́шої ді́льніці, при ву́лиці - Так ду́же вам дя́кую за ва́шу ці́нну
Шевче́нка. пора́ду. До поба́чення!
До́брого здо́ров'я! До поба́чення!

E x e r c i s e

T r a n s l a t e the following story:

T h e l a z y s e r v a n t.

An officer heard at night how his batman (servant) was talking to himself:
" Oh, I am so thirsty, but I do not want to leave my warm bed. It is better to
suffer thirst." The lazy batman turned over and fell asleep. Then the officer
called: " John, bring me some water." " Straight away," answered the batman.
He got up and brought his officer a glass of water. "Now you can drink it"
laughed the officer, " it is you who are thirsty, not I."

I d i o m s.

- Над собо́ю панува́ти. To be in complete command of oneself.
Се́рце кра́ється мені́. It breaks my heart.

V o c a b u l a r y.

свій (сво́я, сво́є)	(one's) own	прино́сити (-но́шу, -но́сиш)	to bring
чар (-у)М	charm	дібро́ва (-ви) F	oak-forest
промину́ти (fut. -ну́, -не́ш)	to pass	вибі́лювати (-ю́, -ю́вш)	to whiten
наси́чений (-на, -не)	ripe, saturated	святкі́ (-о́к) PL	festival, holiday
краса́ (-си) F	beauty	Різдвя́ні святкі́ PL	Christmas
пройшла́	has gone	сні́говий (-ва́, -ве́)	snow(y)
плодо́витість (-тості) F	fertility	хма́ра (-ри) F	cloud
габа́ (-бі) F	cover	тоді́	then
сні́г (-у) М	snow	ці́лими дня́ми	for whole days
моро́з (-у) М	frost	м'яко	softly
лі́д (льо́ду) М	ice	тихо	still, quietly
погі́дний (-на, -не)	fair, fine	вкрива́ти (-а́ю, -а́вш)	to cover
слабо́	feebly	лу́г (-у) М	thicket
огрива́ти (-а́ю, -а́вш)	to warm up (trans)	Нови́й Рі́к	New Year
іскри́тися (-рю́ся, -ри́шся)	to sparkle	навече́р'я (-р'я) N	eve
мі́льярд (-а) М	milliard	Мала́нка (-ки) F	St. Melania's day, New Year's Eve
сні́жинка (-ки) F	snowflake	зга́дка (-ки) F	remembrance
віщува́ти (-ю́, -у́єш)	to prophesy	заслуро́вувати (-о́вую, -о́вувеш)	to deserve
себе́, собі́, ся	self		

св'ято (-та) N	holiday	дóктор (-а) M	doctor, physician
Водохри́сті (-ів) PL	Epiphany	чу́ти (чу́ю, чу́єш)	to hear
Йорда́н (-у) M	Jordan, Epiphany	ди́льниця (-ці) F	quarter, district
коли то	(just) when	ци́нний (-на́, -не́)	valuable
скрізь	everywhere	пора́да (-ди) F	advice
святити (св'ячу́, св'яти́ш)	to consecrate, to bless	lazy	ліни́вий (-ва, -ве)
крини́ця (-ці) F	(water)well	officer	офи́цер (-а) M
ставо́к (-вка) M	pond	oh!	ах!
бажа́ти (-аю́, -аєш)	to desire, to wish	thirsty	спра́гнений (-на, -не)
чий (чия́, чие́)	whose	to leave	покида́ти (-аю́, -аєш)
їхній (їхня́, їхне́)	their(s)	to suffer	терпіти (терплю́, терпи́ш)
повироста́ти (fut. -аю́, -аєш)	to grow up	thirst	спра́га (-ги) F
що	that	to call	заклика́ти (fut. -и́чу, -и́чеш)
ва́жко	(it is) difficult	John	Іва́н (-а)
пізна́ти (fut. -аю́, -аєш)	to recognize	straight away	за́раз, нега́йно
за́вжди	always	to answer	відпові́сти (fut. -и́м, -и́сі)
за́видувати (-ую́, -уєш)	to envy	to get up	вста́ти (fut. -а́ну, -а́неш)
нажа́ль	alas, unfortunately	to laugh	смія́тися (-ію́ся, -іє́ш- ся)
жура́ (-ри) F	worry, sorrow		
шлуно́к (-нка) M	stomach		
йди́ть (imp)	go		

ДВА́ДЦЯТЬ ДЕВ'Я́ТА ЛЕ́КЦІЯ

TWENTY NINTH LESSON

Demonstrative Pronouns

Л и с т.

Дорогий Богд́ане!

Ти́єї Тво́єї до́вгої мовча́нки не розумію. На мо́го оста́ннього листа́ Ти́^{*} до́сі не відписав, хоч від цього́ ча́су мину́в уже́ до́брый міся́ць. А мо́же Ти цього́ листа́ не діста́в? Тимто́ я пишу́ вдру́ге, та поси́лаю́ цим ра́зом поруче́но. В ме́не до те́бе така́ спра́ва.

Ме́не повідо́мили, що в ва́шій ми́ській бібліоте́ці є вели́кий архі́в із а́ктами з сімна́дцятого столі́ття. Там нахо́диться оди́н акт яко́го мені́ тре́ба до мо́їх студі́й. Я ду́же Тебе́ проха́ю пола́годити мені́ цю ору́дку. Пра́ці при цьо́му не бу́де бага́то, бо - як мені́ відомо - ці а́кти ма́ють то́чний пока́зник - карто́тку йме́н, тимто́ ко́жний акт зна́йти ле́гко. Я бу́ду Тобі́ ду́же вдя́чний за відпис ці́лого а́кту. Згори́ дя́кую за цю прислу́гу

та здоро́влю Тебе́ щі́ро

Полта́ва, в лю́тім, ц.р.

Твій Все́волод

* Notice that in letters Ти and Ви begin with a capital letter.

I. The demonstrative pronouns той (that) and цей (this) are declined in the following manner:

	s i n g u l a r			pl u r a l
A. <u>nom.</u>	MASC: той - that	FEM: та	NEUT: те	ALL GENDERS: ті
<u>gen.</u>	того́	тієї́ (тої́)	того́	тих
<u>dat.</u>	тому́	ті́й	тому́	тим
<u>acc.</u>	того́, той	ту	те, то	тих, ті
<u>voc.</u>	той			ті
<u>inst.</u>	тим	тією́ (тою́)	тим	ті́ми
<u>loc.</u>	(в)тим, (в)тому́	(в)ті́й	(в)тим, (в)тому́	(в)тих

a. Two other demonstrative pronouns тамто́й (-та́, -те́), ото́й (-та́, -те́) are also declined like той.

b. In poetry we often find the old form	та́я	instead of	та
	ту́ю		ту
	те́е		те
	ті́ї		ті

B. <u>nom.</u>	MASC: цей - this	FEM: ця	NEUT: це	ALL GENDERS: ці
<u>gen.</u>	цього́	цієї́ (цеї́)	цього́	цих
<u>dat.</u>	цьому́	ци́й	цьому́	цим
<u>acc.</u>	цього́, цей	цю	це	цих, ці
<u>voc.</u>	цей			ці
<u>inst.</u>	цим	цією́	цим	ци́ми
<u>loc.</u>	(в)ци́м, (в)цьому́	(в)ци́й	(в)ци́м, (в)цьому́	(в)цих

c. Apart from the forms цей, ця, це we find in literature the forms сей, ся, се.

2. The demonstrative pronoun immediately preceded and governed by a preposition has its stress put forward from the second syllable to the first:

цього́	-	до цього́
цьому́	-	ік цьому́
того́	-	на то́го

Observe the difference:

на цьому́ світі - in this world	;	на то́му світі - in the next world
цього́ ро́ку - this year	;	того́ ро́ку - last year
цьогорі́чна зима́ - this winter	;	то(го)рі́чне лі́то - last summer
по цей бік Дніпра́ - this side of the Dnieper	;	по той бік Дніпра́ - that side of the Dnieper
поце́йбіч горі́ - this side of the mountain	;	по́тойбіч горі́ - that side of the mountain

3. The pronoun увесь (уся́, усе́) (ввесь, вся, все after a word ending in a vowel) / all, total/ is declined like цей.

Thus: усього́ (до всього́), всієї́, всьому́, всій.....

Only in the plural we have -і- instead of -и- : усі́, усі́х, усі́м, усі́ми (усі́ма́), в усі́х

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: Last year the summer was hotter than this year. This road goes to Kiev. My friend lives this side of the river. These books are theirs. We all hope that life in the other world is better. All streets in this town are clean. She told me this, that, and the other. All mankind wants peace. In the Ukraine we have a proverb " I need it like last year's snow." Whose letter is this? Of all lessons this is the easiest.

I d i o m s.

Не да́ти про се́бе нічо́го зна́ти. Not to let anybody know of one's welfare.

Це не мо́я рука́. This is not my handwriting.

V o c a b u l a r y.

лист (-а́)м	letter	остáнній (-ня, -не)	last
той (та, те)	that	до́сі	till now
мовча́нка (-ки)Ф	silence	відпи́сати (fut. -шу́, -шеш)	to reply by letter
розумі́ти (-ію, -іеш)	to understand		

хоч	although	знайти (fut. знайду́, знайдем)	to find
мо́же	perhaps	вдячний (-на, -не)	grateful
діста́ти (fut. -а́ну, -а́неш)	to receive,	за	for
	to get	ві́дпис (-у) М	copy
ти́мто	hence, therefore	зго́ри	in advance
писа́ти (пишу́, пишеш)	to write	прислу́га (-ги) F	favor, service
вдру́ге	for the second time	здо́ровіти (-влю́, -ви́ш)	to greet
посила́ти (-а́ю, -а́еш)	to send	щиро	sincerely
пору́чено	by registered mail	ц.р. (цього́ року)	this year
спра́ва (-ви) F	matter, business	Все́волод (-а)	Vsevolod
повідо́мити (fut. -млю́, -ми́ш)	to inform	тамто́й (-та́, -те́)	the other
міськи́й (-ка́, -ке́)	municipal	ото́й (-та́, -те́)	this one
бібліоте́ка (-ки) F	library	се́й (ся, се)	this
архі́в (-у) М	archive(s)	цього́річний (-на, -не)	this year's
акт (-у) М	records, document	поце́йбіч	this side of
столі́ття (-тя) N	century	по це́й бік	this side of
нахо́дитися (-джу́ся, -ди́шся)	to be (in)	пото́йбіч	that side of
студі́ї (-дій) PL	studies	по то́й бік	that side of
проха́ти = проси́ти	to ask, to beg	уве́сь (уся́, усе́)	all, total
пола́годити (fut. -джу́, -ди́ш)	to settle,	ввесь увесь	
	to conclude, to do		
як мені́ відо́мо	as far as I know	ма́нкінд	лю́дство (-ва) N
то́чний (-на, -не)	exact	пе́аце	ми́р (-у) М
пока́зник (-а) М	index, catalogue		
картоте́ка (-ки) F	card index		

ТРИДЦЯТА ЛЕКЦІЯ

THIRTIETH LESSON

Pronouns (Conclusion)

На гра́ні сві́тів - "у кра́ї" Е в р о́ п и.

Ма́ло якому наро́дові в сві́ті доводилося пережива́ти трагі́чнішу й неща́снішу до́лю, як та, що зазна́в за сво́є історичне життя́ і зазна́є до́сі наро́д украї́нський...

Мов той горо́х при дорóзі - так жив украї́нський наро́д. Ві́сунутий да́леко на Схі́д, не ма́ючи ніякого од приро́ди поста́вленого за́хисту, він був схі́днім форпо́стом Е в р о́ п и...

Наро́д наш на сво́ї гру́ди му́сів прийма́ти пе́рші й найва́жчі уда́ри від тих ди́ких орд, ма́ндрованих наро́дців і наро́дів, що їх раз-у-раз, немóв у якому́сь соціологі́чному парокси́змі викида́ли неося́жні степі́ бли́жнього й да́леко́го Схо́ду...

С е р г і́ й Є ф р е́ м о в.

I. The relative pronoun **що** fulfills the function of the English relative - **who, which, that**.

Що is indeclinable and is used alike for all genders, both in the singular and the plural.

Це той винахідник, що діста́в цьогорі́чну нагоро́ду. В на́шому до́мі живе́ фри́зієр, що ро́бить тривку́ ондуля́цію, манікю́ри та педікю́ри. Чи це та спортсме́нка, що ма́є першенство́ в пла́ванні?

In a subsidiary clause **що** is followed by its governing preposition and a personal pronoun:

Це той журналі́ст, що його́ міся́ць тому́ переї́хало а́вто; він яко́сь ско́ро ви́ду-
жав. Чи зна́єте вже того́ фі́льмово́го арти́ста, що про ньо́го так прихі́льно пи-
са́ли по часо́писах? Як назива́ється та жі́нка, що з нею́ був ваш брат на прем'є́рі
в теа́трі? А́вто, що ним кермува́в відомий автоводі́й Андрі́й Семире́нко прийшло́
в пере́гонах пе́рше до меті́.

Sometimes the personal pronoun is left out:

Чи ві́нен той го́луб, що (instead of: що його́) со́кіл убив́?

Чи це та́я крини́ченька. що (instead of: що з неї́) я во́ду брав?

2. Instead of **що** sometimes we can use **який** (-ка, -ке) or **котрий** (-ра, -ре):

Чолові́к у бі́лому па́льті, який був учо́ра у вас, це підозрі́лий тип.

Та коро́ва, ко́тра бага́то ричи́ть, ма́ло да́є моло́ка́.

3. Otherwise **який** and **котрий** are used as interrogative pronouns:

який (яка́, яке́) - what kind of

ко́трий (ко́тра́, ко́тре́) - which one

Яка́ кни́жка тебе́ найбі́льш ціка́вить? Ко́тра́ го́дина на ва́шому годинни́ку?

Ко́трий із вас усі́х пе́рший покінчи́ть робо́ту? Який за́втра де́нь?

Яка́ була́ вчо́ра пого́да? Яке́ це полотно́ широче́?

4. Other Ukrainian interrogative pronouns are **хто, що** - (who, what) (see also p.12) and **чий** - (whose) (for its declension see Lesson 28).

<u>nom.</u>	хто	що
<u>gen.</u>	кого́	чого́
<u>dat.</u>	кому́	чому́
<u>acc.</u>	кого́	що
<u>voc.</u>		
<u>inst.</u>	ким	чим
<u>loc.</u>	(в)кім, (в)кому́	(в)чім, (в)чому́

5. Both **який** and **котрий** are declined like adjectives ending in **-ий**.

Котрий тямущий людині не прикриться це? **Якої** вам треба ще фарби?

Якого кольору не бачите?

The following pronouns are also declined like adjectives:

A. **сам** (самá, самé) - self : самого́, самому́, самим, (у)самім, самі.....

той сам (та самá, те самé) - the same : того́ самого́, ті самі.....

B. Nearly all pronouns ending in **-ий**.

e.g. **ко́жний** - every : ко́жного, ко́жному, (в)ко́жнім.....

всі́й - each : всі́ього, всі́ьому, всі́ьким

і́нший - other : і́ншого, і́ншому, і́ншим.....

6. The pronoun **сам** sometimes has the meaning of the English **alone, only**:

В на́шому переді́лі сиді́ли са́мі курці́. В цьо́му товаро́вому до́мі са́мі кра́ші речі́. В його́ огороді́ росту́ть са́мі овоче́ві дерева́. В цих око́лицях са́мі злоді́ї, розби́шаки й волоцю́ги.

7. The indefinite pronouns **ніхто́, ніщо́, де́хто, де́що** and others which have **хто** or **що** as their main part, are declined like **хто, що**.

e.g. **ніхто́** - nobody : ніко́го, ніко́му, нікі́м, (в)нікі́м.....

ніщо́ - nothing : нічо́го, нічо́му, нічі́м, (в)нічі́м.....

дехто - somebody	: декого, декому, де́ким, (в)де́кім.....
дещо - something	: дещого, дещому, дещим (в)дещім.....
хтось - someone	: когось, комусь, кимсь.....
щось - something	: чогось, чомусь, чимсь.....
котрийсь - some	: котрогось, котро́мусь, котри́мсь.....
якийсь - some	: якогось, яко́мусь, яки́мсь.....
хтобу́дь - anybody	: когобу́дь, комубу́дь, кимбу́дь.....
щоне́будь - anything	: чоґоне́будь, чомуне́будь, чимне́будь.....

П р и п о в і д к и: Не ко́жен сла́бий, хто сто́гне; не ко́жен спи́ть, хто сопе́.
 Ко́жна приго́да до му́дрости до́рога.
 Чи́я ха́та, то́го й пра́вда.
 Яки́й пан, таки́й крам.
 З ким приста́єш, таки́м ста́єш.
 Хто чим во́ює, (той) від то́го ги́не.

E x e r c i s e

T r a n s l a t e: The film actor whom we saw tonight is known to all the world. The concert which we heard yesterday on the radio was very beautiful. My brother, who travelled for a whole year, came home yesterday. The man whom we saw the day before yesterday in the zoo was a famous novelist. He who talks much knows little. What day is today? Which one of you is younger? Nobody likes to live alone. Not every road leads to Rome. He likes to sing the same song as George.

I d i o m s.

Сам на сам.	Tête-à-tête.
Оби́цяти собі́ щось.	To promise oneself something.

V o c a b u l a r y.

границя (-ні) F	border, edge	Європа (-пи) F	Europe
край (-а́ю) M	border		ма́ло який

який (-ка, -ке)	what kind of	артист (-а)М	actor
народ (-у)М	people, nation	прихильно	favorably
доводитися (Здоводиться)	to be obliged, to have to	часопис (-у)М	newspaper
переживати (-аю, -аеш)	to live through	прем'єра (-ри)F	first night
трагічний (-на, -не)	tragic	керувати (-ую, -уєш)	to drive
нещасний (-на, -не)	unhappy	відомий (-ма, -ме)	well known
зазнати (fut. -наю, -аеш)	to learn, to experience	автоводій (-ія)М	driver
за	during	Андрій (-ія)	Andrew
історичний (-на, -не)	historical	Семирєнко (-ка)	Semyrenko
історичне життя	historical existence	пришло (from: прийти)	(it) came
заснавати = зазнати		перего́ни (-нів)PL	race
висунутий (-та, -те)	exposed	мета́ (-ти)F	winning post
далеко	far	сокіл (-кола)М	falcon
Схід (Сходу)М	East	убити (fut. уб'ю, уб'єш)	to kill
не маючи	not having	криниченька (-ки)F	waterwell
ніякий (-ка, -ке)	no kind of	котрий (-ра, -ре)	which one
од = від	from	пальто (-та)N	overcoat
поставлений (-на, -не)	placed, put	підозрілий (-ла, -ле)	suspicious looking
захист (-у)М	protection	тип (-а)М	type
східний (-ня, -не)	Eastern	ричати (-чу, -чиш)	to low
форпост (-у)М	advanced post, advanced guard	цікавити (-влю, -виш)	to interest
мусити (мущу, мусиш)	to be obliged	годинник (-а)М	watch, clock
приймати (-аю, -аеш)	to receive	покінчить	will end
важкий (-ка, -ке)	heavy	тямущий (-ща, -ще)	sensible
удар (-у)М	blow	прикритися (-рюся, -ришся)	to become boring
орда́ (-ді)F	horde	сам (самá, самé)	self, same, only
мандріваний (-на, -не)	nomadic	той сам (та самá, те самé)	the same
народець (-дця)М	tribe	всякий (-ка, -ке)	every kind, each
раз-у-раз	time after time	ніхто́	nobody
немов = мов	as if	де́хто	somebody
якийсь (-кась, -кесь)	some	де́що	something
соціологічний (-на, -не)	sociological	хтось	someone
пароксизм (-у)М	paroxysm	щось	something
викидати (-аю, -аеш)	to eject	хтобу́дь	anyone
ближній (-ня, -не)	near (adj)	щоне́будь	anything
Сергій (-ія)	Serge	кожен = ко́жний	
Єфремов (-ва)	Yefremov	слабій (-ба́, -бе́)	ill, weak
що	who, what, that	стогнати (сто́гну, сто́гнеш)	to groan
винахідник (-а)М	inventor	сопті (-пу, -пеш)	to snore
нагорода́ (-ди)F	prize	приго́да (-ди)F	adventure
фрізієр (-а)М	hairdresser	му́дрість (-рости)F	wisdom
тривкий (-ка, -ке)	permanent	крам (-у)М	merchandise
ондуля́ція (-ія)F	hair-wave	приста́вати (-аю, -аеш)	to associate with
манікю́р (-у)М	manicure	става́ти (стаю́, стає́ш)	to become
педикю́р (-у)М	pedicure	воюва́ти (воюю́, воює́ш)	to fight
спортсменка́ (-ки)F	sportswoman	гину́ти (-ну, -неш)	to perish
першенство́ (-ва)N	championship	переди́л (-у)М	compartment
плавання́ (-ня)N	swimming	куру́ць (-рця́)М	smoker
журналі́ст (-а)М	journalist	товаро́вий дім	store
то́му	ago	рості́ (-ту́, -те́ш)	to grow
переї́хати (fut. -їду́, -їде́ш)	to run over	овоче́вий (-ва, -ве)	fruit (adj)
яко́сь	somehow	око́лиця (-ці)F	neighbourhood
виду́жати (fut. -аю́, -ає́ш)	to recover	зло́дій (-ія)М	thief
фільмови́й (-ва́, -ве́)	film (adj)	розби́шака́ (-ки)М	robber
		волоцю́га (-ги)М	tramp, vagabond

concert
to travel

концерт (-у) м
подорожувати (-ую,
-уєш)

to know
Rome

знати (знаю, знаєш)
Рим (-у) м

ТРИДЦЯТЬ ПЕРША ЛЕКЦІЯ

THIRTY FIRST LESSON

Numerals (Cardinal Numbers)

У к р а ї н с ь к і н а р о д н і з а г а д к и .

Стоїть дуб - довговік;

На ньому дванадцять гілок;

На кожній гілці по чотири гнізда;

У кожному гнізді по сім яєць

А кожному з них ім'я є (Рік).

І н ш і з а г а д к и :

Ревнув віл на сто гір, на тисячу городів (Грім).

Стукотить, гримотить, як сто коней біжить (Млин).

Летів птах на дванадцяти ногах, та одно яйце зніс (Рік).

1	один (одна́, одно́ / -не́ /)	14	чотирна́дцять
2	два (дві)	15	п'ятна́дцять
3	три	16	шістна́дцять
4	чоти́ри	17	сімна́дцять
5	п'ять	18	вісімна́дцять
6	шість	19	дев'ятна́дцять
7	сім	20	два́дцять
8	вісім	21	два́дцять один (одна́, одно́ / -не́ /)
9	дев'ять	22	два́дцять два (дві)
10	де́сять	23	два́дцять три
11	одина́дцять	24	два́дцять чоти́ри
12	двана́дцять	25	два́дцять п'ять
13	трина́дцять	30	три́дцять

100

40	со́рок	170	сто сімдеся́т
50	п'ятдеся́т	180	сто вісімдеся́т
60	шістдеся́т	190	сто дев'ятдеся́т
70	сімдеся́т	200	дві́сті
80	вісімдеся́т	300	три́ста
90	дев'ятдеся́т	400	чоти́риста
100	сто	500	п'ятсо́т
101	сто оди́н	600	шістсо́т
102	сто два.....	700	сімсо́т
110	сто де́сять	800	вісімсо́т
120	сто два́дцять	900	дев'ятсо́т
130	сто три́дцять	1000	ти́сяча
140	сто со́рок	2000	дві́ тисячі.....
150	сто п'ятдеся́т	100000	сто ти́сяч.....
160	сто шістдеся́т	1000000	ми́льйо́н.....

1. The cardinal number **оди́н** (one) is used for masculine, **одна́** for feminine, and **одно́ (-не́)** for neuter genders. All three forms are declined like hard adjectives.

2. The cardinal number **два** (two) is used for masculine and neuter genders, **дві** for the feminine gender.

nom. MASC & NEUT: два - two

FEM: дві

gen. ДВОХ

ДВОХ

dat. ДВОМ

ДВОМ

acc. ДВОХ, два

дві

voc.

inst. двома́

двома́

loc. (в)двох

(в)двох

Also *oba*, *obi* (seldom: *obidva* / *-dvi*) are declined like *два*.

3. Cardinal numbers from *три* (three) to *дев'ятдесят дев'ять* (ninety nine) have the same form for all genders. They are declined in the following manner:

<u>nom.</u>	<i>три</i> - three	<i>чотири</i> - four	<i>п'ять</i> - five	<i>сім</i> - seven
<u>gen.</u>	<i>трьох</i>	<i>чотирьох</i>	<i>п'ятьох</i>	<i>сімох</i>
<u>dat.</u>	<i>трьом</i>	<i>чотирьом</i>	<i>п'ятьом</i>	<i>сімом</i>
<u>acc.</u>	<i>трьох, три</i>	<i>чотирьох, чотири</i>	<i>п'ятьох, п'ять</i>	<i>сімох, сім</i>
<u>voc.</u>				
<u>inst.</u>	<i>трьома</i>	<i>чотирма</i>	<i>п'ятьма</i>	<i>сімома</i>
<u>loc.</u>	<i>(в)трьох</i>	<i>(в)чотирьох</i>	<i>(в)п'ятьох</i>	<i>(в)сімох</i>

Шість, дев'ять, десять are declined like *п'ять*; *вісім* like *сім*.

4. In the genitive, dative, accusative, and locative we can use:

<i>п'яти</i>	instead of	<i>п'ятьох</i>
<i>шості</i>	" "	<i>шістьох</i>
<i>сьомі</i>	" "	<i>сімох</i>

5. The cardinal numbers from *п'ять* (five) upwards require to be followed by the genitive plural:

П'ять ліжок. Шість днів. Рік має дванадцять місяців.

Йому́ буде вже тридцять літ. На світі живуть мільйони людей.

6. Cardinal numbers *один, два, три, чотири* require the nominative:

Доба - це двадцять чотири години. Місяць травень має тридцять і один день. Скільки тижнів у році? У році п'ятдесят два тижні. Скільки тижнів в одному місяці? Чотири тижні й два або три дні. Ця книжка дешева, вона́ коштує тільки два долляри.

7. Cardinal numbers must be in the same case as the nouns they govern:

Два долляри. Трьом дівчатам. Сімох юнаків.

8. Double cardinal numbers (twenty one etc.,) are declined only in the second part:

21 - двадцять один, двадцять одного, двадцять одному.....

34 - тридцять чотири, тридцять чотирьох, тридцять чотирьом.....

Е x e r c i s e

W r i t e the following in Ukrainian using this as an example:

Додавання: $2 + 3 = 5$ два й три є п'ять;

$3 + 3 = 6$ $3 + 4 = 7$ $3 + 5 = 8$ $4 + 5 = 9$ $6 + 7 = 13$

$13 + 7 = ?$ $14 + 8 = ?$ $15 + 9 = ?$ $16 + 10 = ?$ $17 + 13 = ?$

Відімання: $5 - 3 = 2$ п'ять м'енше три є два;

$17 - 2 = 15$ $22 - 10 = 12$ $25 - 15 = 10$ $36 - 30 = 6$ $77 - 13 = 64$

$78 - 23 = ?$ $94 - 55 = ?$ $125 - 42 = ?$ $144 - 55 = ?$ $377 - 266 = ?$

Множення: $3 \times 3 = 9$ три раз(и) три є дев'ять;

$4 \times 6 = 24$ $5 \times 7 = 35$ $6 \times 8 = 48$ $7 \times 9 = 63$ $12 \times 2 = 24$

$13 \times 3 = ?$ $15 \times 4 = ?$ $19 \times 5 = ?$

Ділення: $2 \div 2 = 1$ два (ділене) через (на) два є один;

$6 \div 2 = 3$ $8 \div 4 = 2$ $12 \div 6 = 2$ $12 \div 4 = 3$ $21 \div 7 = ?$

$35 \div 5 = ?$ $44 \div 4 = ?$ $66 \div 3 = ?$ $100 \div 20 = ?$

I d i o m s .

Скільки вас там було? How many of you were there?

Нас було двадцять. There were twenty of us.

В тому чотири юнаки. Among them were four young boys.

V o c a b u l a r y .

народний (-ня,-не)	folk (adj) , national	сто	hundred
загадка (-ки)F	riddle, puzzle	гора (-ри)F	mountain
дуб (-а)M	oaktree	тисяча (-чи)F	thousand
довговік (-ка,-ке)		город (-а)M	town
дванадцять	aged, very old	стукотіти (-очу,-отіш)	to clatter
гілка (-ки)F	twelve	громотіти (-очу,-отіш)	to thunder
гніздо (-да)N	branch	бігти (біжу,біжиш)	to run
сім	nest	млин (-а)M	mill
яйце (-ця)N	seven	знести (fut. знесу,знесеш)	to lay
ім'я (імени)N	egg	птих (-а)M	bird
ревнути (fut. ну́,-не́ш)	name		
	for numerals see pp. 99, 100.		

оба́,обі́ (seldom;оби́два,оби́дві) both	додава́ння (-ня) N	addition
літа́ (літ) PL years	вді́мання (-ня) N	subtraction
доба́ (-би́) F day and night,	мно́ження (-ня) N	multiplication
twenty four hours	ділі́ння (-ня) N	division
коштува́ти (-ту́ю,-ту́еш) to cost	ме́нше	minus, less
доля́р (-а) M dollar	ра́з(и́)	times

ТРИ́ДЦЯТЬ ДРУ́ГА ЛЕ́КЦІ́Я

THIRTY SECOND LESSON

Numerals (Ordinals)

Де живуть украї́нці та скі́льки їх?

Украї́нці це слов'я́нське плем'я́, що живе́ в південно-схі́дній Євро́пі від рі́чки Ся́ну на за́ході до гір Кавка́зу на схі́ді. Украї́нська етнографі́чна терито́рія має́ бі́ля 236 000 квадрати́вих миль. Усі́єї лю́дності на ці́й терито́рії бу́ло пе́ред війно́ю 50171000 душ; украї́нці твора́ть тут 74 відсо́тки всі́єї лю́дності. В оста́нній війні́ згіну́ло блі́зько 2000000 украї́нців.

Крім цього́ багáто украї́нців живе́ на емі́граці́ї в А́зії (в т.зв. "Зелі́ній Украї́ні) та в Євро́пі, де багáто украї́нців живе́ тепе́р на скита́льщині в за́хідній Євро́пі, а т.зв. "Бачва́нці" живу́ть в Югосла́вії.

В Аме́риці живе́ вісі́мсо́т ти́сяч, в Кана́ді три́ста вісі́мдеся́т ти́сяч люде́й украї́нсько-го похóдження.

Украї́нці займа́ють що́до кі́лькості́ дру́ге місце́ у слов'я́нському сві́ті, п'я́те в Євро́пі, а четве́рте в Кана́ді.

1. Some ordinals are formed by adding -ий, -а, -е to the cardinals:

CARDINALS:	20 два́дцять	ORDINALS:	двадця́тий, -та, -те
	30 три́дцять		тридця́тий, -та, -те
	50 п'ятдеся́т		п'ятдеся́тий, -та, -те

2. Many-figured ordinals may appear in two forms:

a. with the endings for ordinals after every figure:

539 п'ятсо́т(н)ий три́дця́тий дев'я́тий

b. only the last figure ending as an ordinal, the rest as cardinals:

539 п'ятсо́т три́дцять дев'я́тий

3. The following cardinals have irregularly formed ordinals:

CARDINALS:	1	оді́н	ORDINALS:	пе́рший, -ша, -ше (пе́рвий, -ва, -ве)
	2	два		дру́гий, -га, -ге
	3	три		тре́тій, -тя, -те
	4	чоти́ри		четве́ртий, -та, -те
	6	шість		шо́стий, -та, -те
	7	сі́м		сьо́мий, -ма, -ме
	8	ві́сім		во́сьмий, -ма, -ме
	40	со́рок		сороко́вий, -ва, -ве
	100	сто		со́тий, -та, -те (со́тний, -на, -не)
	1000	ті́сяча		ті́сячний, -на, -не

4. Ordinals are declined like adjectives:

дев'я́тий, дев'я́того, дев'я́тому.....

тре́тій, тре́тього, тре́тьому.....

Рік 988 це рік хри́щення Украї́ни. В ро́ці 1169 пе́дки сьо́годнішних москві́нів під про́водом Андре́я Боголю́бського зні́щили Ки́їв. Ро́ки 1240 та 1241 - час по́вно-ного зні́щення Украї́ни тата́рською ордо́ю. В 1648 ро́ці Богда́н Хмельні́цький пере-мі́г поля́ків. В 1709 ро́ці була́ бі́тва під Полта́вою.

5. To denote the date we use the genitive:

Найбі́льший украї́нський по́ет Тара́с Шевче́нко наро́дівся в се́лі Мо́ринцях на Ки́їв-щині́, дня́ дев'я́того бе́резня ті́сяча ві́сімсо́т чоти́рна́дцятого ро́ку, а поме́р у Пе-тербу́рзі де́сятого бе́резня ті́сяча ві́сімсо́т ші́стдеся́т пе́ршого ро́ку. Іва́н Франко́ - те́ж ви́значний украї́нський по́ет - наро́дівся в Гали́чині́ в се́лі Нагу́евичах в 1856 р. а поме́р у Льво́ві 28 тра́вня 1916 р. Ле́ся Украї́нка - по́біч Шевче́нка й Франка́ -

найбільша українська письменниця - народилася 1872 р. а померла 1913 р.

6. The following forms are used to denote time:

What time is it?	Котра́ година?
It is now nine o'clock.	Тепер дев'ята година.
Half past nine.	Пів (до) десятої.
Quarter past seven.	Чверть на восьму.
Quarter to ten.	Три чверті на десяту.
At five thirty.	О п'ятій тридцять.

Р о з м о в а.

- Вибачте, котра́ тепер година? - Прошу́ дуже, тепер дві хвилини (мінúти) по п'ятій.
- Дуже дякую. - Ах, вибачайте! Мій годинник іде́ десять хви́лін (мінúт) скорі́ш. Зна́чить тепер то́чно за ві́сім хви́лін п'я́та.
- Дуже дякую. Не зна́єте коли́ почи́на́ється виста́ва в теа́трі? - Десь ко́ло во́сьмої годи́ни.
- Так мені́ треба́ пів до во́сьмої ви́йти з ха́ти. - Ви так дале́ко живе́те?
- Ні, але я му́шу о три чверті на во́сьму вступи́ти по бра́та. - А так! Ви ма́єте ще дві й пів годи́ни ча́су.
- Так, ще́раз дуже дякую. - Прошу́ дуже. Всього́ кра́щого!

Е x e r c i s e

T r a n s l a t e :

A t h o m e .

We live on the second floor. Our house is number 12. My father goes to the office at 8 o'clock, and we children go to school. At 10 o'clock my mother goes to town. We have our lunch usually at 2 o'clock. In the evening at a quarter to eight we go to the theatre. We come back home at eleven and go to bed at half

past eleven.

My father was born in 1890, my mother in 1896. During the first world war (1914 - 1918) my father was in the army. Twenty years ago, in June 1929, I came to Canada for the first time.

I d i o m s.

Воля думки.	Freedom of thought.
Свобода слова.	Freedom of speech.
Вільність друку.	Freedom of the press.

V o c a b u l a r y.

скільки	how many, how much	четвёртий (-та,-те)	fourth
південно-східний (-ня,-не)	south-eastern	п'ятий (-та,-те)	fifth
Сян (-у)М	S'an	шостий (-та,-те)	sixth
захід (-ходу)М	West	сьомий (-ма,-ме)	seventh
Кавказ (-у)М	Caucasus	восьмий (-ма,-ме)	eighth
етнографічний (-на,-не)	ethnographic	сороковий (-ва,-ве)	fortieth
територія (-ії)F	territory	сотий (-та,-те)	hundredth
біля	about	тисячний (-на,-не)	thousandth
квадратівий (-ва,-ве)	square (adj)	хрищення (-ня)N	baptism
міля (-лі)F	mile	пробід (-воду)М	leadership
близько	approximately	Боголюбський (-ого)	Bogolyubsky
людність (-ности)F	population	предки (-ків)PL	forefathers
творити (творю, творю)	to form	сьогоднішній (-на,-не)	today's
відсоток (-тка)М	percentage	москвини (-нів)PL	Muscovites
крім цього	apart from that	знищити (fut. -щу,-щиш)	to destroy
еміграція (-ії)F	emigration	знищення (-ня)N	destruction
Азія (-ії)F	Asia	татарський (-на,-не)	Tartar (adj)
Америка (-ки)F	America	Хмельницький (-ого)	Khmelnitsky
Канада (-ди)F	Canada	перемагати (-аю,-аєш)	to defeat
згинути (fut. -ну,-неш)	to perish	поляк (-а)М	Pole
т.зв. (так званий)	so-called	битва (-ви)F	battle
Зелена Україна F	Green Ukraine	поет (-а)М	poet
Бачванці (-ів)PL	Bachvans	народитися (fut.-джуся,-дишся)	to be born
Югославія (-ії)F	Yugoslavia	Моринці (-ців)PL	Moryntsi
жити на скитальщині	to live as DPs	Київщина (-ни)F	Kiev province
загальний (-на,-не)	total	померти (fut. -мру,-мреш)	to die
число (-ля)N	number	Петербург (-а)М	Petersburg
походження (-ня)N	origin	визначний (-на,-не)	prominent
около	approximately	Нагуєвичі (-чів)PL	Nahuyevychi
займати (-аю,-аєш)	to occupy	Лєся (-сі)F	Lesya
щодо	as regards	Українка (-ки)	Ukrainka
кількість (-кості)F	quantity, numbers	побіч	besides, apart
третій (-тя,-те)	third	письмєнниця (-ці)F	woman writer
другий (-га,-ге)	second	пів	half
слов'янський (-на,-не)	Slavic	чверть	quarter
двадцятий (-та,-те)	twentieth	вибацте!	excuse me!
перший (-ша,-ше)	first	хвилина (-ни)F	minute, moment

мінута (-ти)F	minute	ще раз	once more
вибачайте = вибачте			
скоріш	faster	floor	пóверх (-у) M
іде скоріш	is fast	office	бюро (-а) N
значить	it means	lunch	обід (-у) M
тóчно	punctually	we go to bed	ідемо́ спати
почина́тися (-аю́ся, -а́єшся)	to begin	during	вчасі
десь	about, at	in	у
виста́ва (-ви)F	performance, show	army	ві́йсько (-а) N
вийти (fut. -йду, -йдеш)	to go out, to leave	ago	то́му
жити (-ву́, -веш)	to live, to dwell	time	раз
вступити (fut. -плю, -пиш)	to drop in		

ТРИ́ДЦЯТЬ ТРЕ́ТЯ ЛЕ́КЦІЯ

THIRTY THIRD LESSON

Numerals (Conclusion)

З е́мне бага́тство Украти́ни.

Україна є дуже багата. Крім урожа́йного чорно́зему, лісів та звірні́ вона́ має ба́гато корисних копа́лин: кам'яно́го вугілля, антраціту, гематіту, залізо́ї руди́, манга́ну, со́ли й живо́го срібля́.

Найбільші по́клади вугілля в Доне́цькому басе́йні. В 1931 тут добу́ли по́над 40 мільйо́нів тон вугілля й антраціту. Родо́вища залізо́ї руди́ нахо́дяться го́ловно ко́ло Криво́го Ро́га, Кременчука́ й Меліто́полю. Манга́нова руда́ й гематіт виступа́ють на Поді́ллі; сам манга́н є ще бі́ля Криво́го Ро́га та в найбільшій кілько́сті бли́зько Ніко́поля.

Сіль добува́ють в арте́мівській окру́зі, крім цьо́го над Чорним Мо́рем в одеській та меліто́пільській окру́зі й на Криму́. В 1928 - 29 ро́ках добу́ли в Укра́їні мільйо́н і кількаде́сять тис́яч тон со́ли.

1. Collective numerals дво́є, тро́є are declined similarly to the pronoun мо́ї: дво́їх, тро́їх, дво́їм, тро́їм,.....

2. Collective numerals ending in -еро, formed from the cardinal чоти́ри upwards, are indeclinable:

п'я́теро діте́й, п'я́теро дітьми́,

3. No collective numerals are formed from the cardinals 40 and 100, or from those indicating hundreds and thousands.

4. Collective numerals are used when referring to a company of persons of both sexes, and to young animals.

Нас було п'ятеро в товаристві: дві пані й три панове. В першій класі є тридцятьо дітей, в тому сімнадцять дівчат і тринадцять хлопців. Курка вівела дев'ятеро курчат; двоє з них пірвав шуліка, троє кіт, а четверо інших живуть. Наша сука має п'ятеро песят.

5. The following are Ukrainian fractions:

$\frac{1}{2}$	пів, полови́на
$\frac{1}{3}$	(одна́) треті́на, одна́ трета́
$\frac{1}{4}$	(одна́) четве́ртина, одна́ четве́рта
$\frac{1}{5}$	(одна́) п'я́ти́на, одна́ п'ята́
$1\frac{1}{2}$	півтора́, один й пів
$2\frac{1}{2}$	півтрета́, два й пів
$3\frac{1}{2}$	півчверта́, три й пів
$4\frac{1}{2}$	півп'ята́, чоти́ри й пів

Notice that пів-(half) diminishes the number which it precedes.

6. The indefinite numerals are:

бага́то	- much
ма́ло	- little
кі́лька	- some
кі́лькана́дцять	- some (from II to I9), teens
кі́лькадеса́ть	- some tens
кі́лькасо́т	- some hundreds

У нас було вчора багато гостей. Чимало бід в світі. Після кількадесяти літ не буде вже нікого з нас живих. Перед кільканадцяти роками не було ще цього типу літаків. Кількасот гармат здобули на війні.

7. ENGLISH	UKRAINIAN
time	раз
second time, third time, etc.	один раз, другий раз.....
for the first time	вперше
for the second time	вдруге
for the third time, etc.	втретє.....
doubly, trebly	вдвоє, втроє
one by one	по одному
in twos, in threes	по два, по три

8. Ukrainian weights and measures:

Батько купує щодня півтора грама табаки. Слуга приніс півтретя кілограма муки, чверть кілограма цукру й десять грамів чаю. Нам доставляють щодня півтора літри молока. Скільки цього полотна у вас? Кіло три метри. Скільки воно коштує? Не багато: всього сім доларів. Одна миля має півосьма кілометра. Одна верста це один кілометр і шість метрів. Чи далеко ще до міста? Буде півтора милі з гаком. Скільки у вас поля? Було два гектари, тепер тільки пів. Наш сад має кругло три квадратні кілометри.

9. Ukrainian terms for American and Canadian weights and measures:

I ounce	-	унція (0.65 грама)
I pound	-	фунт (453.5 грамів)
I ton	-	тона (1015 кілограмів)
I inch	-	інч (2.5 сантиметрів)
I foot	-	фут (30.4 сантиметрів)
I yard	-	ярд (91.4 сантиметрів)
I mile	-	миля (1609.3 метрів)
I pint	-	пайнт (0.56 літри)
I gallon	-	галон (4.54 літри)
I bushel	-	бушель (2½ бушлів = 1 гектолітер)

E x e r c i s e

A n s w e r orally: $\frac{1}{4} + \frac{1}{2} = ?$ $2 + \frac{1}{2} = ?$ $\frac{1}{4} + \frac{3}{4} = ?$ $3\frac{1}{2} - 2 = ?$ $4 - \frac{1}{2} = ?$

T r a n s l a t e:

I n t h e s h o p.

Good morning.	-	Good morning. What can I do for you?
I need a raincoat.	-	Yes, we have some. Perhaps this one?
How much is it?	-	Twenty five dollars.
It is too expensive for me. Have you got anything cheaper?	-	Certainly. This one is twenty one dollars.
It is a little too long for me.	-	We could shorten it for you.
Then I shall take it. When will it be ready?	-	In two days Are you paying something in advance?
Yes, here are ten dollars.	-	Thank you very much. Here is your receipt.
Thank you. Good day.	-	Good day.

I d i o m s.

Це не твоє діло.	It is not your business.
Чи не сором тобі?	Aren't you ashamed?

V o c a b u l a r y.

зёмний (-на, -не)	earthly	добути (fut. -у́ду, -у́деш)	to gain, to get
багáтство (-ва) N	wealth, riches	тoна (-ни) F	ton
зёмне багáтство	natural resources	родóвище (-ща) N	main seams, stratum
урожа́йний (-на, -не)	fertile	го́ловно	mainly
чорно́зем (-у) M	black soil	Кривий Рі́в M	Kriviy Rih
зві́рня́ (-ні) F	fauna	Кременчу́к (-а́) M	Kremenchuk
ко́рисний (-на, -не)	useful	Меліто́піль (-поля) M	Melitopil
копа́лина (-ни) F	mine	манга́новий (-ва, -ве)	manganese (adj)
кам'я́не вугі́лля	coal	виступа́ти (-а́ю, -а́еш)	to be prominent
антра́цит (-у) M	anthracite	Поді́лля (-ля) N	Podilla
гема́тит (-у) M	haematite, red iron ore	Ніко́піль (-поля) M	Nikopil
залі́зна руда́	iron ore	арте́мівська о́кру́га	Artemiv district
руда́ (-ди) F	ore	Чо́рне Мо́ре N	Black Sea
манга́н (-у) M	manganese ore	оде́ський (-ка, -ке)	of Odessa
живе́ срі́бло́	mercury, quicksilver	меліто́пільський (-ка, -ке)	of Melitopil
срі́бло (-ля) N	silver	о́кру́га (-ги) F	district
по́клад (-у) M	layer, seam	Советська Украї́на	Soviet Ukraine
Доне́цький басе́йн M	Donets basin	кі́лькадеся́ть	some tens

двоє	two
троє	three
п'ятеро	five
товариство (-ва)N	company
пані (-ні)F	lady
тридцять	thirty
дівча (-ати)N	girl, lass
вивести (fut.-еду, едеш)	to rear
дев'ятеро	nine
шудіка (-ки)M	hawk
сука (-ки)F	bitch
песя (-яти)N	puppy
половина (-ни)F	half
третина (-ни)F	one third
четвертина (-ни)F	one fourth
п'ятинна (-ни)F	one fifth
півтора	one and a half
півтретя	two and a half
півчверта	three and a half
купувати (-пую, -пуюш)	to buy
грам (-а)M	gram
табака (-ки)F	tobacco
кілограм (-а)M	kilogram
мука (-ки)F	flour
чай (-ю)M	tea
доставляти (-яю, -яеш)	to deliver
всього	altogether
літра (-ри)F	litre
мітер (-тра)M	meter
півосьма	seven and a half
верста (-ті)F	verst
гак (-а)M	hook
з гаком (idiom)	and a bit
гектар (-а)M	hectare
кругло	approximately
кілька	some, several
кількасот	some hundreds
чимало	much, quite a lot
живий (-ва, -ве)	alive, living
тип (-у)M	type, model
літак (-а)M	airplane

гармата (-ти)F	gun
здобути (fut. -уду, -удеш)	to capture
двічі	twice
тричі	three times
вперше	for the first time
втретє	for the third time
вдвоє	doubly
втроє	trebly
по	by, in
унція (-ії)F	ounce
фунт (-а)M	pound
тона (-ни)F	ton
інч (-а)M	inch
фут (-а)M	foot
ярд (-а)M	yard
пайнт (-а)M	pint
галон (-у)M	gallon
бушель (-шля)M	bushel

shop	крамніця (-ці)F
what can I do for you?	чим міжу вам служити?
raincoat	дощівник (-а)M
too	за
expensive	дорогий (-га, -ге)
have you got?	маєте ви?
anything	щось
cheap	дешевий (-ва, -ве)
certainly	певно
to shorten	скоротити (fut.-очу, -отити)
then	тоді
I shall take it	я його візьму
when	коли
in	за
to pay	платити (плачу, платиш)
in advance	згорі, на завдаток
receipt	квиток (-тка)M
good day!	добридень!

ТРИДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТА ЛЕКЦІЯ

THIRTY FOURTH LESSON

The Verb (Imperative Mood)

З е м л е м о я!

Земле моя, всеплодучая мати,
Сили, що в твоїй жиє глибині
Краплю, щоб в бою сильніше стояти,
Дай і мені!

Дай теплоті, що розширює груди,
Чистить чуття і відновлює кров,
Що до людей безграничну будить
Чисту любов!

Дай і вогню́, щоб тим словом паліти,	Сілу рука́м дай, щоб пу́та лама́ти,
Ду́шу стряса́ть громову́ю дай вла́сть,	Я́сність думка́м - в се́рце кривди влуча́ть,
Пра́вді служи́ти, непра́вду паліти,	Дай працюва́ть, працюва́ть, працюва́ти,
Ві́чну дай страсть!	В пра́ці сконча́ть!

І в а н Ф р а н к о́.

I. The imperative mood of verbs is formed in the following manner:

a. by adding the endings -й, -ймо, -йте to stems ending in a vowel:

2nd person singular:	-й : дай, знай, стріляй, будуй
1st person plural:	-ймо : даймо, знаймо, стріляймо, будуймо
2nd person plural:	-йте : дайте, знайте, стріляйте, будуйте

b. by adding the endings -и, -ім(о), -іть(-іте) to stems ending in a consonant:

2nd person singular:	-и : веди, неси, кричи, плати
1st person plural:	-ім(о): ведім, несім, кричім, платімо
2nd person plural:	-іть : ведіть, несіть, кричіть, платіте (-іте)

It can be seen from the above examples that the endings of the imperative are added to the stem of the verb's present tense. The best way to make sure of the right formation is to leave out the ending of the 2nd person singular present and add the appropriate imperative ending.

2. The imperative form of the 3rd person singular and plural is formed by the word неха́й (на́й) + 3rd person of the verb.

e.g. sing:	неха́й дае́	- let (him, her, it) give
	неха́й знае́	- let (him, her, it) know
pl:	н(ех)а́й веду́ть	- let them lead
	н(ех)а́й ро́блять	- let them work

3. The following short imperative forms are used in the case of verbs ending in consonants which have the stress on their stem (not on their ending):

ві́рити - to believe; (ві́риш): ві́р, ві́рмо, ві́рте

му́чити - to torture; (му́чиш): муч, му́чмо, му́чте

мо́вити - to speak; (мо́виш): мов, мо́вмо, мо́вте

4. In cases where the stem of such words ends in other consonants than the labials *р,ч,ж,ш*, these consonants are softened:

ра́дити - to advise; (ра́диш): радь, ра́дьмо, ра́дьте

лі́зти - to crawl; (лі́зеш): лізь, лі́зьмо, лі́зьте

гíнути - to perish; (гíнеш): гинь, гíньмо, гíньте

E x c e p t i o n: Verbs which have two or more consonants before their present tense ending (2 p.S) retain the *-и-* in the imperative mood:

кі́снути - to turn sour; (кі́снеш): кі́снi, кі́снiм, кі́снiть

бу́бніти - to drum; (бу́бниш): бу́бнi, бу́бнiм, бу́бнiть

5. Longer forms of the imperative mood ending in *-імо,-іте* are mostly used in poetry:

Образ Божий	Іді́те на Вкраї́ну,
Багно́м не скверні́те!	Захо́дьте в ко́жну ха́ту!
Не дурі́те діте́й ва́ших...	(Павло́ Тичі́на)
(Тарас Шевче́нко)	

П р и п о в і д к и: - Дóбре роби́, дóбре бу́де! - Не роби́ того́, що тоби́ неми́ле!
 - Скачи́ вра́же, як пан ка́же! - Пильну́й свого́ но́са, не чужо́го
 - Хай не зна́є лiвiця, що да́є- прóса!
 прави́ця!

Р о з м о́ в а:

У р е с т о р а́ н і.
 Добри́день! Да́йте мені́, прошу́, ка́рту страв (стравоспи́с)!
 Прошу́ дуже́! Ось вам ка́рта страв (стравоспи́с).
 Що це за стра́ва, ці..... як там стоiть.."капустя́ники"?
 Це вегетаріа́нська, холо́дна стра́ва. Зрешто́ю дуже́ смачна́.
 Холо́дна? Так, але́ я бажа́в би щось те́пле!

Бажаєте меню чи а ля карт?

Поручіть мені, будь ласка, щось!

Може телячу печеню з пюре й горбину, або яєшню?

Отже добре! Замовте для мене телячу печеню.

Прошу дуже. Будете щось пити?

Принесіть мені склянку пива!

Ясне, темне?

Темне, прошу. І то скоро, я не маю багато часу.

А, це йде скоро.

Так принесіть мені якийсь часопис!

Прошу дуже, вже.

I d i o m s .

Тримати в таємниці.	To keep something secret.
Тримати язик за зубами.	To keep one's mouth shut.

V o c a b u l a r y .

всеплодучий (-ча, -че)	very fertile	будувати (-ую, -уєш)	to build
глибина (-ни) F	depth	вести (веду, ведеш)	to lead
крапля (-лі) F	drop	нехай	let (imp)
щоб	so that	мовити (-влю, -виш)	to speak
бій (бою) M	battle, struggle	радити (-джу, -диш)	to advise
теплота (-ти) F	warmth	лізти (-зу, -зеш)	to crawl
розширювати (-юю, -юєш)	to extend	влучать (-аю, -аєш)	to strike,
чистити (чищу, чистиш)	to purify, to clean	киснути (-ну, -неш)	to score a hit
чуття (-тя) N	feelings, emotion	бубнити (-ню, -ниш)	to turn sour
відновлювати (-юю, -юєш)	to renew	Божий (-жа, -же)	to drum
безграничний (-на, -не)	limitless	багно (-на) N	God's, divine
будити (-джу, -диш)	to awaken	сквернити (-ню, -ниш)	bog, marsh
налити (fut. наллю, наллєш)	to pour in	дури́ти (-рю, -рищ)	to blacken, to
слово (-ва) N	word	Вкраїна = Україна	defile
стрясати (-аю, -аєш)	to shake	Тичина (-ни)	to deceive
громовий (-ва, -ве)	thunder-like	Павло (-ла)	Tychyna
власть (-ті) F	power, force	милий (-ла, -ле)	Paul
неправда (-ди) F	lie	скакати (-чу, -чеш)	pleasant
палити (палю, палиш)	to burn	враг = ворог	to jump
вічний (-на, -не)	eternal	пильнувати (-ную, -нуєш)	to guard
пучо (-та) N	chain	просо (-са) N	millet
ламати (-аю, -аєш)	to break	лівця (-ці) F	left hand
ясність (-ности) F	brightness	правця (-ці) F	right hand
кривда (-ди) F	injustice		
сконати (fut. -аю, -аєш)	to die		

ресторáн (-у)М	restaurant	пору́чити (-а́ю,-а́еш)	to recommend
ка́рта страв = стравоспи́с		бу́дь ла́ска	be so good
стравоспи́с (-у)М	menu	теля́чий (-ча,-че)	veal (adj)
капу́стяник (-а)М	cabbage pie	пече́ня (-ні) F	steak
вегетаріа́нський (-ка,-ке)	vegetarian	пю́ре (-ре)N	puree
зрешто́ю	besides	яє́шня (-ні) F	omelette
сма́чний (-на́,-не́)	tasty	замо́вити (fut.-влю́,-виш)	to order
я бажа́в би	I should like	о́тже	well, then
ме́ню	menu	те́мний (-на,-не)	dark
а ля ка́рт	à-la-carte	те́мне пи́во	stout

ТРИ́ДЦАТЬ П'Я́ТА ЛЕ́КЦІ́Я

THIRTY FIFTH LESSON

*The Verb (Imperfective and Perfective Aspects)**The Future Tense*

Д о д у б а .

Неха́й гне́ться лоза́	І без сла́ви в багні́,
Куди́ ві́тер погне́,	Як трава́ зогни́є.
Не обхо́дить вона́	
Ні мене́ ні тебе́,	Як трава́-осока́,
	Зогни́є у багні́
Мо́же й ва́жко ї́	І хиба́ лиш кома́р
Мо́же й спи́на боли́ть	Заспи́ває по ній...
А́ле бу́ря ї́	
З корінця́ не звали́ть.	Неха́й гне́ться лоза́
	А ти дубе́ кріпи́сь
На боло́ті росте́	Ти рості́ та рості́,
І слаба́я сама́	Не хили́сь, не криві́сь!
Вона́ гне́ться собі́	
Бо в ї́й си́ли нема́.	Ти глибо́ко у глиб
	Твердий ко́рїнь пусти́, -
Вона́ гне́ться собі́	Гі́лля вгору́ розки́нь,
І так ві́к прожи́ве́	Та рості́, та рості́!

І до пекла дістань,
 І у пекло заглянь,
 І до хма́ри заглянь,
 І на не́бо поглянь.

І пташки світові́
 Защебечуть тобі́;
 І співа́к одпічне́
 Заспіва́є тобі́.

І ввесь світ обдиві́сь,
 І усé розпізна́й,
 І що до́брого є, -
 Ти у себе впива́й.

А як бу́ря лиха́
 Тебе́ з місця зіб'е́
 А́бо хма́ра гора́
 Тебе́ гро́мом уб'е́, -

І у си́лі, в до́брі,
 Як скала́ затверді́й,
 І як Бог світові́й,
 На сторо́жі ти стій.

Світ почу́є ту смерть
 І пові́тря здрижіть,
 І лісі́ загуду́ть,
 І земля́ задвижіть;

І пташки пролетя́ть,
 Спогада́ють тебе́, -
 І співа́к переїде́,
 Не забу́де тебе́.

С т е п а н Р у д а н с ь к и й .

Aspects

Many shades of meaning which in English are often expressed by the progressive form of the verb or by means of adverbial phrases, are expressed in Ukrainian by changes in the verb itself, by the use of *a s p e c t s*.

Most Ukrainian verbs have two aspects: *i m p e r f e c t i v e* and *p e r f e c t i v e*.

The majority of simple Ukrainian verbs are of the imperfective aspect. The most characteristic suffixes of the imperfective aspect are: *-ати, -увати*.

The perfective aspect is formed by altering the verb either by special prefixes or suffixes, or even by altering the root of the verb. The following are the prefixes most often used in forming the perfective aspect of a verb:

в и-	/не́сти - to carry/	: ви́нести - to carry out
в і д-	/ходи́ти - to go/	: відхо́дити - to away
д о-	/води́ти - to lead/	: дово́дити - to bring to
з а-	/співа́ти - to sing/	: заспіва́ти - to sing
н а-	/бра́ти - to take/	: набра́ти - to take everything
п е р е-	/і́хати - to drive/	: переі́хати - to run over
п о-	/і́хати - to drive/	: поі́хати - to drive away
р о з-	/ки́дати - to throw/	: розки́дати - to throw apart

The most characteristic suffix of the perfective aspect is -нути.

Sometimes a verb in its perfective aspect can be made imperfective by taking the suffix -увати

писа́ти - to write переписа́ти - to finish переписува́ти - to copy
writing

2. The difference in meaning between the two aspects is the following:

The i m p e r f e c t i v e aspect describes an action which

(a.) is still in progress and is incomplete,

or (b.) will be taking place in the future,

or (c.) even if completed, the speaker is not aware of its completion.

In English we express this aspect through the Present Tense, the Present Perfect, the Future Tense, and their corresponding continuous forms.

The p e r f e c t i v e aspect describes an action or a state already completed or an action the completion of which is being taken for granted.

In English we express this aspect through the Present Perfect, the Past Tense, and the Past Perfect, or by means of phrases signifying completion.

I M P E R F E C T I V E

я чита́в кни́жку - I was reading a book;
 кіт пив мо́локо́
 брат писа́в листа́
 ма́ти вари́ла обі́д
 сестра́ не́сла кни́жку

P E R F E C T I V E

я прочита́в кни́жку - I have read a book
 кіт ви́пив мо́локо́
 брат написа́в листа́
 ма́ти звари́ла обі́д
 сестра́ прине́сла кни́жку

For the sake of convenience we shall call the verbs as they appear in their aspect forms by the n a m e s of those aspects ("imperfective" and "perfective" verbs).

3. Verbs in both aspects are conjugated in the normal way, except that perfective verbs have no present tense. Their "present tense" form has the meaning of fulfilled future.

чита́ю	-	I am reading	<u>прочита́ю</u>	-	I shall read
п'ю	-	I am drinking	<u>ви́п'ю</u>	-	I shall drink
пишу́	-	I am writing	<u>напишу́</u>	-	I shall write
варю́	-	I am cooking	<u>зварю́</u>	-	I shall cook

4. The future tense of all imperfective verbs (i.e. all verbs in their normal form) is formed with the help of the verb бу́ти (to be) the infinitive of the verb concerned.

1. <u>бу́ду</u> чита́ти	-	I shall read	<u>бу́демо</u> чита́ти	-	we shall read
2. <u>бу́деш</u> пи́ти	-	you will drink	<u>бу́дете</u> вари́ти	-	you will cook
3. <u>бу́де</u> писа́ти	-	he (she, it) will write	<u>бу́дуть</u> не́сти́	-	they will carry

5. Another way of forming the future tense is by adding to the infinitive of the verb, the present of the verb (й)ня́ти (to take):

1. чита́тиму	чита́тимемо	ми́тимуса	ми́тимемося
2. чита́тимеш	чита́тимете	ми́тимешся	ми́тиметесь
3. чита́тима	чита́тимуть	ми́тиметься	ми́тимуться

All verbs can form the future tense in either way.

C o n v e r s a t i o n :

В г о т е л і.

Добрий вечір! Діста́ну в вас одноособо́ву кімна́ту?

Прошу́ дуже. Мо́же потру́дяться на пе́рший по́верх. Прошу́ сюди́ за мною.

Так, ця кімна́та га́рна, але́ вона́ від ву́лиці. За голо́сно. Нажа́ль одноособо́ві кімна́ти від огоро́да всі вже за́йняті. Є ще кі́лька ві́льних кімна́т, але вони́ дво- а то й триособо́ві.

Скі́льки коштува́тиме нічлі́г у двоособо́вій?

Два до́ляри доро́жче, як в одноособо́вій, значить п'ять до́лярів, а з десяти́ відсо́тками за обслу́гу: п'ять п'ятдеся́т.

То я візьму́ цю двоособо́ву.

Прошу́ дуже!

Я му́шу за́втра в во́сьмій вста́ти. Не забу́дете мене́ збуді́ти?

Прошу́ дуже. Цей дзвіно́к на поко́йку, той на послуга́ча. Телефо́н при столи́. Мо́жу віді́йти?

Добра́ніч!

E x e r c i s e

W r i t e down all the verbs in their perfective aspects as they occur in the poem by Rudansky.

I d i o m s.

Доби́ти то́ргу.	To strike a bargain.
Обме́жуватися в вида́тках.	To cut down one's expenses.

V o c a b u l a r y.

лоза́ (-зи́)F	osier, reed	в і́й = в ній
погну́ти (fut. -ну́, -не́ш)	to bend	прожи́ти (fut. -живу́, -живе́ш) to live
обхо́дити (-джу́, -диш)	to interest	through, to spend
спина́ (-ни)F	back	зогни́ти (fut. -ию́, -ие́ш) to rot
боли́ти (-ію́, -іе́ш)	to ache	осока́ (-ки́)F
коріне́ць (-нця́)M (dim)	root	sedge, rush
звали́ти (fut. -лю́, -лиш)	to pull down	хіба
болото́ (-та)N	mud	лиш
		лиш
		кома́р (-а́)M
		mosquito

заспівати (fut. -аю, -аеш) to sing, to lament	здримати (fut. -жу, -жиш) to tremble
кріпитися (-плюся, -пишся) to grow strong	загудіти (fut. -ду, -диш) to sound
хилитися (-люся, -лишся) to bend down	завмижати (fut. -жу, -жиш) to tremble
кривитися (-влюся, вишся) to curve	пролетіти (fut. -лечу, -летиш) to fly over
глибоко	спогадати (-аю, -аеш) to remember
глиб (-у) м	перейти (fut. -йду, -йдеш) to walk over (by)
твердий (-да, -де)	забути (fut. -уду, -удеш) to forget
корінь (-реня) м	Степан (-а)
пустити (fut. пушу, пустиш) to release, to let go, to strike	Руданський (-ого)
гілля (-ля) н	прочитати (fut. -аю, -аеш) to read through
вгору	випити (fut. -п'ю, -п'єш) to drink up
розкинути (fut. -ну, -неш) to spread, to throw out	написати (fut. -пишу, -пишеш) to finish writing
пекло (-ла) н	варити (-рю, -риш) to cook
дістати (fut. -ану, -анеш) to get, to reach	зварити (fut. -рю, -риш) to finish cooking
заглянути (fut. -ну, -неш) to peep, to look	одноособовий (-ва, -ве) single, for one person
обдивитися (fut. обдивлюся, обдивишся) to look around	потрудитися (fut. потруджуся, потрудитися) to take the trouble
розпізнати (fut. -аю, -аеш) to recognize	сюди
впивати (-аю, -аеш) to drink in	кімната (-ти) ф
скала (-ли) ф	голосно
затвердіти (fut. -ію, -ієш) to harden	зайнятий (-та, -те)
світовий (-ва, -ве)	двоособовий (-ва, -ве)
сторожа (-жі) ф	триособовий (-ва, -ве) for three persons
стії!	нічліг (-у) м one night's lodging
защебетати (fut. -бечу, -бечеш) to begin to chirp	обслуга (-ги) ф
співак (-а) м	збудити (fut. -джу, -диш) to wake
одпочити (fut. -чну, -чнеш) to rest	дзвінок (-нка) м
збити (fut. зіб'ю, зіб'єш) to knock down	покоївка (-ки) ф
	послугач (-а) м
	відійти (fut. -йду, -йдеш) to go away

ТРИДЦЯТЬ ШОСТА ЛЕКЦІЯ

THIRTY SIXTH LESSON

The Verb - Durative and Iterative Aspects of Imperfective Verbs

Present and Past Participles

The Gerund

Passive Voice

В е с н а в У к р а ї н і .

Надв́орі весна́ вповні. Куди́ не глянь - скрізь розверну́лося, розпусти́лося, зацвіло́ пишним цві́том. Ясне со́нце, те́пле й при́язне, ще не вспі́ло наложі́ти палю́чих сліди́в на зе́млю : як на Вели́кдень дівчи́не красу́ється вона́ у свої́м розкі́шнім убранні́...

По́ле - що безкра́є мо́ре - скі́льки згля́неш - розісла́ло зелéний кі́лим, аж смі́ється в оча́х. Над ним сині́м ша́тром розі́пнялося не́бо - ні пля́мочки, ні хма́рочки: чи́сте прозо́ре - по́гляд так і то́не... З не́ба, як розто́плене зо́лото, лле́ться на зе́млю блиску́че сві́тло со́нця; на лана́х гра́є со́няшна хви́ля; під хви́лею спі́є хліборо́бська до́ля... Бу́є вона́ вго́ру; зелені́є як ру́та... Легéнький ві́терець подиха́є з те́плого кра́ю, перебіга́є з нівки на нівку, живи́ть, осви́жає ко́жну били́нку.... І ве́дуть вони́ між собою́ ти́ху - та́ємну розмо́ву: чу́ти ті́льки шéлест жи́та, трави́ці. А згори́ лі́не жа́йворонкова пі́сня: доно́ситься го́лос, як срі́бний дзвіно́чок, тремти́ть перелива́ється, застига́є в пові́трі. Перерива́є його́ перепéлячий крик, зірва́вшись угóру; заглу́шає докучне́ сурча́ння трав'яни́х ко́ників, що як не розі́рвуться - і все те злива́ється до кúпи в якийсь чу́дний го́мін, врива́ється в ду́шу...

П а н а́ с М і р н и й.

1. The *i m p e r f e c t i v e* verbs divide into *d u r a t i v e* and *i t e r a t i v e* aspects. The durative aspect expresses duration of an action; the iterative aspect - a recurring action or state.

DURATIVE: листонóш несé листá- the postman is carrying a letter (once)	ITERATIVE: листонóш но́сить листі́- the postman carries letters (habitually)
пе́кар везé хліб- the baker is delivering bread (once)	пе́кар во́зить печиво- the baker delivers bread (habitually)
учи́тель веде́ сьогодні́ діте́й на прогуля́нку- the teacher is taking the children for a walk today	учи́тель во́дить ча́сто діте́й на прогуля́нку- the teacher often takes the children for a walk

2. The iterative verbs can be distinguished from the durative and perfective verbs by a changed stem vowel and a different ending.

DURATIVE: не́сти́, несú, несéш... to carry	ITERATIVE: но́сити, но́шу, но́сиш... to carry (habitually)
ве́сти́, ведú, ведéш... to lead	во́дити, во́джу, во́диш.. to lead (habitually)
ле́гити, лeчú, лeти́ш.. to fly	лі́тати, лі́таю, лі́таєш.. to fly (habitually)

PERFECTIVE:	заместі́, замету́, замете́ш...	ITERATIVE:	заміта́ти, заміта́ю, замі- та́еш...to sweep (habitually)
	- to sweep		
	ви́брати, ви́беру, ви́береш...		виби́рати, виби́раю, ви- би́раеш...to choose (habitually)
	- choose		

3. The present participle is formed by adding to the first person singular (present tense) the ending -чий (-ча, -че)

masculine:	беру́чий - taking (from: бра́ти to take)	зна́ючий - knowing (from: зна́ти to know)
feminine:	беру́ча	зна́юча
neuter:	беру́че	зна́юче

In some cases the endings of the present participle are -чий, -ща, -ще

E.g. Усе тинь мину́ща; одна́ річ живу́ща : світ з Бо́гом (при́повідка).

4. The past participle is formed by adding to the singular masculine form of the past tense the endings -ший, -ша, -ше

masculine:	бра́вший - having taken	зна́вший - having known
feminine:	бра́вша	зна́вша
neuter:	бра́вше	зна́вше

The present and past participles are very seldom used in Ukrainian.

5. The past participle of the passive voice has the following endings: -ний, -на, -не

masculine:	бра́ний - taken	зна́ний - known
feminine:	бра́на	зна́на
neuter:	бра́не	зна́не

Verbs ending in -увати change their unaccented y to an accented o:

	мурува́ти - to build;	муро́ваний
	лікува́ти - to cure;	ліко́ваний
Exception:	си́лувати - to force;	си́луваний

6. Besides the endings -ний, -на, -не, the past participle passive has the endings -ений, -ена, -ене

The following verbs take -ений, -ена, -ене :

a. verbs ending in -нути, -ити, -іти

e.g. к^інути - to throw к^інений, к^інена, к^інене

роб^іти - to do роб^ілений, роб^ілена, роб^ілене

b. verbs of the first conjugation with a consonant stem which remains the same in all forms of the present tense:

e.g. па^сти - to tend па^су, па^сеш, ... па^сений, па^сена, па^сене
cattle

Е x c e p t i o n s :

a. Some verbs ending in -нути can have their past participle passive terminated in -утий, -ута, -уте as well as -ений, -ена, -ене

e.g. к^інути к^інений, -ена, -ене к^інутий, -ута, -уте

b. Verbs б^іти (to beat), м^іти (to wash), д^ути (to blow), т^рти (to rub), т^яти (to cut) and a few others form their past participle passive by taking endings -тий, -та, -те

б^ітий - beaten д^утий - blown т^ятий - cut

м^ітий - washed т^ртий - grated

7. All participles are used as and declined like adjectives.

8. The Ukrainian g e r u n d is really a shortened participle form and is in fact a verbal adverb. Like adverbs the gerunds are indeclinable. They are formed similarly to participles. Their use in Ukrainian corresponds to the English adverbial participle.

e.g. іду^{чи} - while walking стоя^{чи} - while standing

9. The p r e s e n t g e r u n d is formed by adding in the 3rd person plural (present tense) the ending -чи instead of -ть

бра^{ти} - to take беру^{ть} - they take беру^{чи} - taking, while taking

зна^{ти} - to know зна^{ють} - they know зна^{ючи} - knowing, while knowing

(Козак).. іде в степ, а йду^{чи} співа^в сумно (Т.Шевченко). Ловці обережно поступали далі, дряпа^{ючись} по вівертах, переска^{куючи} з пня на пень, запа^{даючи} нерідко по пояс у порошок та лóми (І.Франко). І, вагу несу^{чи} ту страшну, бу^{дучи} пісню веселу співа^вть (Л.Українка).

10. The *p a s t g e r u n d* is formed from the masculine form of the past tense by adding the ending *-ши*

взяв - he took	взявши - having taken
знав - he knew	знавши - having known

П р і п о в і д к а: Не спитавши броду, не лізь у воду.

11. The *p a s s i v e v o i c e* which is formed with the help of the verb *б у т и* is very seldom used in Ukrainian.

пес був б^итий; книжка буде віддана

The subject of the verb then takes the instrumental case:

пес був б^итий хлопцем; книжка буде мною віддана

Instead of the passive voice, in Ukrainian we use most often the impersonal form, especially where there is no subject.

Thus, instead of	пес був б ^и тий	we usually say:	пса б ^и то (о ^г би́ли)
	книжка буде віддана		книжку віддадуть

C o n v e r s a t i o n :

Н а д в і р ц і́.

Вибачте, коли відходить по́тяг до Льво́ва?

Він сьогодні спізнений двадцять хви́лін. Значить віді́де 12,35.

Прошу́ біле́т тре́тьої кля́си до Га́лича.

Швидкий чи особо́вий по́тяг?

Особо́вий. Чи мо́жу відрáзу купіти ка́рту на місце́?

Прошу́ дуже́. Вам у Станиславо́ві тре́ба пересіда́ти до льві́вського по́тягу.

Нема́є безпосере́днього ваго́ну до Льво́ва?

Є, але́ в вечі́рньому по́тягу.

Носію́, беріть оці́ дві́ валі́зи й цей клу́нок.

Чи зайня́ти вам місце́?

Так, мо́я ка́рта на місце́ число́ 38, тре́тя кля́са. Я йду́ тимча́сом до буфе́ту. Ви ждіть мене́ в жа́дальні тре́тьої кля́си.

I d i o m s.

Якнайдовше.

As long as possible.

Якнайбільше.

As much as possible.

V o c a b u l a r y.

вповні	in full (bloom)	жайворонковий (-ва,-ве)	skylark's
глянути (fut.-ну,-неш)	to look	доноситися (-ошуся,-ошишся)	to ring,
розвернутися (fut.-нуся,-нешся)	-to unfold		to resound
розпуститися (fut.-пушуся,-пустишся)	- to burgeon	дзвіночок (-чка)М	little bell
зацвісти (fut.-ітї,-ітеш)	- to blossom	застигати (-аю,-аеш)	to cease abruptly,
пийний (-на,-не)	gorgeous		to become still
цвіт (-у)М	flower, blossom	переливатися (-аюся,-аешся)	to overflow
пріязний (-на,-не)	friendly	переривати (-аю,-аеш)	to interrupt
вспіти (fut.-ію,-іеш)	to be in time	перепелячий (-ча,-че)	quail's
наложити (fut.-жу,-жиш)	to lay (on)	крик (-у)М	croaking
палючий (-ча,-че)	burning, scorching	зірватися (fut.-вуся,-вешся)	to start up
слід (-у)М	trace, mark	докучний (-на,-не)	tiresome
красуватися (-уюся,-уешся)	to show off,	скрчання (-ня)Н	chirping
	to parade in	трав'яний (-на,-не)	grass
зглянути (fut.-ну,-неш)	to see	коник (-а)М	horse, pony
розіслати (fut.-ішлю,-ішлеш)	to spread,	трав'яний коник	grasshopper
	to unfold	розірватися (fut.-вуся,-вешся)	to burst,
кілим (-а)М	carpet		to swell to the point of bursting
шатро (-а)Н	tent, canvas	до купи	together
розпняти (fut.-нуся,-нешся)	to stretch	чудний (-на,-не)	wonderful
	oneself out	гомін (-мону)М	melody, sound
плямочка (-ки)F (dim)	speck, spot	вриватися (-аюся,-аешся)	to pierce
хмарочка (-ки)F (dim)	cloud	заглушати (-аю,-аеш)	to muffle
прозорий (-ра,-ре)	transparent	Панас (-а)	Panas
погляд (-у)М	vision	Мірний (-ого)	Murny
убрання (-ня)Н	dress	листонош (-а)М	postman
розтоплений (-на,-не)	molten, melted	пекар (-я)М	baker
ллітися (лліся,ллішся)	to pour (down)	везти (-зу,-зеш)	to deliver
блискучий (-ча,-че)	brilliant, shining	печиво (-ва)Н	bread, rolls
соняшний (-на,-не)	sunny	водити (-джу,-диш)	to lead
спіти (-ію,-іеш)	to ripen, to mature	літати (-аю,-аеш)	to fly
буяти (-яю,-яеш)	to grow luxuriously,	замісти (fut.-метї,-метеш)	to sweep up
	to luxuriate	вібрати (fut.-беру,-береш)	to elect
зеленіти (-ію,-іеш)	to grow green	вибирати (-аю,-аеш)	to be in the
рута (-ти)F	rue		process of electing (or selecting)
легенький (-ка,-ке)	very light	сумно	sadly
вітерець (-рця)М	breeze, soft wind	ловець (-вця)М	hunter
подихати (-аю,-аеш)	to breathe	обережно	cautiously
перебігати (-аю,-аеш)	to run over	поступати (-аю,-аеш)	to go forward,
нивка (-ки)F (dim)	field, plain		to progress
живити (-влю,-виш)	to animate, to feed	дріпатися (-аюся,-аешся)	to climb
освіжати (-аю,-аеш)	to refresh	віверт (-у)М	uprooted tree
билінка (-ки)F	plant	перескакувати (-кую,-куеш)	to jump over
таємний (-на,-не)	secret, mysterious	западати (-аю,-аеш)	to fall under
шелест (-у)М	rustle	нераз	many times
травця (-ці)F	grass	пояс (-а)М	waist, belt
лінути (-ну,-неш)	to float	порохно (-на)Н	mould
		лім (лому)М	quarry
		страшний (-на,-не)	frightful

брі́д (бро́ду) м	ford	спі́знений (-на,-не)	late, overdue
лі́зти (-зу,-зеш)	to crawl, to creep	ві́дйти (fut.-йду́,-йде́ш)	to leave
забра́ти (fut.-бе́ру,-бе́реш)	to take,	Га́лич (-а) м	Halych
	to carry away	швидкий (-ка́,-ке́)	fast, express
мину́щий (-ща,-ще)	passing, fleeting	осо́бовий (-ва,-ве)	passenger (adj)
живу́щий (-ща,-ще)	living	ві́дразу	at once
мурува́ти (-рую,-рує́ш)	to build in brick	ка́рта на мі́сце	seat ticket
лікува́ти (-кую,-кує́ш)	to cure	Станисла́вів (-вова) м	Stanyslaviv
силува́ти (-люю,-лує́ш)	to force, to compel	пересі́дати (-а́ю,-а́єш)	to change trains
ки́нути (fut.-ну,-неш)	to throw	безпосере́дній (-ня,-не)	direct
ду́ти (дую,ду́єш)	to blow	льві́вський (-ка́,-ке́)	of L'viv
те́рти (тру,треш)	to rub, to grate	ваго́н (-у) м	carriage
тя́ти (тну,тнеш)	to cut	вечі́рній (-ня,-не)	evening, night (adj)
ві́ддати (fut.-дам,-дасі́)	to return,	носі́й (-ія́) м	porter
	to give back	валі́за (-зи) ф	case, trunk
двіре́ць (-рця́) м	railway station	зайня́ти (fut.-йму́,-йме́ш)	to occupy
ві́дходити (-джу,-диш)	to go away,	тимча́сом	in the meantime
	to leave (of trains)	буфе́т (-у) м	buffet, lunch counter
по́тяг (-у) м	train	жда́льня (-ні) ф	waiting room

ТРИ́ДЦЯТЬ СЬО́МА ЛЕ́КЦІЯ

THIRTY SEVENTH LESSON

*The Verb - Subjunctive Mood**The Third Conjugation*

Г о л о д.

Хоч би світа́ло... Ма́мо хлі́ба!

Підві́вся ба́тько: замовчі́!

Ко́ло вогню́ в ваго́ні зби́лись

І мруть голо́дні вті́качі́.

І дим ї́м о́чі виі́дає.

Моро́з прохóдить аж в кі́стки.

А за ваго́ном крик і го́мін,

Обмі́н, торгі́вля і свисткі́.

В лахмі́тті, в ско́рбі, в боля́чках

Зігну́лась ма́ти. В щось дитя́

Уку́тала, та все: ну, спа́ти

Пові́к засну́ло б ти... Життя́!

Прийшли́ сюди́, а го́лод з на́ми

Й нема́ люде́й помі́ж люде́й

Ти чув?... неда́вно де́сь тут жі́нка

Зварі́ла дво́х свої́х дите́й...

Одско́чив ба́тько: божеві́льна!

Мовчі́, мовчі́! До чо́го це?

Схопи́лась ма́ти й закрича́ла,

А ба́тько плю́нув ї́й в лице́...

П а в л о́ Т и ч і н а.

1. The subjunctive (conditional) mood of the present tense is formed by adding **би** (or after a vowel **б**) to the past form of the verb concerned:

він робі́в би - he would work (or: if he work)
 вона робі́ла б - she would work (or: if she work)
 воно зна́ло б - it would know (or: if it know)

S u b j u n c t i v e mood is used in Ukrainian whenever we want to convey a possibility, a supposition or a condition.

2. The subjunctive mood of the past tense is formed by adding **був, була́, було́** to the subjunctive present:

він робі́в би був - he would have worked
 вона робі́ла б була - she would have worked
 воно було́ б зна́ло - it would have known

3. All verbs ending in the second person singular in **-си** belong to the third conjugation.

e.g. ї́сти - to eat; да́ти - to give; опові́сти - to narrate

T h i r d c o n j u g a t i o n :

P r e s e n t :	1st person:	sing:	їм	pl:	їмо́
	2nd person		їси́		їсте́
	3rd person		їсть		їдять
P a s t :			їв, їла, їло		
F u t u r e :			бу́ду ї́сти (ї́стиму)		
G e r u n d P r e s e n t :			ї́дячи́		
G e r u n d P a s t :			ї́вши		
P r e s e n t P a r t i c i p l e :			---		
P a s t P a r t i c i p l e :			ї́джений, -ена, -ене		
S u b j u n c t i v e P r e s e n t :			я їв би, ти їв би, він їв би, вона́ їла б, воно́ їло б		
S u b j u n c t i v e P a s t :			я їв би був, ти їв би був, він їв би був,...		
I m p e r a t i v e :			їж, ї́ймо, ї́жте		

The verb *бу́ти* used to belong to the third conjugation and still retains some of its forms which are now used only in poetical language:

еси́ - thou art; есть he (she, it) is; суть - they are

Єсть на світі доля, а хто її знає? Єсть на світі воля, а хто її має?
Дух, що пройняв еси́ все, хто ти єсть? (П.Тичина) (Т.Шевченко)

4. R e s a p i t u l a t i o n .

It is very important to distinguish clearly between the stems of the p r e s e n t t e n s e and the stems of the i n f i n i t i v e forms of Ukrainian verbs, as from these two stems all the different tenses are formed.

a. From the stem of the P r e s e n t :

1. The Present: <i>їд-у</i> , <i>їд-еш</i> ,.....	<i>буду́-ю</i> , <i>буду́-єш</i> ,.....
2. The Imperative: <i>їд-ь</i> , <i>їд-ьмо</i> ,...	<i>буду́-й</i> , <i>буду́-ймо</i> ,.....
3. The Gerund Present: <i>їд-учи́</i>	<i>буду́-ючи</i>

b. From the stem of the I n f i n i t i v e :

1. The Infinitive: <i>їха-ти</i>	<i>будува́-ти</i>
2. The Past: <i>їха-в</i> , <i>їха-ла</i> , <i>їха-ло</i> ,..	<i>будува́-в</i> , <i>будува́-ла</i> , <i>будува́-ло</i> ,.
3. The Gerund Past: <i>їха-вши</i>	<i>будува́-вши</i>
4. The Past Participle Passive: (пере) <i>їха-ний</i> , <i>будова́-ний</i> , <i>-на</i> , <i>-не</i>
<i>-на</i> , <i>-не</i>	

Apart from those simple forms there are the c o m p o u n d forms of the verb to which we must pay particular attention:

1. The Future: <i>буду їхати</i> or: <i>їхатиму</i>	<i>буду будува́ти</i> or: <i>будува́тиму</i> ..
2. The Subjunctive Mood: <i>я їхав би</i>	<i>я був би будува́в</i>
3. The Passive Voice:	(дім) <i>бу́де будова́ний</i>
4. The Past Perfect Tense (very seldom used) which is formed by the past tense of <i>бути</i> and the past tense of the verb concerned:	

я їхав був - I had ridden

я будува́в був - I had built

ти їхав був

ти будува́в був

вона́ їхала була́

вона́ будува́ла була́

воно́ їхало було́

воно́ будува́ло було́

5. P A R A L L E L C O N J U G A T I O N S O F V E R B S .

I m p e r f e c t i v e :	P e r f e c t i v e :
I N F I N I T I V E	I N F I N I T I V E
не́сти́	ви́нести
P R E S E N T T E N S E	(Present Tense form) F U T U R E T E N S E
несу́	ви́несу
P R E S E N T P A R T I C I P L E (Active)	-----
несу́чий, -ча, -че	
G E R U N D P R E S E N T	-----
несу́чи́	
G E R U N D P A S T	-----
ні́сши	
F U T U R E T E N S E	-----
бу́ду не́сти́ (or:не́сти́му)	
P A S T T E N S E	P A S T T E N S E
ніс	ви́ніс
P A S T P A R T I C I P L E (Passive)	P A S T P A R T I C I P L E (Passive)
не́сений, -на, -на	ви́несений, -на, -не
P A S T P E R F E C T T E N S E	P A S T P E R F E C T T E N S E
ніс був	ви́ніс був
S U B J U N C T I V E	S U B J U N C T I V E
ніс би	ви́ніс би
I M P E R A T I V E	I M P E R A T I V E
несі́	ви́неси

C o n v e r s a t i o n :

У л і к а р я .

Па́не до́кторе, менé бо́літь осьту́т, у бо́ці.

Відда́вна ма́єте ці бо́лі?

Вже ма́йже тижде́нь.

За́раз обслідуемо. Бо́літь тут?

Ні, трохи нижче. Тепер вище, вище; так тут!

Чи гарячка в вас є?

Ні, тільки підгорячковий стан увечері.

Ага. Покажіть, будь ласка, язик. Так. А тепер говоріть "а".

А, а, а. Ах! Тепер мені заболіло.

Так. Це подразнення сліпої кишки.

Чи треба оперувати?

Ні, покищо немає нічого грізного. Вам треба їсти легкі страви, городину, головно компоти.

А як далі болітиме?

Тоді положіться до ліжка й робіть зимні оклади. Тут вам рецeпта на пігулки. Тричі по одній денно.

Дуже дякую. Скільки належиться?

Ви з каси хорих чи приватно?

Приватно.

Так тоді за першу візиту 5 доларів, за кожну чергову 2 долари.

Прошу дуже. До побачення.

I d i o m s.

Перевертати ко́му в голові́. To turn somebody's head.

Зірва́вся як опáрений. He shot up like a scalded cat.

V o c a b u l a r y.

го́лод (-у)М	hunger, famine	кі́стка (-ки)F	bone
хо́ч би	if only	крик (-у)М	outcry
світа́ти (за́с)	to dawn	го́мін (-мону)М	noise
підвeсти́ся (fut. -eдyся, -eдeшся)	to get up	торгівля (-лі)F	bargaining, trade
замовчати (fut. -чу, -чи́ш)	to become	обмін (-у)М	exchange
	silent (quiet)	свисток (-тка)М	whistle
ме́рти (мру, мреш)	to die	ла́хміття (-тя)N	rags
зби́тися (fut. зіб'ю́ся, зіб'е́шся)	to crowd	скорб (-у)М	sorrow
	together	боля́чка (-ки)F	boil, carbuncle
втіка́ч (-а)М	refugee	зигну́тися (fut. -ну́ся, -не́шся)	to bend
ди́м (-у)М	smoke	уку́тати (fut. -ак, -ае́ш)	to wrap up
ви́дати (-ак, -ае́ш)	to sting, to eat	пові́к	for ever
прохо́дити (-джу, -ди́ш)	to penetrate	неда́вно	not long ago

одскочити (fut.-чу,-чиш)	to jump back	показа́ти (fut.-кажу,-кажеш)	to show
мовчати (-чу,-чиш)	to be silent	язи́к (-а) М	tongue
божеві́льний (-на,-не)	insane, mad	забо́літи (fut.-ію,-ієш)	to hurt, to ache
схопи́тися (fut.-плюся,-пишся)	to spring up	подра́жнення (-ня) N	irritation
закрича́ти (fut.-чу́,-чиш)	to cry out	слі́па кишка́	appendix
плюну́ти (fut.-ну,-неш)	to spit	оперува́ти (-у́ж,-у́єш)	to operate
лице́ (-ця) N	face	поки́що	as yet, so far
їсти (їм, їси)	to eat	гри́зний (-на́,-не́)	serious, dangerous
да́ти (fut. дам, даси́)	to give	ко́мпо́т (-у) М	stewed fruit
опові́сти (fut.-ві́м,-ві́си)	to narrate	да́лі	further
проні́яти (fut.-ї́му,-ї́меш)	to penetrate	положи́тися (fut.-жу́ся,-жи́шся)	to lie down
ві́митися (fut.-ми́юся,-ми́єшся)	to have	о́клад (-у) М	compress, poultice
	a good wash	реце́пта (-ти) F	prescription
осьту́т	right here	пігу́лка (-ки) F	pill
бік (бо́ку) М	side	нале́жатися (-жи́ться)	to owe (money)
бі́ль (бо́лю) М	pain	ка́са хо́рих	health insurance
обслі́дувати (-дую, дуєш)	to examine	прива́тно	privately
тро́хи	a little	ві́зита (-ти) F	visit
ни́жче	lower down	черго́вий (-ва́,-ве́)	following, next
підгоря́чкóвий (-ва,-ве)	semi-feverish	го́ловно	most of all
ста́н (-у) М	state, condition		
ві́нести (fut.-несу,-несеш)	to carry out		

ТРИ́ДЦАТЬ ВО́СЬМА ЛЕ́КЦІ́Я

THIRTY EIGHTH LESSON

*The Adverb**The Preposition**The Interjection*

З а п о в і т .

Як умру́, то похова́йте

Мене́ на моги́лі,

Се́ред сте́пу широ́кого

На Вкраї́ні ми́лії:

Щоб лані́ широкопо́лі

І Дніпро́, і кру́чі

Було́ ві́дно, - було́ чу́ти

Як реве́ ревучи́й!

Як понесе́ з Украї́ни

У си́нсе мо́ре

Кров воро́жу, - отоді́ я

І лані́ і го́ри -

Все поки́ну і поли́ну

До само́го Бо́га

Моли́тися... А до то́го -

Я не зна́ю Бо́га!

Похова́йте та встава́йте,

Кайдани́ порві́те,

І вра́жою злою кро́в'ю

Во́лю окропи́те!

І мене́ в сім'ї́ вели́кій,
 В сім'ї́ вольній, но́вій,
 Не забу́дьте пом'яну́ти
 Незлі́м, ти́хим сло́вом!

Т а р а с Ш е в ч е н к о .

I. Apart from adverbs formed in the normal way from adjectives (see Lesson 27) there are a few Ukrainian adverbs which are formed from certain verbal forms, and also some independent adverbs formed with the help of special endings.

- a. derived from verbal forms:
віда́й	- apparently	/from the imperative of віда́ти- to know/
неха́й	- let	/from the verb неха́ти - to let/
мо́же	- perhaps	/3rd person sing. from мо́гти- to be able/
ма́бу́ть	- perhaps, maybe	/really: ма́є бу́ти- may be/

b. the following suffixes are also used in the formation of adverbs:
 -де, -уди, -ки, -іля; mostly expressing *p l a c e* ніде - nowhere

де́інде - elsewhere

о́сьде - here

ту́тки - here

всю́ди - everywhere

зві́дкіля́ - where from

-ді; mostly expressing *t i m e*:

ото́ді - then

і́ноді - rarely

-ма, -ми; mostly expressing *m a n n e r*:

дарма́ - in vain

вельми - very

2. Ukrainian *p r e p o s i t i o n s* can be divided into groups according to the cases they govern:

GENITIVE: без - without

біля - at, near

GENITIVE:	від - from	коло - at, by
	для - for	край - at the side of
	(і)за- from behind	після - after
	замість - instead	серед - among, within
DATIVE:	ік,к - to	
ACCUSATIVE:	крізь - through	за - behind, for
	через - through	під - under
	про - of, about	
INSTRUMENTAL:	між - between	перед - before
	межи - between	за - after, behind
	над - over	
LOCATIVE:	в - in	при - at
	на - on	

Some prepositions can govern two different cases to express a different meaning:

ACCUSATIVE :	на го́ру - up the mountain	на по́ле - into the field
or		
LOCATIVE :	на горі́ - on the mountain	на полі́ - in the field
ACCUSATIVE :	між лю́ди - into the midst of people	між го́ри - into the mountains
or		
INSTRUMENTAL :	між лю́дьми́ - among people	між го́рами - between the mountains
GENITIVE :	за дня́ - during the day	за Мазе́пи - at the time of Mazeppa
or		
ACCUSATIVE :	за день - in a day	за дере́во - behind the tree (to go)
or		
INSTRUMENTAL :	за днем - (day) after day	за дере́вом - behind the tree (to be)

GENITIVE :	у ба́тька - at father's	в ме́не - by me
	or	
ACCUSATIVE :	у ба́тька - in father	в ме́не - in me
	or	
LOCATIVE :	у ба́тьку - in father	в ме́ні - inside me

3. E x c l a m a t i o n s and i n t e r j e c t i o n s express directly our feeling of:

joy:	ех! ей! гей! еге! гей-га!
pain:	ой! ах! ай-ай! горе! леле!
surprise:	але! овва! то-то!
doubt:	гм! ба!
request:	пст! галло!
abhorrence:	брр! фуй! фе!

Many interjections are imitations of natural sounds and voices:

бах! бебех! бовть! грим! гуп! дзень-дзелень! ляп! т(а)рах! шуш!

4. It is possible to form verbs from nearly all interjections:

<u>ба́хнути</u>	- to go off with a bang
<u>бебе́хнути</u>	- to fall plop
<u>гри́мати</u>	- to be noisy

5. Some interjections can have more than one "verbal" form:

геть! - go away(sing)	гетьте! - go away (plur)
	Гетьте, ду́ми, ви хма́ри осі́нні! (Ле́ся Украї́нка)
цить! - be quiet(sing)	цитьте! - be quiet (plur)
	Цитьте! - гукну́ли й стра́теги. (Павло́ Тичи́на)

C o n v e r s a t i o n :

П р и т е л е ф о н і .

Галло́! Реда́кція "Го́лосу".	- Тут друка́рня. Прошу́ головно́го реда́ктора!
Галло́! Тут реда́ктор!	- Па́не реда́кторе, передови́ця змі́нена.
Ах! Невже́?	- Що даємо́ на її́ місце?

- Гм! Чи встигнемо на час? - Встигнемо, всі наші сторінки вже на машині.
- Ага! А що зі статтею Левченка? - Вона вже складена, але ще не зроблена коректа.
- Так давайте в першій шпальті останні новини, а в другій комунікат "Зембанку". Добре, а як цього буде мало?
- Тоді мусить піти Левченкова стаття - Це краще.
- Й останні новини
- А поспішайте з роботою! - Но, но! Ми знаємо, що пошта не жде!
- То всього кращого! - До побачення!

I d i o m s .

- Переливати з пустого в порожнє. To chatter about nothing.
- Як грім з ясного неба. A bolt from the blue.

V o c a b u l a r y .

заповіт (-у)м	legacy, testament	тутки	here
умерти (fut. умру, умреш)	to die	всюди	everywhere
поховати (fut. -аю, -аєш)	to bury	іноді	sometimes
могила (-ли) f	tomb, mound	дарма	in vain
широкопільй (-ля, -ле)	rolling	вельми	very
круча (-чі) f	craggy bank	для	for
видно	visible	(і)зза	from behind
ревіти (-ву, -веш)	to roar	після	after
ревічий (-ча, -че)	roaring	ік, қ	to
понести (fut.-несу, -несеш)	to carry away	Україна	Україна the Ukraine
отоді	only then	через	through
ворожий (-жа, -же)	enemy (adj)	крізь	through
окропити (fut.-плю, -пиш)	to drench	межи	between
покинути (fut.-ну, -неш)	to leave	бахнути (fut. -ну, -неш)	to go off with a bang
полинати (fut. -ну, -неш)	to soar, to fly	бебехнути (fut.-ну, -неш)	to fall plop
порвати (fut. -ву, -веш)	to smash	гримати (-аю, -аєш)	to be noisy
вражий = ворожий		геть(те)!	(go) away!
вольний (-на, -не)	free	дума (-ми) f	thought, poem
новий (-ва, -ве)	new	цить(те)!	be quiet!
пом'янути (fut.-ну, -неш)	to remember	гукнути (fut.-ну, -неш)	to call out
відай	apparently	стратег (-а) м	strategist
мабуть	perhaps	галло!	hallo!
ніде	nowhere	редакція (-ії) f	editor's office
деінде	elsewhere	голос (-у) м	voice
осьде	here	друкарня (-ні) f	printing works
		головний (-на, -не)	main, chief

реда́ктор (-а) М	editor	скла́дений (-на,-не)	set together
передови́ця (-ці) F	leading article	коректа́ (-ти) F	proofs
змі́нений (-на,-не)	changed, altered	зроби́ти (fut.-блю́,-биш)	to make ready
невже́?	really?	шпа́льта (-ти) F	column
гм!	hm!	но́віна (-ни) F	news
сторі́нка (-ки) F	page	кому́нікат (-у) М	announcement
маши́на (-ни) F	machine	Земба́нк (-у) М	Agricultural Bank
ага!	oh, yes!	піти́ (fut. піду́, підеш)	to go
стаття́ (-ті) F	article	поспі́шати (-аю́,-аєш)	to hurry
Левче́нко (-ка)	Levchenko	по́шта (-ти) F	mail

ТРИ́ДЦЯТЬ ДЕВ'Я́ТА ЛЕ́КЦІЯ

THIRTY NINTH LESSON

*The Conjunction**Some Hints about Ukrainian Syntax*

Л і т е р а т у р н а а н е́ к с і я .

Істо́рикові украї́нського письме́нства дово́диться зразу́ ж таки́ натрапля́ти на ті са́мі трудно́щі, що й істо́рикові украї́нського життя́. На́ше старе́ письме́нство, як і стара́ істо́рія на́ша, підпа́ло ане́ксії дужчо́го сусі́ди і до́вгий час вважа́лось за його́ неподі́льне добро́ - за його́ істо́рію, за його́ письме́нство. В зви́чайних шкільни́х схема́х істо́рії письме́нства старі́й періо́д прито́чується безпосере́дньо до пі́знішого письме́нства моско́вської Ру́си і тим са́мим до но́вітнього письме́нства ро́сійського, мина́ючи або ті́льки по доро́зі зга́дуючи увесь се́редній періо́д украї́нського письме́нства...

Це пе́рший на́слідок зга́даної ане́ксії. Дру́гий, не менш при́крий, це те, що су́часне украї́нське письме́нство ві́сить немо́в у пові́трі, не ма́ючи собі́ нія́кого корі́ння в ми́нулому. Тимто́ й так зва́не літе́ратурне відродже́ння украї́нського наро́ду з кінця́ XVIII ві́ку стає́ пе́ред на́ми таки́м голо́сним фа́ктом, бо ста́лося воно́ на́че яко́сь несподі́вано, на́че якийсь ці́лком но́вий шля́х розпо́чало собо́ю в духо́вому житті́ Укра́їни.

Тимча́сом нія́кої несподі́ванки тут нема́... Но́ве украї́нське письме́нство не з голо́ві Котляре́вського зроди́лось, як Вене́ра з шумові́ння морсько́го, а було́ ті́льки да́льшим неми́ну́щим протя́гсм то́го літе́ратурного проце́су, що в го́ловах у се́бе ма́є тисяче́літню тради́цію, за́в'язками сво́їми вхо́дить в гли́б ві́ків...

С е р г і́ й Є́ ф р е́ м о в .

I. In Ukrainian, as in English, conjunctions are divided into:

- a. c o o r d i n a t i n g (linking words and clauses which are not dependent on one another)
- b. s u b o r d i n a t i n g (linking a dependent clause with a main clause)

Coordinating conjunctions are divided into:

- c o r p u l a t i v e: і, й, та, та́й (and) теж, також (also)
- a d v e r s a t i v e: а́бо (but) а́бо - а́бо (either - or)
- i l l a t i v e: а́дже (yet) же (yet)
- c o n s e c u t i v e: т́имто, то́му́ (that, therefore)

Subordinating conjunctions are divided into:

a p p o s i t i v e: що, на́чеб (that)

Він ка́же, що не ма́є ча́су. По́голоска на́чеб то Аме́рика заключи́ла дого́вір з
 t e m p o r a l: коли́ (when) Кита́єм, показа́лася неправди́вою.

Коли́ мину́ло тата́рське лихолі́ття, на́се́лення Украї́ни віджи́ло.

s a u s a l: то́му́ що, бо́ (since, as, because)

То́му́ що в ме́не нема́ гроше́й, не мо́жу то́бі нічо́го по́зичити. Він не при́йшов,
 c o n s e c u t i v e: що (so that) бо́ лежи́ть хо́рий.

На́пад був та́кий си́льний, що во́рог по́дався наза́д. Ви́н тепе́р так за́йнятий, що
 f i n a l: щоб (in order that, that) не ма́є ча́су на про́хід.

Не живемо́ на те, щоб їсти, але́ їмо́ на те, щоб жи́ти.

c o n d i t i o n a l: якщо́ (if) якби́ (if, in case)

Якщо́ ти не при́йдеш до во́сьмої го́дини, то ми і́демо без те́бе. Якби́ я була́ зна́-
 c o n s e v s i v e: хоч (although) хоч би́ (no matter how) ла, була́ б іна́кше зроби́ла.

Він з при́роди до́бра лю́дина, хоч із ви́гляду цього́ не пізна́ти, Хоч би́ не зна́ти
 c o n t r a d i c t o r y: як (as) як його́ про́сили, він цього́ не зроби́ть.

Не та́кий чо́рт стра́шний, як його́ ма́люють. Як со́бі по́стели́ш, так ви́спишся.

2. In Ukrainian there are two main types of simple sentence, each with the verb in a different position:

- a. the verb in the middle of the sentence:

Хліборо́б о́рє ні́ву. Ба́тько л а́є си́на за недо́зво́лений про́хід.

b. sentences (mostly expressing questions or invitations) start with a verb:

П р і й д е ш сьогодні ввечері до мене? Б е р і т ь ж е, будь ласка, цього торта, с п р о б у й т е, чи він дійсно такий смачний.

Otherwise the order of words is much freer than in English. Contrary to the English word order, in Ukrainian the stressed (emphasized) word appears at the beginning, not at the end of the sentence:

Б а т ь к о дав синові книжку (а не ма́ти).

Д а в синові ба́тько книжку (не пози́чив).

К н і ж к у дав ба́тько синові (а не оліве́ць).

С і н о в і дав ба́тько книжку (а не дочці́).

З н а н н я м о в и.

- Чи говорите по-українськи? - Я досить добре розумію, але говорити мені ще важко.
- Довго вчитесь цієї мови? - Вже два місяці.
- А! То говорите вже дуже добре - Мені легше приходить ся писати.
- А, звичайно. Тоді є час до надуми, а то й до словника можна заглянути. - Вибачайте, коли я часом зле висловлюся.
- Так дозво́льте, що я тоді вас попра́вляю. Це називається по-українськи "памфле́т". Тільки зверніть, прошу́, ува́гу на на́голос і вимóву. - Прошу́ дуже. А як це сказа́ти по-українськи? Так, це звучить подібно як англійське pamphlet, тільки ма́є інший на́голос.
- Чи знаєте ще яку́ іншу мóву крім украї́нської? - Так, добре знаю італі́йську, а сла́бо францу́зьку.

Е х е р с і з е

С о м р а р е Prof.C.A.Manning's translation of Shevchenko's "Legacy" with its original on p. 131.

T h e T e s t a m e n t

When I die, O lay my body	And the hills and fly away
In a lofty tomb	Unto God Himself....
Out upon the steppes unbounded	For a prayer.... But till that moment
In my dear own Ukraine;	I will know no God.
So that I can see before me	Bury me and then rise boldly,
The wide stretching meadows	Break in twain your fetters
And Dnipro, its banks so lofty,	And with foul blood of foemen
And can hear it roaring,	Sprinkle well your freedom.
As it carries far from Ukraine	And of me in your great family,
Into the blue sea	When it's freed and new,
All our foemen's blood - and then	Do not fail to make a mention
I will leave the meadows	With a soft kind word.

I d i o m s.

Вона́ на вроду га́рна.	She is very beautiful.
Впада́ти в о́чі.	To catch one's eye.

V o c a b u l a r y.

літерату́рний (-на, -не)	literary	середній (-ня, -не)	middle (adj)
анексія (-і́я) F	annexation	наслідок (-дка) M	result, consequence
істо́рик (-а) M	historian	згада́ти = зга́дувати	
письме́нство (-ва) N	literature	прикрий (-ра, -ре)	unpleasant
зра́зу	at once	суча́сний (-на, -не)	modern, contemporary
таки	yet, but	ві́сити (ві́шу, ві́сиш)	to hang
натрапля́ти (-яю, -яєш)	to encounter	ко́ріння (-ня) N	roots
трудно́щі (-ів) PL	difficulties	так зва́ний	so called
істо́рія (-і́я) F	history	відродже́ння (-ня) N	rebirth
підпа́сти (fut. -па́ду, -па́деш)	to fall	фа́кт (-у) M	fact
	victim	несподіва́ний (-на, -не)	unexpected
сусі́да (-ди) M	neighbor	цілко́м	entirely
вважа́ти (-аю, -аєш)	to regard	шля́х (-у) M	way, direction
неподі́льний (-на, -не)	indivisible	розпоча́ти (fut. -пі́чну, пі́чнеш)	to begin
звичай́ний (-на, -не)	normal	духо́вий (-ва, -ве)	spiritual
шко́льний (-на, -не)	school (adj)	несподіва́нка (-ки) F	surprise
схе́ма (-ми) F	plan, syllabus	зродити́ся (fut. -джу́ся, -ди́шся)	to be born
пе́ріод (-у) M	period	шумови́ння (-ня) N	foam
прито́чувати (-ую, -уєш)	to cite	морськи́й (-ка, -ке)	of the sea
безпосере́дньо	immediately	немину́щий (-ща, -ще)	inevitable
нові́тній (-ня, -не)	modern	про́тягом	during, throughout
ро́сійський (-ка, -ке)	Russian		
згада́вати (-ую, -уєш)	to mention		

процес (-у)М	process, development	ніва (-ви)F	field
тисячелітній (-ня,-не)	1000 year old	ляяти (ляю,ляеш)	to scold, to abuse
традиція (-ії)F	tradition	недозволений (-на,-не)	not allowed
зав'язок (-зю)М	origin, seed	торт (-а)М	cake
входити (-джу,-диш)	to reach into	спробувати (fut.-ую,-уєш)	to try
адже	yet	дійсно	really, in fact
же	but, however	олівець (-вця)М	pencil
поголоска (-ни)F	rumour	по-українськи (-ому)(in)	Ukrainian
начеб	that, as if	знання (-ня)N	knowledge
заклю́чати (-аю,-аєш)	to conclude	мова (-ви)F	language
догові́р (-ору)М	agreement	вчи́тися (вчу́ся,вчійся)	to learn
Кита́й (-аю)М	China	ле́гше	easier
показа́тися (fut.-жуся,-жешся)	to turn out	ме́ні ле́гше	writing comes easier to me
неправди́вий (-ва,-ве)	untrue	прихо́диться пи́сати	of course
лихолі́ття (-тя)N	hard times	звичайно	deliberation, thought
насе́лення (-ня)N	population	наду́ма (-ми)F	dictionary
вд́жити (fut.-живу́,-живе́ш)	to revive	сло́вник (-а)М	to express oneself
тому́ що	as, because	ви́словитися (fut.-люся,-вишся)	badly
пози́чити (fut.-йчу,-йчиш)	to lend	зле	to allow
ле́жати (-жу,-жиш)	to lie down	дозво́лити (fut.-лю,-лиш)	to allow
напа́д (-у)М	attack	попра́вити (fut.-влю,-виш)	to correct
пода́тися (fut.-а́мся,-а́шся)	to retreat	пам'я́т (-у)М	pamphlet
про́хід (-ходу)М	walk	зверну́ти (fut.-ну,-неш)	to direct
якщо́	if	ува́га (-ги)F	attention
якби́	if	на́голос (-у)М	accent, stress
іна́кше	otherwise	вимо́ва (-ви)F	pronunciation
ви́гляд (-у)М	appearance, view	звуча́ти (-чу,-чіш)	to sound
чо́рт (-а)М	devil	поді́бно	similarly, alike
посте́лити (fut.-лю,-лиш)	to make a bed	англі́йський (-ка,-ке)	English
виспа́тися (fut.-плюся,-пишся)	to have one's sleep out	італі́йський (-ка,-ке)	Italian
ора́ти (ору́,о́реш)	to plow	фра́нцузький (-ка,-ке)	French
		сла́бо	not very well

GRAMMATICAL TABLES

NOUNS - MASCULINE

Hard Declension

	sg.	pl.	sg.	pl.
nom.	брат	брат <u>и́</u>	дім	дом <u>и́</u>
gen.	брат <u>а</u>	брат <u>ів</u>	дом <u>у</u>	дом <u>ів</u>
dat.	брат <u>ові</u>	брат <u>ам</u>	дом <u>ові</u>	дом <u>ам</u>
acc.	брат <u>а</u>	брат <u>ів</u>	дім	дом <u>и́</u>
voc.	брат <u>е</u>	брат <u>и́</u>	дом <u>е</u>	дом <u>и́</u>
inst.	брат <u>ом</u>	брат <u>ами</u>	дом <u>ом</u>	дом <u>ами</u>
loc.	(в)брат <u>ові</u>	(в)брат <u>ах</u>	(в)дом <u>і</u>	(в)дом <u>ах</u>

Soft Declension

nom.	хлопець	хлоп <u>ці</u>	край	кра <u>ї</u>
gen.	хлоп <u>ця</u>	хлоп <u>ців</u>	кра <u>ю</u>	кра <u>їв</u>
dat.	хлоп <u>цеві</u>	хлоп <u>цям</u>	кра <u>єві</u>	кра <u>їм</u>
acc.	хлоп <u>ця</u>	хлоп <u>ців</u>	край	кра <u>ї</u>
voc.	хлоп <u>че</u>	хлоп <u>ці</u>	кра <u>ю</u>	кра <u>ї</u>
inst.	хлоп <u>цем</u>	хлоп <u>цями</u>	кра <u>єм</u>	кра <u>їми</u>
loc.	(в)хлоп <u>ці</u> (-ев <u>і</u>)	(в)хлоп <u>цях</u>	(в)кра <u>ю(-ї)</u>	(в)кра <u>їх</u>

Mixed Declension

nom.	ніж	нож <u>і́</u>	ст <u>о</u> ляр	ст <u>о</u> ляр <u>і́</u>
gen.	нож <u>а́</u>	нож <u>ів</u>	ст <u>о</u> ляр <u>а</u>	ст <u>о</u> ляр <u>ів</u>
dat.	нож <u>еві</u>	нож <u>ам</u>	ст <u>о</u> ляр <u>еві</u>	ст <u>о</u> ляр <u>ам</u>
acc.	ніж	нож <u>і́</u>	ст <u>о</u> ляр <u>а</u>	ст <u>о</u> ляр <u>ів</u>
voc.	нож <u>у</u>	нож <u>і́</u>	ст <u>о</u> ляр <u>е</u>	ст <u>о</u> ляр <u>і́</u>
inst.	нож <u>ем</u>	нож <u>ами</u>	ст <u>о</u> ляр <u>ем</u>	ст <u>о</u> ляр <u>ами</u>
loc.	(в)нож <u>і́(-ї)</u>	(в)нож <u>ах</u>	(в)ст <u>о</u> ляр <u>еві</u>	(в)ст <u>о</u> ляр <u>ах</u>

Adjectival Declension

nom.	Ки <u>їв</u>	Павліш <u>ин</u>	Павліш <u>ини</u>
gen.	Ки <u>єв</u> <u>а</u>	Павліш <u>ин</u> <u>а</u>	Павліш <u>ини</u> <u>х</u>
dat.	Ки <u>єв</u> <u>у</u>	Павліш <u>ин</u> <u>ові</u>	Павліш <u>ин</u> <u>ам</u>
acc.	Ки <u>їв</u>	Павліш <u>ин</u> <u>а</u>	Павліш <u>ин</u> <u>ів</u>
voc.	Ки <u>єв</u> <u>е</u>	Павліш <u>ин</u> <u>е</u>	Павліш <u>ини</u>
inst.	Ки <u>єв</u> <u>ом</u>	Павліш <u>ин</u> <u>ом</u>	Павліш <u>ин</u> <u>ами</u>
loc.	(в)Ки <u>єв</u> <u>і</u>	(в)Павліш <u>ин</u> <u>і</u> (-ов <u>і</u>)	(в)Павліш <u>ин</u> <u>ах</u>

NOUNS - FEMININE

Hard Declension

nom.	хат <u>а</u>	хат <u>и́</u>
gen.	хат <u>и</u>	хат
dat.	хат <u>і</u>	хат <u>ам</u>
acc.	хат <u>у</u>	хат <u>и́</u>
voc.	хат <u>о</u>	хат <u>и́</u>
inst.	хат <u>ою</u>	хат <u>ами</u>
loc.	(в)хат <u>і</u>	(в)хат <u>ах</u>

Mixed Declension

р <u>о</u> ж <u>а</u>	р <u>о</u> ж <u>і́</u>
р <u>о</u> ж <u>і́</u>	р <u>о</u> ж
р <u>о</u> ж <u>і́</u>	р <u>о</u> ж <u>ам</u>
р <u>о</u> ж <u>у</u>	р <u>о</u> ж <u>і́</u>
р <u>о</u> ж <u>е</u>	р <u>о</u> ж <u>і́</u>
р <u>о</u> ж <u>ею</u>	р <u>о</u> ж <u>ами</u>
(в)р <u>о</u> ж <u>і́</u>	(в)р <u>о</u> ж <u>ах</u>

Soft Declension

nom.	земля́	зе́млі	наді́я	наді́ї
gen.	землі́	земель	наді́ї	наді́ї
dat.	землі́	земля́м	наді́ї	наді́ям
acc.	зе́млю	зе́млі	наді́ю	наді́ї
voc.	зе́мле	зе́млі	наді́є	наді́ї
inst.	земле́ю	зе́млями	наді́єю	наді́ями
loc.	(в)землі́	(в)зе́млях	(в)наді́ї	(в)наді́ях

Consonant Declension

nom.	ніч	но́чі	по́вість	по́вісті
gen.	но́чі	но́чей	по́вісти	по́встей
dat.	но́чі	но́чам	по́вісті	по́встям
acc.	ніч	но́чі	по́вість	по́вісті
voc.	но́че	но́чі	по́вісте	по́вісті
inst.	ні́ччю	но́чами	по́встю	по́встями
loc.	(в)но́чі	(в)но́чах	(в)по́вісті	(в)по́вістях

NOUNS - NEUTER

Hard Declension

nom.	се́ло	се́ла
gen.	се́ла	сіл
dat.	се́лу	се́лам
acc.	се́ло	се́ла
voc.	се́ло	се́ла
inst.	се́лом	се́лами
loc.	(в)се́лі	(в)се́лах

Mixed Declension

nom.	ві́че	ві́ча
gen.	ві́ча	ві́ч
dat.	ві́чу	ві́чам
acc.	ві́че	ві́ча
voc.	ві́че	ві́ча
inst.	ві́чем	ві́чами
loc.	(у)ві́чу	(у)ві́чах

Soft Declension

nom.	мі́сце	мі́сця́	весі́лля	весі́лля
gen.	мі́сця	мі́сць	весі́лля	весі́ль
dat.	мі́сцю	мі́сцям	весі́ллю	весі́ллям
acc.	мі́сце	мі́сця́	весі́лля	весі́лля
voc.	мі́сце	мі́сця́	весі́лля	весі́лля
inst.	мі́сцем	мі́сцями	весі́ллям	весі́ллями
loc.	(в)мі́сці	(в)мі́сцях	(в)весі́ллі(-ю)	(в)весі́ллях

Consonant Declension

nom.	ягнѐ́	ягнѐ́та	лоша́	лоша́та
gen.	ягнѐ́ти	ягнѐ́т	лоша́ти	лоша́т
dat.	ягнѐ́ті	ягнѐ́там	лоша́ті	лоша́там
acc.	ягнѐ́	ягнѐ́те	лоша́	лоша́та
voc.	ягнѐ́	ягнѐ́те	лоша́	лоша́та
inst.	ягнѐ́м	ягнѐ́теми	лоша́м	лоша́тами
loc.	(в)ягнѐ́ті	(в)ягнѐ́тах	(в)лоша́ті	(в)лоша́тах

ADJECTIVES

	H a r d s i n g u l a r			p l u r a l
nom.	М. добрий	Ф. добра	Н. добре	all genders: добрі
gen.	добр ^о го	добр ^о ї	добр ^о го	добр ^и х
dat.	добр ^о му	добр ^и й	добр ^о му	добр ^и м
acc.	добр ^и й, -о ^{го}	добр ^у	добр ^е	добр ^і , -и ^х
voc.	добр ^и й	добр ^а	добр ^е	добр ^і
inst.	добр ^и м	добр ^о ю	добр ^и м	добр ^и ми
loc.	(в)добр ^и м (-о ^{му})	(в)добр ^и й	(в)добр ^и м (-о ^{му})	(в)добр ^и х

S o f t

nom.	синій	синя	синє	сині
gen.	синь ^о го	синь ^о ї	синь ^о го	син ^и х
dat.	синь ^о му	син ^и й	синь ^о му	син ^и м
acc.	син ^и й, -нь ^о го	син ^ю	син ^є	син ^і , -и ^х
voc.	син ^и й	синя	синє	син ^і
inst.	син ^и м	синь ^о ю	син ^и м	син ^и ми
loc.	(в)син ^и м (-нь ^о му)	(в)син ^и й	(в)син ^и м (-нь ^о му)	(в)син ^и х

PRONOUNS

P e r s o n a l

nom.	Я	ТИ	ВІН	ВОНА	ВОНО
gen.	мене	тебе	його (нього)	її (неї)	його (нього)
dat.	мені	тобі	йому (ньому)	їй	йому (ньому)
acc.	мене	тебе	його (нього)	її (неї)	його (нього)
voc.	Я	ТИ			
inst.	мною	тобою	ним	нею	ним
loc.	(в)мені	(в)тобі	(в)нім, (в)ньому	(в)ній	(в)нім, (в)ньому

nom.	МИ	ВИ	ВОНІ
gen.	нас	вас	їх
dat.	нам	вам	їм
acc.	нас	вас	їх
voc.	МИ	ВИ	
inst.	нами	вами	ними
loc.	(в)нас	(в)вас	(в)них

P o s s e s s i v e

nom.	мій	мої	моє	мої
gen.	мог ^о	моєї	мого	моїх
dat.	мо ^ю , мо ^є му	моїй	мо ^ю , мо ^є му	моїм
acc.	мог ^о , мій	мою	моє	моїх, мої
voc.	мій	мої	моє	мої
inst.	моїм	моєю	моїм	моїми
loc.	(в)моїм, (в)моєму	(в)моїй	(в)моїм, (в)моєму	(в)моїх

nom.	наш	наша	наше	наші
gen.	наш ^о го	наш ^о ї	наш ^о го	наш ^и х
dat.	наш ^о му	наш ^и й	наш ^о му	наш ^и м
acc.	наш ^о го, наш	нашу	наше	наш ^и х, наш ^і
voc.	наш	наша	наше	наші
inst.	нашим	нашою	нашим	нашими
loc.	(в)наш ^и м, (в)наш ^о му	(в)наш ^и й	(в)наш ^и м, (в)наш ^о му	(в)наш ^и х

D e m o n s t r a t i v e

nom.	цей	ця	це	ці
gen.	цьо́гс	ціе́ї	цьо́го	цих
dat.	цьо́му	цйй	цьо́му	цим
acc.	цьо́гс,цей	цю	це	цих,ці
voc.	цей			ці
inst.	цим	ціе́ю	цим	ци́ми
loc.	(в)ци́м,(в)цьо́му	(в)цйй	(в)ци́м,(в)цьо́му	(в)цих

nom.	той	та	те	ті
gen.	то́го	тіе́ї(то́ї)	то́го	тих
dat.	то́му	тйй	то́му	тим
acc.	то́го,той	ту	те,то	тих,ті
voc.	той			ті
inst.	тим	тіе́ю	тим	ти́ми
loc.	(в)ти́м,(в)то́му	(в)тйй	(в)ти́м,(в)то́му	(в)тих

VERBS

F i r s t C o n j u g a t i o n

Present Tense:	1. несу́	несемо́
	2. несеш	несете́
	3. несе́	несу́ть
Past Tense:	1. я ніс,несла́,несло́	ми несли́
	2. ти ніс,несла́,несло́	ви несли́
	3. він ніс,вона́ несла́, воно́ несло́	вони́ несли́
Future Tense:	1. бу́ду нести́ (не́стиму)	бу́демо нести́ (не́стимемо)
	2. бу́деш нести́ (не́стимеш)	бу́дете нести́ (не́стимете)
	3. бу́де нести́ (не́стиме)	бу́дуть нести́ (не́стимуть)
Subjunctive Present:	я ніс би....	
Subjunctive Past:	я ніс би був...	
Imperative:	2. неси́	1.несі́м(о)
	3. хай несе́	2.несі́ть
		3.хай несу́ть
Infinitive:	не́сти	
Present Participle:	несу́чий, -ча, -че	
Past Participle:	не́сений, -на, -не	
Gerund Present:	несу́чи	
Gerund Past:	нісши́	

Present Tense:	1. <u>зна́ю</u> 2. <u>зна́єш</u> 3. <u>зна́є</u>	<u>зна́ємо</u> <u>зна́єте</u> <u>зна́ють</u>
Past Tense:	1. я <u>знав</u> , <u>знала</u> , <u>знало</u> 2. ти <u>знав</u> , <u>знала</u> , <u>знало</u> 3. він <u>знав</u> , вона <u>знала</u> , воно <u>знало</u>	ми <u>знали</u> ви <u>знали</u> вони <u>знали</u>
Future Tense:	1. <u>бу́ду</u> <u>зна́ти</u> (<u>зна́тиму</u>) 2. <u>будеш</u> <u>зна́ти</u> (<u>зна́тимеш</u>) 3. <u>буде</u> <u>зна́ти</u> (<u>зна́тима</u>)	<u>бу́демо</u> <u>зна́ти</u> (<u>зна́тимемо</u>) <u>бу́дете</u> <u>зна́ти</u> (<u>зна́тимете</u>) <u>бу́дуть</u> <u>зна́ти</u> (<u>зна́тимуть</u>)
Subjunctive Present:	я <u>знав</u> би....	
Subjunctive Past:	я <u>знав</u> би <u>був</u>	
Imperative:	2. <u>знай</u> 3. <u>хай зна́є</u>	1. <u>зна́ймо</u> 2. <u>зна́йте</u> 3. <u>хай зна́ють</u>
Infinitive:	<u>зна́ти</u>	
Present Participle:	<u>зна́ючий</u> , - <u>ча</u> , - <u>че</u>	
Past Participle:	<u>зна́ний</u> , - <u>на</u> , - <u>не</u>	
Gerund Present:	<u>зна́ючи</u>	
Gerund Past:	<u>зна́вши</u>	

S e c o n d C o n j u g a t i o n

Present Tense:	1. <u>хваля́ю</u> 2. <u>хваля́єш</u> 3. <u>хваля́є</u>	<u>хваля́ємо</u> <u>хваля́єте</u> <u>хваля́ють</u>
Past Tense:	1. я <u>хваля́в</u> , <u>хваля́ла</u> , <u>хваля́ло</u> 2. ти <u>хваля́в</u> , <u>хваля́ла</u> , <u>хваля́ло</u> 3. він <u>хваля́в</u> , вона <u>хваля́ла</u> , воно <u>хваля́ло</u>	ми <u>хваля́ли</u> ви <u>хваля́ли</u> вони <u>хваля́ли</u>
Future Tense:	1. <u>бу́ду</u> <u>хваля́ти</u> (<u>хваля́тиму</u>) 2. <u>будеш</u> <u>хваля́ти</u> (<u>хваля́тимеш</u>) 3. <u>буде</u> <u>хваля́ти</u> (<u>хваля́тима</u>)	<u>бу́демо</u> <u>хваля́ти</u> (<u>хваля́тимемо</u>) <u>бу́дете</u> <u>хваля́ти</u> (<u>хваля́тимете</u>) <u>бу́дуть</u> <u>хваля́ти</u> (<u>хваля́тимуть</u>)
Subjunctive Present:	я <u>хваля́в</u> би....	Subj. Past: я <u>хваля́в</u> би <u>був</u>
Imperative:	2. <u>хвалі́</u> 3. <u>хай хвалі́ть</u>	1. <u>хвалі́м(о)</u> 2. <u>хвалі́ть</u> 3. <u>хай хвалі́ть</u>
Infinitive:	<u>хвалі́ти</u>	
Present Participle:	<u>хвалі́чий</u> , - <u>ча</u> , - <u>че</u>	Past. Part: <u>хвалі́ний</u> , - <u>на</u> , - <u>не</u>
Gerund Present:	<u>хвалі́ючи</u>	Gerund Past: <u>хвалі́вши</u>

V O C A B U L A R Y

Wherever necessary, meanings other than those given in lesson vocabularies are noted.

A

а	and, but, oh	Аме́рика (-ки) F	America
або́	or	амери́канець (-нця) M	American
або́ - або́	either - or	англі́єць (-йця) M	Englishman
а́вто (-та) N	car	англі́йський (-ка, -ке)	English
автово́дій (-ія) M	driver	А́нглія (-іі) F	England
ага́	oh, yes	Андрі́й (-ія)	Andrew
а́дже	yet	ане́ксія (-іі) F	annexation
А́зія (-іі) F	Asia	а́ні - а́ні	neither - nor
аква́рій (-ія) M	aquarium	антраці́т (-у) M	anthracite
акт (-у) M	document, act	арте́мівський (-ка, -ке)	Artemiv's
але́	but, however	арти́ст (-а) M	actor, artist
а ля ка́рт	à la cart	архі́в (-у) M	archives

Б

б = би		байка́р (-аря) M	writer of fables
ба́ба (-би) F	grandmother, woman	ба́рва (-ви) F	color
баво́вна (-ни) F	cotton	барві́стий (-та, -те)	colorful, gay
бага́тий (-та, -те)	rich, wealthy	ба́тько (-ка) M	father
бага́то	much, many	ба́хнути (fut. -ну, -неш)	to go off with a bang
бага́тство (-ва) N	riches, wealth	Ба́чванці (-ів) PL	Bachvans (Ukrainians in Yugoslavia)
багне́т (-а) M	bayonet	бебе́хнути (fut. -ну, -неш)	to fall plow
багно́ (-на́) N	swamp, bog, marsh	без	without
бажа́ти (-а́ю, -а́еш)	to desire, to wish	бе́звість (-сти) F	nowhere, unknown lands
база́р (-у) M	market, store	безграниці́й (-на, -не)	limitless, boundless
байду́же	all the same, indifferently	безкра́йї (-ая, -ає)	limitless
ба́йка (-ки) F	fable	безме́жний (-на, -не)	limitless

безнадія (-її) F	hopelessness	блискучий (-ча, -че)	shining, brilliant
безодня (-ні) F	abyss, precipice	блистіти (блищу́, блисти́ш)	to shine
безпосередній (-ня, -не)	direct, immediate	блудіти (-джу́, -диш)	to err, to lose one's way
безпосередньо	immediately	бо	because, as
безри́б'я (-б'я) N	drought of fishes	Бог (-а) M	God
безхлі́б'я (-б'я) N	famine, shortage of bread	Богда́н (-а)	Bohdan
бе́резень (-зня) M	March	Богда́нів (-нова, -нове)	Bohdan's
бе́рег (-рега) M	or бе́рег bank, shore	божеві́льний (-на, -не)	mad, insane
би	(conditional) used in Subjunctive Mood	Бо́жий (-жа, -же)	God's, divine
би́лінка (-ки) F	plant, reed	болга́рин (-а) M	Bulgarian
би́тва (-ви) F	battle	боли́ти (-ію, -ієш)	to hurt, to ache
би́тися (б'ю́ся, б'є́шся)	to fight	болото́ (-та) N	mud
би́бліоте́ка (-ки) F	library	боля́чка (-ки) F	boil, carbuncle
би́гти (біжу́, біжи́ш)	to run	бо́ндар (-я) M	cooper
би́дний (-на, -не)	poor, dejected	борода́ (-ді) F	chin, beard
би́й (бо́ю) M	battle, fight	боро́тися (борю́ся, борешся)	to struggle, to fight
би́к (бо́ку) M	side	боро́тьба (-би) F	fight, struggle
би́ле́т (-а) M	ticket	бо́сий (-са, -се)	barefooted
би́лий (-ла, -ле)	white	бо́чка (-ки) F	barrel
би́ля	near, at	бо́ятися (бою́ся, бої́шся)	to fear, to be afraid
би́лявий (-ва, -ве)	whitish	бра́т (-а) M	brother
би́ль (бо́лю) M	pain, ache	бра́ти (беру́, береш)	to take
би́льше	more	бра́тів (-ового)	brother's
би́с (-а) M	devil, unwanted person	братова́ (-вої) F	sister-in-law
блакі́тний (-на, -не)	blue	бра́товий (-ва, -ве)	brother's
бли́жній (-ня, -не)	near, neighborly	брені́ти (-ню́, -ни́ш)	to buzz
бли́зький (-ка́, -ке́)	near (adj)	бри́д (бро́ду) M	ford
бли́зько	near, approximately	бруна́тний (-на, -не)	brown
блискави́ця (-ці) F	lightning	бубні́ти (-ню́, -ни́ш)	to drum

будити (-джу́, -диш)	to wake	бу́ря (-pi)F	storm, gale
будува́ти (-у́ю, -у́єш)	to build	бур'я́н (-ну́)M	weed(s)
будь ла́ска	if you please, be so kind	бу́ти (я є, ти є)	to be
будя́к (-а́) M	thistle	бу́ти при́кро	to be sorry
бунти́вний (-ча, -че)	rebellious	буфе́т (-у) M	buffet, lunch counter
бурха́ти (-а́ю, -а́єш)	to rage	буя́ти (-я́ю, -я́єш)	to grow luxuriously
В			
В	in	ведме́дя́ (-я́ти)N	bear cub
ваго́н (-у)M	carriage	ведмі́дь (-ме́дя)M	bear
важкі́й (-ка́, -ке́)	heavy, difficult	везти́ (-зу́, -зе́ш)	to cart, to drive, to deliver
ва́жно	difficult	веле́тень (-тня) M	giant
вака́ції (-і́й) PL	holidays	"Вели́ка П'я́тниця"	Good Friday
вал (-у) M	pile, dyke, mole	вели́кий (-ка, -ке)	big, great
валі́за (-зи) F	trunk, suit case	Вели́кий ти́ждень	Holy Week
вам (from:ви) dat.	to you, you	Вели́к(о)де́нь (-дня)M	Easter
ванта́жний (-на, -не)	heavily loaded, freight	вели́чний (-на, -не)	grand, splendid, sublime
вари́ти (-рю́, -риш)	to cook	вельми́	very
ва́рт(ий) (-та, -те)	worth(y)	верблю́д (-а)M	camel
ваш (ва́ша, ва́ше)	your(s)	весе́нь (-сня) M	September
вважа́ти (-а́ю, -а́єш)	to regard, to pay attention	верну́тися (fut.-ну́ся, -нешся)	to come back, to return
ввесь (вся, все) = увесь (уся, усé)	all, total	верста́ (-ти́)F	verst (Ukr.measure, about 1170 yards)
вгори́	above	верта́тися (-а́юся, -а́єшся)	to go back, to turn back
вгору́	up, upwards	верх (-а) M	top, peak, summit
вдво́є	doubly	ве́рхній (-ня, -не)	top, upper
вдо́ма	at home	верхо́м	on horseback
вдру́ге	for the second time	весе́лля (-ля)N	wedding
вдя́чний (-на, -не)	grateful	весна́ (-ни́) F	spring
вегетари́анський (-ка, -ке)	vegetarian	вести́ (веду́, ведéш)	to lead
ведме́диця (-ці) F	she bear	вече́ря (-pi) F	supper

вечéрати (-яю,-яеш)	to have supper	винокóр (-а)М	vintner
вéчiр (вéчора)М	evening	вiпити (fut. -п'ю,-п'еш)	to drink up to have a drink
вечiрний (-ня,-не)	evening (adj)	висвáтувати (-ую,-уеш)	to help in matchmaking
вéштатися (-аюся,-аешся)	to stroll about, to saunter	вiсiти (вiшу,вiсиш)	to hang
вже	already	вiсловитися (fut.-люся,-вишся)	to ex- press oneself
ви	you	висóкий (-ка,-ке)	tall, high
вибачáйте! = вибачте!	excuse me!	вiсоко	high up
вибирáти (-áю,-áеш)	to select, to take out, to elect	високодостóйний (-на,-не)	esteemed, honorable
вибiлювати (-юю,-юеш)	to whiten	вiспатися (fut. -плюся,-пишся)	to have one's sleep out
вiбрати (fut. вiберу,вiбереш)	to choose, to select, to elect	вистáва (-ви)F	store window, exhibition
вiверт (-у)М	uprooted tree	виступáти (-áю,-áеш)	to be prominent, to appear
вiвести (fut.-еду,-едеш)	to rear, to lead out	вiсунутий (-та,-те)	exposed, standing out
вiгляд (-у)М	look, appearance, outlook	вiтерти (fut. вiтру,вiтреш)	to wipe
видáток (-тка)М	expense, expendi- ture	вiтрищити (fut. -щу,-щиш)	oci to stare
вiдно	visibly, clearly (it is clear)	вiшинá (-нi)F	height
вiдужати (fut.-аю,-аеш)	to recover	вiшнéвий (-ва,-ве)	cherry, cerise
вiзначний (-на,-не)	outstanding	вiшня (-нi) F	cherry
вiидáти (-áю,-áеш)	to eat everything up, to sting	вiвтóрок (-тiрка)М	Tuesday
вiйти (fut.-йду,-йдеш)	to go out, to walk away	вiвцiя (-цi)F	sheep
вiкидати (-аю,-аеш)	to throw out, to eject	вiд	from, than
вiкрутка (-ки)F	screwdriver	вiдáй	perhaps
вилкi (-лóк)PL	fork	вiдбувáтися (-áюся,-áешся)	to take place
вiмитися (fut.-ниюся,-миешся)	to have a good wash	вiддавáти (-аю,-аеш)	to give back, to return
вимóва (-ви)F	pronunciation	вiддáвна	for a long time
вiм'я (-ени) N	udder	вiддáти (fut.-дáм,-дасi)	to give back
винахiдник (-а) М	inventor	вiддiл (-у)М	compartment, section, department
вiнен = вiнний	guilty, owing	вiдзнáчення (-ня)N	distinction, deco- ration
вiнести (fut.-несу,-несеш)	to carry out	вiдiймáння (-ня)N	subtraction
вино́ (-нá) N	wine	вiдiйти (fut. -йду́,-йде́ш)	to go away

віджі́ти (fut. -живу́, -живе́ш) to revive	ві́сім	eight
відно́влювати (-ю́, -юєш) to renew, to renovate	ві́сімдеся́тий (-та, -те) eightieth	
відомі́й (-ма, -ме) known, well known, famous	ві́сімдеся́т	eighty
відомо́ (well) known (adv)	ві́сімна́дцятий (-та, -те) eighteenth	
ві́дпис (-у) M copy	ві́сімна́дцять	eighteen
ві́дписа́ти (fut -пишу́, -пи́шеш) to reply by letter	ві́сімсо́т	eight hundred
ві́дповідни́й (-на, -не) corresponding, suitable	ві́тер (-тру) M	wind
ві́дпові́сти (fut. -і́м, -і́си) to reply, to answer	ві́терець (-рця́) M	light wind, breeze
ві́дпочива́ти (-а́ю, -а́єш) to rest	ві́че (-ча) N	public meeting
ві́дра́дний (-на, -не) encouraging	ві́чний (-на, -не)	eternal
ві́дра́зу at once	ві́щува́ти (-у́ю, -у́єш) to prophesy, to forecast	
ві́дрізня́ти (-я́ю, -я́єш) to distinguish	Вкраї́на = Украї́на	the Ukraine
ві́дродже́ння (-ня) N rebirth	вкрива́ти (-а́ю, -а́єш) to cover, to hide	
ві́дсо́ток (-тка) M percentage	вла́сть (-ти) F	might, power, authority
ві́дхо́дити (-джу́, -диш) to go away, to leave	влі́ті	in summer
ві́дчи́пне́ (-но́го) N pittance	влуча́ть (-а́ю, -а́єш) to score a hit, to strike	
ві́з (во́за) M cart,	вмива́тися (-а́юся, -а́єшся) to wash oneself	
ві́зо́к (-зка́) M handcart, cart	вну́к (-а) M	grandson
ві́йна́ (-ни́) F war	вну́чка (-ки) F	granddaughter
ві́йсько́ (-ка) N army, armed forces	во́к (-а) M	wolf
ві́йськові́й (-ва́, -ве́) military	во́вна (-ни) F	wool
ві́к (ві́ку) M age, century, eternity	во́вченя́ (-я́ти) N	wolf cub
ві́кно́ (-на́) N window	во́вчи́ця (-ці) F	she wolf
ві́л (вола́) M ox	вого́нь (-гню́) M	fire
ві́льний (-на, -не) free	вода́ (-ди́) F	water
ві́льність (-ности) F freedom	води́ти (-джу́, -диш) to lead	
ві́н (вона́, воно́) he (she, it)	Водохри́щі (-щів) PL	consecration of water
ві́нча́тися (-а́юся, -а́єшся) to wed, to get married	во́здух (-у) M	air
ві́рити (-рю́, -риш) to believe	во́зи́ти (вожу́, во́зиш) to transport	

волóсся (-ся) N	hair	все	all, everything, always
волоцýга (-ги) M	vagabond, tramp	всеплодýчий (-ча, -че)	very fertile
во́ля (-ли) F	will, freedom	всі	all
во́льний (-на, -не)	free	вспіти (-ію, -ієш)	to be in time
вона́	she	вставáти (-таю́, -таєш)	to get up
вони́	they	вста́ти (fut. встану́, встанеш)	to get up
воно́	it	вступ (-у) M	entrance (fee)
во́рог (-а) M	enemy	вступі́ти (fut. -плю́, -пиш)	to join, to drop in
воро́жий (-же, -же)	enemy (adj), hostile	всю́ди	everywhere
во́сьмий (-ма, -ме)	eighth	вся́кий (-ка, -ке)	every kind, all kinds of
воюва́ти (-юю́, -юєш)	to fight (a war)	всього́	altogether
воя́к (-а) M	soldier	всього́ кра́щого!	all the best!
впада́ти = впа́сти	to fall	втіка́ти (-аю́, -аєш)	to flee, to run away
впа́сти (fut. впадú́, впадеш)	to fall	втіка́ч (-а́) M	refugee
вперше	for the first time	вті́ха (-хи) F	joy, pleasure
впивáти (-аю́, -аєш)	to drink in	втопа́ти (-ак, -аєш)	to sink
впо́вні	in full, fully	втрéте	for the third time
вподóба (-би) F	liking	втрóє	trebly
впо́ряд (-у) M	parade	вугі́лля (-ля) N	coal
вправля́ти (-яю́, -яєш)	to practise, to exercise	ву́лиця (-ці) F	street
вра́жий (-жа, -же)	enemy (adj)	вхо́дити (-джу́, -диш)	to go in, to reach into
вранці́	in the morning	вча́сі	during
вривáтися (-акся́, -аєшся)	to penetrate	вчи́тися (вчу́ся, вчи́шся)	to learn, to study
вро́да (-ди) F	beauty	вчо́ра	yesterday
Все́волод (-а)	Vsevolod		
Г			
габа́ (-би́) F	cover	гак (-а) M	hook
гад (-а) M	snake, reptile	Га́лич (-а) M	Halych
гай (-ю) M	corpse, grove	галича́нин (-а) M	Galician

Галичина́ (-ни) F	Galicia	годи́на (-ни) F	hour
га́лло!	hallo!	годи́нник (-а) M	watch, clock
гара́зд (-у) M	wellbeing, good health, well	го́йдатися (-аюся, -аешся)	to swing
гарба́р (-а) M	tanner	го́лий (-ла, -ле)	naked, bare
гарма́та (-ти) F	gun	го́лка (-ки) F	needle
га́рний (-на, -не)	beautiful, nice	голова́ (-ви) F	head
га́рно	beautifully, well	голови́й (-на́, -не́)	main, chief
га́ряче́	hot	го́ловно	mainly, chiefly
га́рячий (-ча, -че)	hot	го́лод (-у) M	famine, hunger
га́рячка (-ки) F	fever, high temperature	голо́ден = голо́дний	hungry
ге́ктар (-а) M	hectare	го́лос (-у) M	voice
гема́тит (-у) M	haematite, red iron ore	голосни́й (-на́, -не́)	loud
ге́рб (-у) M	coat of arms	го́лосно	loudly
ге́тьма́н (-а) M	hetman (cossack chieftain)	го́луб (-а) M	cock pigeon
ге́ть(те)!	go away!	голуби́й (-ба́, -бе́)	sky blue
ги́нути (-ну, -неш)	to perish, to die	голу́бка (-ки) F	pigeon
ги́лка (-ки) F dim	bough, small branch	го́мін (-мону) M	peal, sound, noise, melody
ги́лля (-ля) N	branches	гора́ (-ри) F	mountain
ги́сть (го́стя) M	guest	горб (-а́) M	hill
гле́чик (-а) M	small jug	гори́лка (-ки) F	liquor, spirits
глиб (-у) M	depth	гори́ти (горю́, горіш)	to burn
глибина́ (-ни) F	depth	горня́ (-яти) N	mug
гли́боко	deeply	горобе́ць (-бця́) M	sparrow
гляді́ти (-джу́, ди́ш)	to look	го́род (-а) M	town
гля́нути (fut. -ну, -неш)	to glance, to look	горо́дина (-ни) F	vegetables
гм!	hm!	горо́х (-у) M	pea, peas
гни́здо (-да́) N	nest	го́ряч (-чи) F	heat
гну́тися (гну́ся, гнешся)	to bend oneself	госпо́дар (-я) M	landlord, farmer
говори́ти (-рю́, -риш)	to speak, to talk	гости́на (-ни) F	visit, reception

го́сті (-те́й) PL	guests	грім (гро́му) M	thunder
гото́вий (-ва, -ве)	ready	грі́ти (-ію, -ієш)	to warm, to give out heat
град (-у) M	hail	грі́тися (-іюся, -ієшся)	to warm oneself, to sun oneself
грам(-а) M	gram	грома́вий (-ва́, -ве́)	thundery, thunder-like
грань (-ні) F	border, edge, brink	грудень (-дня) M	December
гра́тися (-юся, -єшся)	to play	гру́ди (-де́й) PL	breast, breasts
Григо́рій (-ія)	Gregory	гру́ша (-ші) F	peartree
грімати (-аю, -аєш)	to be noisy	гуді́ти (гуду́, гуде́ш)	to buzz, to hoot
грімоти́ти (-о́чу, -о́тиш)	to thunder	гукну́ти (fut. -ну́, -не́ш)	to call out
грізні́й (-на́, -не́)	menacing, dangerous, serious	гу́лянка (-ки) F	dancing
Г			
гвинті́вка (-ки) F	rifle	грана́товий (-ва, -ве)	navy blue
грана́та (-ти) F	grenade		
Д			
дава́ти (даю́, дае́ш)	to give	два́дцять два (дві)	twenty two
давно́	long ago	двана́дцять	twelve
дале́кий (-ка, -ке)	distant, long	дві	two
дале́ко	far	двіре́ць (-рця́) M	railway station
да́лі	further, later on	дві́сті	two hundred
да́ль (-лі) F	distance, horizon	дві́чі	twice
Дани́ло (-ла)	Daniel	дво́є	two, a couple
дарма́	in vain	двоосо́бовий (-ва, -ве)	double, for two persons
даро́ваний (-на, -не)	given as gift, donated	де	where
да́ти (fut. дам, дасі́)	to give	дев'я́тдеся́т	ninety
дах (-у) M	roof	де́в'ятеро	nine
два (дві, дво́є)	two	дев'я́тий (-та, -те)	ninth
двадця́тий (-та, -те)	twentieth	дев'ятна́дцятий (-та, -те)	nineteenth
два́дцять	twenty	дев'ятна́дцять	nineteen
два́дцять оди́н (одна́, одне́)	twenty one	дев'я́тсо́т	nine hundred

де́в'ять	nine	ділі́ння (-ня) N	division (math)
де́інде	elsewhere	ді́ло (-ла) N	action, matter, business, affair
де́нник (-а) M	school register, diary	ді́льніця (-ці) F	quarter, town district
де́нь (дня) M	day	ді́м (до́му) M	house
де́рево (-ва) N	tree, timber, wood	ді́мо́к на лі́то	summer house
де́сятий (-та, -те)	tenth	ді́става́ти (-таю́, -тае́ш)	to get, to receive
де́сять	ten	ді́ста́ти (fut. -ну, -неш)	to get, to reach
де́сь	somewhere	ді́точкі (-чо́к) PL	small children
де́хто	someone	ді́яма́нт (-у) M	diamond
де́шевий (-ва, -ве)	cheap	ді́я	for
де́що	something	Дні́про́ (-пра́) M	Dnieper
де́звені́ти (-ню́, -ні́ш)	to ring, to sound, to tinkle	Дні́сте́р (-стра́) M	Dniester
де́звіно́к (-нка́) M	bell	до́	to, till
де́звіно́чок (-чка) M	little bell	до́ба́ (-бі́) F	day and night, 24 hours
де́зича́ти (-чу́, -чі́ш)	to buzz, to hum	до́бі́ти (fut. -о́'ю́, -о́'е́ш)	to kill, to strike
де́зюрча́ти (-чу́, -чі́ш)	to murmur (of water)	до́бра́ніч!	good night!
ди́вля́тися (-вля́ся, -ви́ся)	to look	до́бри́день!	good morning! good day!
ди́ке По́ле N	The Wild Land (a desolate part of the Ukr. steppe)	до́брий (-ра, -ре)	good
ди́кий (-ка, -ке)	wild	до́бро́ (-ра́) N	wealth, goodness
ди́м (-у) M	smoke	до́брові́льно	voluntarily
ди́ре́ктор (-а) M	director	до́бу́ти (fut. -у́ду, -у́деш)	to get, to gain
ди́ректоро́ва (-вої́) F	director's wife	до́вгий (-га, -ге)	long
ди́ти́на (-ни) F	child	до́вгові́н(ий) (-ка, -ке)	aged, very old
ди́тя́ (-я́ти) N	baby, child	до́вко́ла	around, roundabout
ди́бро́ва (-ви) F	oak grove	до́вкру́гі	roundabout
ди́вча́ (-а́ти) N	girl, lass	до́во́дити (-джу́, -ди́ш)	to bring to, to lead up to
ди́вчина́ (-ни) F	girl	до́всди́тися (-ди́ться)	to have to, to be obliged to
ди́д (-а) M	grandfather, old man	до́га́на (-ни) F	reprimand, blame
ди́йсно	really	до́гово́р (-гово́ру) M	pact, agreement

додава́ння (-ня)N	addition (math)	дочка́ (-ні)F	daughter
додóлі	down	дош (-у)M	rain
дожидáтися (-áюся, -áешся)	to expect, to wait for	дрімлівий (-ва, -ве)	drowsy, sleepy
дозво́лити (fut. -лю, -лиш)	to allow	дрімóта (-ти)F	drowsiness
до́ки	until	дру́гий (-га, -ге)	second, other
до́ктор (-а)M	doctor, physician	дру́жба (-би)M	best man
до кúпи	together	дру́жка (-ки)F	bridesmaid
доку́чний (-на́, -не́)	tiresome, boring	дру́к (-у)M	print
до́ля (-лі)F	fate, destiny	друка́рня (-ні)F	printing works
до́ляр (-а)M	dollar	дря́патися (-аюся, -аешся)	to climb
домáшні звіря́та PL	domestic animals	дуб (-а)M	oak(tree)
домáшній (-ня, -не)	domestic	дугáстий (-та, -те)	rainbow like, curved
Доне́цький Басе́йн M	Donets basin	ду́же	very
донóситися (-ошуся, -осишся)	to ring, to resound	ду́жий (-жа, -же)	strong, powerful
до побáчення	au revoir, see you later	ду́ма (-ми)F	thought, song, epic poem
дорі́жка (-ки)F	gravel path	ду́мка (-ки)F	thought, opinion
дорóга (-ги)F	way, road	Дуна́й (-а́ю)M	Danube
дорогі́й (-га́, -ге́)	dear, expensive	дурі́ти (-рю́, -риш)	to deceive, to fool
до́сить	enough	ду́ти (ду́ю, ду́еш)	to blow
до́сі	till now, up to here	ду́х (-а)M	spirit, ghost
доспівáти (-ва́ю, -ва́еш)	to ripen, to ma- ture	духо́вий (-ва, -ве)	spiritual
доста́ва (-ви)F	delivery	душа́ (-ші́)F	soul
доставля́ти (-я́ю, -я́еш)	to deliver	дя́кувати (-ую, -уеш)	to thank
дотрима́ти (fut. -аю, -аеш)	to keep		
		Е	
Евро́па (-пи)F	Europe	емігра́ція (-ії)F	emigration
електротéхнік (-а)M	electrician	етнографі́чний (-на, -не)	ethnographic(al)
		Є	
є	is, are	Євге́н (-а)	Eugene

ж	yet
жаба (-би) F	frog
жайворонковий (-ва, -ве)	lark's (adj)
жайворонок (-нка) M	lark
жар (-у) M	heat
жарт (-у) M	joke
жартувати (-ту́ю, -ту́єш)	to joke
жахтіти (жахчу́, жахти́ш)	to sparkle
ждальня (-ні) F	waiting room
ждати (жду, ждеш)	to wait
же	yet
жебрак (-а) M	beggar
живе срібло N	mercury, quick-silver

живий (-ва́, -ве́)	living, alive, lively
живіти (-влю́, -виш)	to nourish, to animate
живу́щий (-ща́, -ще́)	living
жирáфа (-фи) F	giraffe
жи́ти (живу́, живе́ш or: жию́, жиє́ш)	to live
жи́то (-та) N	rye
життя́ (-тя́) N	life
жи́нка (-ки) F	wife, woman
жо́вть (жовте́нь (-тня) M	October
жо́втий (-та́, -те́)	yellow
жовто-блакíтний (-на́, -не́)	yellow and blue
жура́ (-ри́) F	grief, sorrow
журналі́ст (-а) M	journalist

з	with, from, out of
за	for, in, during, beyond, too
заболі́ти (fut. -болі́ю, -болі́єш)	to fall ill, to ache
забра́ти (fut. -беру́, -бере́ш)	to take
забу́ти (fut. -у́ду, -у́деш)	to forget
забу́тися (fut. -у́дуся́, -у́дешся́)	to forget oneself
завдя́чувати (-ую́, -ує́ш)	to owe, to be indebted
за́вжди	always
за́видувати (-ую́, -ує́ш)	to envy
за́втра	tomorrow
за́в'язок (-зка) M	origin, germ, ovum
зага́дка (-ки) F	riddle, puzzle
зага́льний (-на́, -не́)	general, total
заглуша́ти (-аю́, -ає́ш)	to deafen, to muffle

загля́нути (fut. -ну́, -неш)	to look in
загуді́ти (fut. -ду́, -деш)	to sound, to roar
задви́жати (fut. -жу́, -жи́ш)	to tremble, to heave, to shake
зазна́ти = зазнава́ти	to learn, to experience
зазнава́ти (наю́, нає́ш)	to experience
займа́ти (-аю́, -ає́ш)	to occupy, to take
зайна́ти (fut. -йму́, -ймеш)	to occupy
за́йнятий (-та́, -те́)	occupied, engaged
заклі́кати (fut. -ічу́, -ічеш)	to call to exhort
заклю́чати (-аю́, -ає́ш)	to make, to conclude
закóн (-а) M	law, statute
закрича́ти (fut. -чу́, -чи́ш)	to begin to yell, to cry out
заку́татися (fut. -аю́ся, -ає́мся)	to wrap oneself up
залéжати (-жу́, -жи́ш)	to depend

залі́зний (-на,-не) iron (adj)	збі́р (збо́ру) M harvest, crop
замести́ (fut. -мету́,-метеш) to sweep up	збі́рка (-ки) F collection
замети́ль (-лі) F snowstorm	збуді́ти (fut. -джу,-диш) to wake
за́мість instead	звabлі́вий (-ва,-ве) attractive, enticing
замо́вити (fut. -влю,-виш) to order	звалі́ти (fut. -лю́,-лиш) to pull down
замо́вчати (fut. -чу́,-чиш) to become silent	зварі́ти (fut. -рю́,-риш) to finish cooking
запа́дати (-аю,-аеш) to fall down, to happen	зверну́ти (fut. -ну,-неш) to turn, to direct
запалі́ти (fut. -лю́,-лиш) to set on fire, to light	звеселя́ти (,яю,-аеш) to enliven, to cheer up
запекти́ (fut. -ечу́,-ечеш) to scorch	звичай́ний (-на,-не) normal, usual
запо́віт (-у) M legacy, testament	звичай́но usually
за́раз at once	звіри́нець (-нця) M zoo
зару́чини (-н) PL engagement	звірна́ (-ні) F fauna, animals
засія́ти (fut. -яю,-яеш) to shine	звіря́ (-яти) N animal
заслу́га (-ги) F merit, credit	звуча́ти (-чу́,-чиш) to sound
заслуго́вувати (-ую,-уеш) to deserve, to merit	згада́ти (fut. -аю,-аеш) to mention
засну́ти (fut. -ну́,-неш) to fall asleep	зга́дка (-ки) F mention, remembrance
заспівáти (fut. -аю,-аеш) to sing	зга́дувати (-ую,-уеш) to remember, to mention briefly
застига́ти (-аю,-аеш) to stiffen, to cease abruptly	згину́ти (fut. -ну,-неш) to die, to perish
затверді́ти (fut. -ію,-іеш) to harden	згля́нути (fut. -ну,-неш) to look down, to see
зати́хнути (fut. -ну,-неш) to turn quiet	згорі́ from above, in advance
за́хист (-у) M shelter, protection	здава́тися (здаю́ся,здаешся) to appear, to seem
за́хід (-ходу) M west	здобу́ти (fut. -у́ду,-у́деш) to capture
захо́дити (-джу,-диш) to come in, to set, to go down	здорові́й (-ва,-ве) healthy, fit
зацві́сті (fut. -іту́,-ітеш) to blossom	здорові́ти (-влю́,-виш) to greet
защебетáти (fut. -эчу́,-эчеш) to start chirping	здóрово well
зберіга́ти (-аю,-аеш) to keep, to preserve	здоров'я́ (-в'я) N health
збі́ти (fut. зіб'ю́,зіб'еш) to knock down, to beat up	здрима́ти (fut. -жу́,-жиш) to tremble
збі́тися (fut. зіб'ю́ся, зіб'ешся) to crowd together	Зелéна Украї́на F "The Green Ukraine" (Ukr. colony on the Amur river in Asia)
збі́жжя (-жя) N crop(s)	зелéний (-на,-не) green

зеленіти (-ію, -ієш)	to grow green	знаряддя (-дя) N	tools
зелень (-ні) F	verdure	знати (знаю, знаєш)	to know
Зем Банк (-у) M	Agricultural Bank	значить	that is, it means
земля (-лі) F	earth, soil	значок (-чка) M (dim)	disc, mark
земний (-на, -не)	earthly, terrestrial	знести (fut. -сү, -сєш)	to lay (eggs), to carry down
зерно (-на) N	grain, seed	знищення (-ня) N	destruction
зима (-мі) F	winter	знищити (fut. -щу, -щш)	to ruin, to des- troy
зимно	cold (adv)	зничев'я	suddenly
зигнутися (fut. -нуся, -неся)	to bend	зносити (зношу, зносиш)	to bear, to tolerate
зійти (fut. -йдү, -йдеш)	to come down, to rise	зо	with
зір (зору) M	vision, eyesight	зогніти (fut. -ию, -иєш)	to rot completely
зірватися (fut. -вүся, -вєся)	to start up	зокрема	especially, sepa- rately
зіронька (-ки) F	starlet	золотий (-та, -те)	golden
зле	badly	золото (-та) N	gold
зливатися (-аюся, -аєся)	to interflow	золочений (-на, -не)	gilded
злий (зла, зле)	bad, evil	зразу	at once
злодій (-ія) M	thief	зрештою	apart from that, besides
змарнілий (-ла, -ле)	haggard, worn	зробити (fut. -блю, -биш)	to make ready, to produce
змінений (-на, -не)	changed, altered	зродитися (fut. -джүся, -дишся)	to be born
знайомий (-ма, -ме)	acquaintance, friend	зуб (-а) M	tooth
знайти (fut. -йдү, -йдеш)	to find	зустрічати (-аю, -аєш)	to meet
знання (-ня) N	knowledge		

Й

Й = і	and	Йордан (-у) M	Jordan, Epiphany
Йому́ (dat)	(to) him		

І

і	and	із	from
Іван (-а)	Ivan	і́зза	(from) behind
ідучи́	going, walking	ік	to

імла́ (-ли́)F	mist
ім'я́ (-мени)N	name
іна́кше	otherwise, differently
іноді	sometimes
і́нший (-ша, -ше)	other, another
іскри́тися (-рю́ся, -ри́шся)	to sparkle
іспит (-у)M	examination

іду́нка (-ки)F	messtin
і́жа (-жі)F	food
і́сти (їм, їси́)	to eat

к = ік	to
ка́ва (-ви)F	coffee
Кавка́з (-у)M	Caucasus
казати́ (кажу́, кажеш)	to tell
кайда́ни (-нів)PL	chains
калама́р (-ря́)M	inkpot
камізе́лька (-ки)F	vest, waistcoat
кам'яни́й (-на́, -не́)	stone
Кана́да (-ди)F	Canada
капелю́х (-а́)M	hat
капелю́шник (-а)M	hatter
капустя́ник (-а)M	cabbage pie
ка́ра (-ри)F	punishment
ка́рта на місце́ F	seat ticket
ка́рта стра́в F	menu
карти́на (-ни)F	picture
картоте́ка (-ки)F	card-index

істо́рик (-а)M	historian
історични́й (-на, -не)	historical
істо́рія (-ії)F	history
Ісу́с (-а)	Jesus
італі́йський (-ка, -ке)	Italian
іти́ (іду́, іде́ш)	to go

Ї

і́хати (і́ду, і́деш)	to travel to ride
і́хний (-ня, -не)	their(s)

К

ка́са (-си)F	box office
ка́са хо́рих F	health insurance
квадрато́вий (-ва, -ве)	square (adj)
квилі́ння (-ня)N	wailing, whimpering
квіте́нь (-тня)M	April
кві́тка (-ки)F	flower
кермува́ти (-у́ю, -у́єш)	to drive (a car) to steer
ки́дати (-аю, -аєш)	to throw
Ки́їв (Ки́єва)M	Kiev
Ки́ївщина (-ни)F	Kiev province
ки́лим (-а)M	carpet, rug
ки́нути (fut.-ну, -неш)	to throw
ки́снути (-ну, -неш)	to turn sour, to ferment
Кита́й (-ю)M	China
ки́янин (-а)M	inhabitant of Kiev
кілогра́м (-а)M	kilo
кі́лька	some, several

кількадесять	some tens (30-90)	коза́ (-зи́) F	she goat
кількана́дцять	some teens (13-19)	коза́к (-а́) M	cossack
кількасо́т	several hundred	коза́цький (-на, -не)	cossack (adj)
кількі́сть (-кості) F	quantity, amount	ко́лесо (-са) N	wheel, bicycle
кімна́та (-ти) F	room	ко́ли	when
кіне́ць (-нця́) M	end	ко́ли то	when exactly
кінотеа́тр (-у) M	cinema	ко́ло	about, at
кінь (ко́ня) M	horse	ко́лоти (ко́лю, ко́леш)	to prick
кістка́ (-ки) F	bone	ко́лючка (-ки) F	thorn
кість (ко́сти) F	bone	ко́льор (-у) M	color
кіт (ко́та) M	cat	кома́р (-а́) M	mosquito, fly
кітка́ (-ки) F	cat (fem)	кома́ха (-хи) F	insect, fly
кіш (коша́) M	basket, deckchair	ко́мпот (-у) M	stewed fruit
кла́сти (кладу́, кладеш́)	to put, to lay	кому́нікат (-у) M	communique, report
кле́й (-ю) M	glue, gum	конфе́ренція́на за́ля F	staff room, conference hall
кло́ччя (-чя) N	floccule, wool fibers	копа́лина (-ни) F	mine
клубо́читися (-чуся, -чишся)	to gather into a ball, to billow	копа́ти (-а́ю, -а́еш)	to dig, to mine
кля́са (-си) F	class, classroom	копи́читися (-чуся, -чишся)	to heap upon
кни́жка (-ки) F	book	ко́ректа́ (-ти) F	proofs, correction
княги́ня (-ні) F	princess	кори́до́р (-а) M	corridor
коби́ла (-ли) F	mare	кори́сний (-на, -не)	useful, valuable
кобза́ (-зи́) F	kobza (Ukr. instrument)	кори́нець (-нця́) M	little root, spice
кобза́р (-аря́) M	kobza-player, kobzar	кори́ння (-ня) N	roots
ковалі́в (-ле́ва, -ле́ве)	blacksmith's	ко́рінь (-реня) M	root
кова́ль (-ля́) M	blacksmith	ко́рва (-ви) F	cow
кого́	whose, whom	ко́рткий (-ка, -не)	short
ко́жен = ко́жний	every	ко́са́ (-си́) F	braid, scythe
ко́жний (-на, -не)	every	ко́тик (-а) M	kitten
кожу́х (-а́) M	furcoat	котри́й (-ра́, -ре́)	which one

коти́га (-ги) М	big cat	крім	apart from , besides
коха́ння (-ня) N	love	крі́питися (-плю́ся, -пи́шся)	to gather strength
ко́шик (-а) М	basket	крі́сло (-ла) N	chair
коштува́ти (-у́ю, -у́єш)	to cost, to taste	кров (-ви) F	blood
крава́тка (-ки) F	tie	кро́к (-у) М	footstep, step
краве́ць (-вця́) М	tailor	кру́гло	approximately
краді́ж (-дежі) F	theft	круго́м	around
край (-а́ю) М	edge, land, country, border	кру́ча (-чі) F	craggy bank, cliff
крам (-у) М	merchandise, junk	кру́чений (-на, -не)	curly
кра́пля (-лі) F	drop	куди́	where to
краса́ (-сі́) F	beauty	кудо́ю	which way
красни́й (-на, -не)	beautiful	кум (-а́) М	godfather, fellow
красува́тися (-у́юся, -у́єшся)	to show off, to shine in beauty	ку́па (-пи) F	heap, crowd
краще	better	купа́ти (-а́ю, -а́єш)	to bathe
кра́ятися (-ю́ся, -є́шся)	to cut oneself	купеле́вий костю́м М	bathing suit
кре́йда (-ди) F	chalk	купеле́вий о́дяг М	batning suit
крем (-у) М	cream	купеле́вий хала́т М	beach gown
Кремечу́к (-а́) М	Kremenchuk	купеле́ві ви́ступці PL	beach sandals
крі́вда (-ди) F	injustice, wrong	купеле́ві панто́флі PL	beach sandals
Кривий Ри́г М	Krivy Rih	ку́пиль (-пелі) F	bath, bathing
криві́тися (-влю́ся, -ви́шся)	to curve one-self	купува́ти (-у́ю, -у́єш)	to buy
крик (-у) М	outcry, shriek, scream	куре́ць (-рця́) М	smoker
крила́тий (-та, -те)	winged	ку́рка (-ки) F	hen
Крим (-у) М	Crimea	курча́ (-а́ти) N	chicken, pullet
крини́ця (-ці) F	(water)well	куто́чок (-чка) М	little corner, nook
крини́ченька (-ки) F	(dim)(water)well	ку́хар (-я) М	cook
крича́ти (-чу́, -чи́ш)	to shout, to yell	ку́хня (-ні) F	kitchen
кри́зь	through	кучеря́вий (-ва, -ве)	curly, wavy
крі́лик (-а) М	rabbit	кучугу́ра (-ри) F	snowdrift

ла́вка (-ки)F	desk, bench	лихі́й (-ха́,-хе́)	bad, evil, angry
ла́гідний (-на,-не)	soft, gentle	лихолі́ття (-тя)N	hard times
лама́ти (-ма́ю,ма́єш)	to break	лице́ (-ця́)N	face
лан (-у́) M	field	лиш	only
ла́ска (-ки)F	favor	ліви́ця (-ці) F	left hand
ласка́вий (-ва,-ве)	kind, mild	лі́д (льо́ду) M	ice
лахмі́ття (-тя)N	rags, tatters	лі́жко (-ка) N	bed
ла́яти (ла́ю, ла́єш)	to scold, to abuse	лі́зти (-зу,-зеш)	to crawl, to creep
лев (ле́ва) M	lion	лі́кар (-ря)M	doctor, physician
левеня́ (-я́ти) N	lion whelp	лікува́ти (-ку́ю,-ку́єш)	to cure
легену́чий (-ка,-ке)	very light	лі́м (ло́му)M	quarry
легкі́й (-ка́,-ке́)	light, easy	лі́рник (-а) M	lyreman, lyrist
ле́гко	lightly, easily	лі́с (-а)M	forest, wood
лежа́ти (лежу́, лежи́ш)	to lie down, to be on	літа́ (літ) PL	years
ле́кція (-і́ї) F	lesson	літа́к (-а́)M	airplane
Ле́ся (-сі) F	Lesya	літа́ти (-а́ю,-а́єш)	to fly
леті́ти (лечу́, лети́ш)	to fly	лі́терату́ра (-ри)F	literature
лі́мар (-я)M	saddler	лі́терату́рний (-на,-не)	literary
лі́нути (--ну,-неш)	to float	лі́тній (-ня,-не)	summer(adj),summery
лі́пень (-пня) M	July	лі́то (-та) N	summer
лі́с (-а) M	fox	лі́том влі́ті	in summer
лі́синя́ (-я́ти) N	young fox	лі́тра (-ри) F	litre
лі́сиця (-ці)F	vixen	лля́тися (лля́юся,лля́єшся)	to pour, to flow
лі́ст (-а́)M	letter	лове́ць (-вця́)M	hunter
лі́стобо́ш (-а)M	postman	лови́ти (ловлю́, лови́ш)	to catch
лі́стопа́д (-у) M	November	ло́жечка (-ки)F	teaspoon
лі́стя (-тя)N	foliage	ло́жка (-ки)F	spoon
лі́ся́ (-я́ти) N	young fox	лоза́ (-зи́)F	osier, reed

Лондон (-у)М	London	людина (-ни) F	man, human being
лондонец (-нця)М	Londoner	людність (-ности) F	population
лопáтка (-ки) F	shovel	людський (-ка, -ке)	human
лошáтко (-ка) N	foal, colt	лю́тень (-тня)М	February
луг (-у)М	thicket	лю́тий (-та, -те)	angry, severe
Люба (-би)F	Luba	ля́лька (-ки) F	doll
лю́бий (-ба, -бе)	dear, darling	льви́ця (-ці) F	lioness
лю́бити (-блю́, -биш)	to love	Льв́ів (Льво́ва)М	Lviv
лю́бо	pleasantly	льв́івський (-ка, -ке)	Lviv's
любо́в (-и) F	love	львов'я́нин (-а)М	inhabitant of Lviv

M

ма́й (-ю)М	May	ма́па (-пи)F	map
ма́йдáн (-у)М	square, boulevard, place	ма́рево (-ва)N	apparition, night- mare
ма́йже	almost	Ма́ри(су)ня (-ни)F(dim)	Marusya
Ма́ла́нка (-ки) F	Melania, New Year's Eve	Ма́рї́ця (-ці)F(dim)	Mary
ма́ле́нький (-ка, -ке)	very little	ма́рт (-а́)М	March
ма́лий (-ла́, -ле́)	little, small	Ма́ру́ся (-сі)F(dim)	Marusya
ма́ло	little, a little	ма́сть (-ті)F	ointment
ма́лпа (-пи) F	monkey	Ма́тві́їв (-ієва)	Matviev, Matthew's
ма́лпеня́ (-я́ти)N(dim)	little monkey	ма́темáтика (-ки) F	mathematics
ма́му́ся (-сі) F (dim)	mother	ма́те́рія (-і́ї)F	material, cloth
ма́мця (-ці) F(dim)	mother	ма́ти (-те́рі) F	mother
ма́насти́р (-и́ря)М	monastery	ма́ти (ма́ю, ма́єш)	to have
ма́нгáн (-у)М	manganese ore	ма́тися (ма́юся, ма́єшся)	to fare
ма́нгáновий (-ва, -ве)	manganese	ма́шина (-ни) F	machine
ма́ндрóваний (-на, -не)	nomadic	ме́д (-у)М	honey
ма́нівці́ (-ці́в) PL	by-paths, drift, aberration	ме́дици́на (-ни)F	medicine
ма́нікю́р (-у)М	manicure	ме́жи	between
Ма́ня (-ні) F	Manya	Ме́літо́піль (-поля)М	Melitopil

мелітопільський (-ка,-ке) M	Melitopol's	місяць (-сяця)М	month, moon
мені (dat)	(to) me	міський (-ка,-ке)	municipal
менше	less	міцний (-на,-не)	strong, firm
меню N	menu	мішок (-шка)М	sack
мерти (мру, мреш)	to die	міщанин (-а) М	townsman
мета (-ті)F	goal, the winning post	млин (-а) М	mill
метелик (-а)М	butterfly	множення (-ня) N	multiplication
метр (-тра)М	meter	мов	as if, like
ми	we	мова (-ви) F	language
Миколаїв (-єва) М	Mykolaiev	мовити (-влю,-виш)	to speak
милий (-ла,-ле)	nice, pleasant	мовчанка (-ки) F	silence
миля (-лі) F	mile	мовчати (-чу,-чиш)	to be silent
минати (-аю,-аєш)	to pass	мовчки	silently
минулий (-ла,-ле)	past	могила (-ли)F	tomb, mound, grave
минути (fut. -ну,-неш)	to pass	могті (можу, можеш)	to be able
минущий (-ща,-ще)	passing	могутній (-ня,-не)	mighty
міска (-ки) F	bowl	мóже	perhaps
мити (мию, миєш)	to wash	можна	it is possible
митися (миюся, миєшся)	to wash oneself	мої (-їх) PL	my
Михайло (-ла)	Michael	мокрый (-ра,-ре)	wet
між	between	молітися (-люся,-лишся)	to pray
мій (-моя, моє)	my	молода́ (-ої)F	bride
мільйон (-а)М	million	молодець (-дця)М	youth, young fellow
мільярд (-а)М	milliard	молодий (-да,-де)	young
мінута (-ти) F	minute	молодий (-ого) М	bridegroom
міра (-ри) F	measure, standard	молоко́ (-ка)N	milk
місто (-та) N	town	мóлот (-а) М	hammer
містóк (-тка)М	little bridge	мóре (-ря) N	sea
місце (-ця) N	place, spot	Мóринці (-ів) PL	Moryntsi

мороз (-у)М	frost	мука (-ки)F	flour
морський (-ка,-ке)	maritime, of the sea	мур (-ру)М	wall
москаль (-ля)М	Muscovite, Russian	мурувати (-ую,-уєш)	to build in brick
москвін (-а)М	Muscovite	мусити (мушу, мусиш)	to have to, to be obliged
мотоциклета (-ти)F	motorcycle	муха (-хи)F	fly
мох (-у)М	moss	мучити (-чу,-чиш)	to torture, to torment
мрія (-її)F	dream, vision	муштра (-ри)F	drill parade
мудрість (-рости)F	wisdom	м'яко	softly
музика (-ки)F	music	м'ясо (-са)N	meat, flesh
мука (-ки)F	suffering, pain	м'ячище (-ща)N	medecine ball
H			
на	on, in	належатися (З-житься)	to be due, to owe
на віки	for ever	налити (fut. наллю, наллеш)	to pour in
на хвилинку	for a moment	наложити (fut. -жучу,-жиш)	to put on
наб(и)рати(-аю,-аєш)	to take on	напад (-у)М	attack
навечер'я (-р'я)N	eve	нападати (-аю,-аєш)	to attack
наголос (-у)М	accent, stress	напекти = пекти	to bake
нагорода (-ди)F	prize	написати (fut.-пишучу,-пишеш)	to finish writing
Нагуєвичі (-чів)PL	Nahuyevychi	напиток (-тка)М	drink
над	on, over, above	наплечник (-а)М	big pack, ruck sack
надворі	out of doors, outside	народ (-у)М	people, nation
надивітися (fut. -влюся,-вишся)	to see enough	народець (-дця)М	tribe
надія (-її)F	hope	народитися (fut. -джучуся,-дишся)	to be born
надума (-ми)F	deliberation, consideration	народний (-ня,-не)	folk(adj),national
нажаль	alas, it is a pity	насамперед	first of all
назад	back, backwards	населення (-ня)N	population
назва (-ви)F	name	насіп (-у)М	dam, embankment
називати (-аю,-аєш)	to name, to call	насічений (-на,-не)	saturated, ripe
накладати (-аю,-аєш)	to put on	наслідок (-дка)М	result, consequence

наступáти (-áю, -áеш)	to follow, to go into attack	непобóрний (-на, -не)	invincible
натрапля́ти (-я́ю, -я́еш)	to encounter	неподі́льний (-на, -не)	indivisible
научáти (-áю, -áеш)	to instruct, to teach	непра́вда (-ди) F	falsehood, lie
нахиля́ти (-я́ю, -я́еш)	to bend	неправді́вий (-ва, -ве)	false, untrue
наході́тися (-джу́ся, -дишся)	to be in, to be present	не́раз	not once, many a time
на́чеб	as if	несподі́ваний (-на, -не)	unexpected, sur- prising
начіпля́ти (-я́ю, -я́еш)	to deck, to cover oneself with	несподі́ванка (-ки) F	surprise
наш (-на́ша, на́ше)	our	не́сти (несу́, несеш)	to carry
наши́йник (-а) M	dog's collar	не ті́льки	not only
на́що	why, wherefore	неха́й	let
не	not	неща́сний (-на, -не)	unhappy, unfortu- nate
небеса́ (-бе́с) PL	heaven(s)	ні́ва (-ви) F	field
не́бо (-ба) N	heaven, sky	ні́вка (-ки) F	field
не́вже	really, is it so?	ні́жче	lower down
него́да (-ди) F	bad weather	ни́зький (-ка́, -ке́)	low
неда́вно	not long ago	ні́тка (-ки) F	thread, cotton
недале́к	not far	ні́шком	stealthily, secret- ly
недале́чко	close by	ніщи́ти (-шу, -щеш)	to destroy
неді́ля (-лі) F	Sunday	Ніко́піль (-поля) M	Nikopol
недо́бре	unwell, badly	ні	no
недозво́лений (-на, -не)	not allowed	ні - ні	neither - nor
незгли́бний (-на, -не)	unfathomable, very deep	ніде́	nowhere
нема́(є)	there is not, there are not	ніж (ножа́) M	knife
немину́щий (-ща, -ще)	inevitable	ні́женька (-ки) F (dim)	leg, foot
немо́в	as if, like	німі́й (-ма́, -ме́)	dumb
немовля́тко (-ка) N	suckling, baby	німува́ти (-у́ю, -у́еш)	to become silent
не́наче	as if, like	ніс (но́са) M	nose
неося́жний (-на, -не)	unattainable	ніхто́ (-ко́го)	nobody, no one
непам'я́ть (-ті) F	oblivion, obscurity	ніч (но́чі) F	night

нічлі́г (-у)М	one night's lodging
ні́який (-ка,-ке)	none, no kind of
но́вий (-ва,-ве)	new
Нови́й Рік м	New Year
новина́ (-ні) F	news
нові́тній (-ня,-не)	modern
нога́ (-ги) F	foot, leg

но́жик (-а) М	little knife, penknife
но́сити (-шу́,-сиш)	to carry
но́ситися (-шу́ся, -си́шся)	to hover, to intend
носі́й (-ія) М	porter
носо́ріг (-ро́га) М	rhinoceros
нудьга́ (-ги) F	weariness, boredom, ennui
ню́хати (-аю,-аєш)	to smell

0

о!	oh!
оба́ (обі́)	both
обвива́ть (-аю,-аєш)	to wrap up, to embrace
обдиві́тися (fut.-влю́ся,-ви́шся)	to look round
обере́жно	carefully
оберну́тися (fut.-ну́ся,-нешся)	to turn round
обертáти (-аю,-аєш)	to turn
об'є́кт (-а) М	object
обі́два (обидві)	both
обі́д (-у) М	lunch
обі́звáтися (fut.-вю́ся,-вешся)	to speak, to answer
обі́йстя́ (-тя) N	farmyard
обі́цяти (-яю,-яєш)	to promise
обме́жувáтися (-уюся,-уєшся)	to limit oneself
обмі́н (-у) М	exchange, barter
обов'я́зок (-зка) М	duty, obligation
оборі́г (-ро́га) М	haystack
о́браз (-а) М	picture
обслі́дувати (-ую,-уєш)	to examine (medically)
обслу́га (-ги) F	service
обтира́тися (-аюся,-аєшся)	to dry oneself

обхо́дити (-джу,-диш)	to walk round, to observe
овоче́вий (-ва,-ве)	fruitbearing, fruit (adj)
ого́нь = во́гонь	fire
ого́род (-у) М	garden
огривáти (-аю,-аєш)	to warm up
Оде́са (-си) F	Odessa
оде́ський (-ка,-ке)	Odessa's
оди́н (одна́, одно́,-не)	one
одина́дцятий (-та,-те)	eleventh
одина́дцять	eleven
оди́нокий (-ка,-ке)	lonely, unique, only
одна́ковий (-ва,-ве)	the same
одноосо́бовий (-ва,-ве)	single, for one person
одпочі́ти (fut. одпочну́, одпочне́ш)	to rest
одско́чити (fut.-чу,-чиш)	to spring back
о́дяг (-у) М	clothes, clothing
одяга́тися (-аюся,-аєшся)	to dress oneself, to get dressed
о́клад (-у) М	compress, poultice
о́ко (о́ка) N	eye
око́лиця (-ці) F	neighborhood, district
око́ло	about

окре́мий (-ма,-ме)	separate	осі́нній (-ня,-не)	fall, autumnal
окропи́ти (fut.-плю́,-пиш) to drench, to sprinkle		осі́нь (-сени)F	fall
окру́га (-ги) F	district	осьмі́хнутися (fut.-ну́ся,-не́ся) to smile	
оксами́т (-у) M	velvet	осо́бовий (-ва,-ве)	passenger
оливе́ць (-вця́)M	pencil	осо́ка (-ки) F	sedge, rush
ондуля́ція (-і́ї) F	perm wave	оста́нній (-ня,-не)	last
опаре́ний (-на,-не)	scalded	осля́йний (-на́,-не́)	radiant, shining
оперува́ти (-у́ю,-у́єш) to operate		ось	here
опі́сувати (-ую,-уєш) to describe		о́сьде	just here
опі́сля	then, later, afterwards	осьту́т	right here
опові́дання (-ня) N	tale, short story	Отта́ва (-ви) F	Ottawa
опові́сти (fut.-ім,-ісі́) to tell, to narrate		о́тже	then, well, so
ора́ти (-рю́,-реш)	to plow	ото́ді	hence then
орда́ (-ді́)F	horde	ото́й	this one
орудка́ (-ки) F	small business	о́чі (оце́й) PL	eyes
освіжа́ти (-аю́,-аєш) to refresh, to revive			
П			
Павло́ (-ла́)	Paul	па́ні (-ні) F	lady
па́дати (-аю́,-аєш)	to fall	па́нна (-ни) F	miss
палі́ти (-лю́,-лиш)	to burn	па́нство (-ва) N	Mr. & Mrs.
палі́й (-і́я) M	incendiary (n)	панува́ти (-у́ю,-у́єш)	to reign, to prevail, to control
палкі́й (-ка́,-ке́)	fiery, passionate	папі́р (-пе́ру)M	paper
палю́чий (-ча,-че)	burning	па́ра (-ри) F	couple
па́льто (-та) N	overcoat	парасо́лька (-ки) F	umbrella
памфле́т (-у) M	pamphlet	парк (-у) M	park
пам'я́ть (-ті) F	memory, remembrance	парокси́зм (-у) M	paroxysm
пан (-а) M	mister, gentleman	па́рубок (-бка) M	bachelor
Пана́с (-а)	Panas	па́сти (-су́,-се́ш)	to tend cattle
пани́ч (-а́)M	dandy	пахті́ти (пахну́, пахнеш) to be fragrant	

паху́щий (-ща, -ще)	fragrant, scented	пе́рстень (-сня) М	ring
пе́вен = пе́вний	sure, certain	перше́нство (-ва) N	championship
пе́вно	surely	пе́рший (-ща, -ше)	first
педікю́р (-у) М	pedicure	пес (пса) М	dog
пе́кар (-я) М	baker	пе́сик (-а) М	puppy
пе́кло (-ла) N	hell	песа́ (-я́ти) N	puppy
пекти́ (-чу́, -чеш)	to bake	Петербу́рг (-а) М	Petersburg
перебіга́ти (-аю́, -аеш)	to run through	пече́ня (-ні) F	steak, roast meat
переверта́ти (-аю́, -аеш)	to turn upside down	пе́чиво (-ва) N	bread, rolls
перего́ни (-нів) PL	race(s)	пи́во (-ва) N	beer
пе́ред	before	пивова́р (-а) М	brewer
переди́л (-у) М	compartment	пила́ (-лі) F	saw
передови́ця (-ці) F	leading article	пи́льний (-а) М	file
передучо́ра	the day before yesterday	пи́льнува́ти (-ну́ю, -нуеш)	to guard
пережива́ти (-аю́, -аеш)	to live through, to experience	писа́ти (пишу́, пишеш)	to write
переї́хати (fut. -ї́ду, -ї́деш)	to run over	письме́нник (-а) М	writer
перейти́ (fut. -йду́, -йдеш)	to go over	письме́нниця (-ці) F	woman writer
перелётний (-на, -не)	migratory	письме́нство (-ва) N	literature
перелива́ти (-аю́, -аеш)	to pour again and again	питво́ (-ва) N	drink
перелива́тися (-аю́ся, -аешся)	to overflow	пи́ти (п'ю́, п'еш)	to drink
перепеля́чий (-ча, -че)	quail's	пи́шатися (-а́юся, -аешся)	to be proud of
переписа́ти (fut. -пишу́, -пишеш)	to finish copying	пи́шний (-на, -не)	magnificent
перепісува́ти (-ую́, -уеш)	to copy	пів	half, one half
перепле́тник (-а) М	bookbinder	південно-схі́дний (-ня, -не)	south- -easterly
перерива́ти (-аю́, -аеш)	to interrupt	пи́вень (-вня) М	cockerel
пересіда́ти (-аю́, -аеш)	to change trains	півосма́	seven and a half
переска́кувати (-ую́, -уеш)	to jump over	півтора́	one and a half
періо́д (-у) М	period	півтрета́	two and a half
перо́ (-ра) N	pen	півчверта́	three and a half

пігу́лка (-ки) F	pill	плуг (-а) M	plow
під	under	плугатáр (-ря́) M	plowman
підвестися (fut.-еду́ся, -едешся) to get up		плю́нути (fut.-ну, -неш) to spit	
підгорячкóвий стан M	semi-feverish condition	пляж (-у) M	beach
підпасти (fut.-аду́, -адеш) to get under, to fall victim		пляжови́й (-ва́, -ве́) beach (adj)	
підозрі́лий (-ла, -ле) suspicious		пля́мочка (-ки) F	spot, speck
пізна́ти (fut.-а́ю, -а́еш) to recognize		пля́шка (-ки) F	bottle
пі́зній (-ня, -не) late (adj)		по	after, by, in, according to
пі́зно late (adv)		по́біч	beside, besides
пирва́ти (fut.-ву́, -веш) to tear		пова́жання (-ня) N	esteem, regard(s)
піскови́й (-ва́, -ве́) sand (adj) sandy		по́вен = по́вний full	
пі́сля after, afterwards		по́верх (-у) M	floor, storey
післяза́втра the day after tomorrow		пови́нен (-нна, -нне) bound, obliged, due	
пісний (-на́, -не́) meatless, fast (day)		повироста́ти (fut.-а́ю, -а́еш) to grow up	
пі́сня (-ні) F	song	повідо́мити (fut.-млю́, -миш) to inform	
пісо́к (-ску́) M	sand	пові́к	for ever
піст (по́сту) M	fast	пові́льний (-на, -не) slow	
піт (по́ту) M	sweat	повіста́р (-ря́) M	novelist
піти́ (fut.-ду́, -деш) to go		по́вість (-істи) F	novel
піч (пе́чі) F	oven, stove	пові́тря (-ря) N	air
пла́вання (-ня) N	swimming	по́вний (-на, -не) full	
плазу́н (-а́) M	reptile	погі́дний (-на, -не) fair, fine, calm	
пла́кати (-чу, -чеш) to weep, to cry		по́гляд (-у) M	vision, glance, opinion, look
пла́тити (-чу́, -тиш) to pay		погля́нути (fut.-ну, -неш) to look, to glance	
плече́ (-ча́) N	shoulder	погна́ти (fut. пожену́, поженеш) to drive, to chase	
пливти́ (пливу́, пливеш) to flow, to swim		погну́ти (fut.-гну́, -гне́ш) to bend	
плід (пло́ду) M	produce, fruit	пого́да (-ди) F	weather
плодові́тість (-тости) F	fertility	по́голоска (-ки) F	rumour
плоскі́нь (-іні) F	hemp	подава́ти (-даю́, -даеш) to pass, to give	

пода́тися (fut. -а́мся, -а́шся) to leave for	полови́на (-ни) F one half
подві́р'я (-р'я) N yard	положи́тися (fut. -жу́ся, -жи́шся) to lie down
подиха́ти (-а́ю, -а́еш) to breathe	полотно́ (-на́) N linen
поді́бно similarly	Полта́ва (-ви) F Poltava
Поді́лля (-ля) N Podilla	полу́дне (-ня) N midday, south
поділя́тися (-я́юся, -я́ешся) to be divided	полу́мисок (-ска) M big dish, platter
по́дорож (-жі) F trip, travel	помарні́ти (fut. -і́ю, -і́еш) to shrink, to grow thin
подра́жнення (-ня) N irritation	поме́рти (fut. -мру́, -мре́ш) to die
пое́т (-а) M poet	по́між = між between
пожи́ва (-ви) F food, nourishment	пом'яну́ти (fut. -ну́, -неш) to remember
по́за behind, beyond	по́над over, above
поздорóвлення (-ня) N greeting	понеді́лок (-лка) M Monday
позі́чити (fut. -и́чу, -и́чиш) to lend, to borrow	поне́сти́ (fut. -несу́, -несе́ш) to carry
по́їзд (-у) M train	по́під under
пої́хати (fut. -і́ду, -і́деш) to drive (go) away	попо́лудні in the afternoon
показа́ти (fut. -кажу́, -ка́жеш) to show	попра́вити (fut. -влю́, -ви́ш) to correct
показа́тися (fut. -кажу́ся, -ка́жешся) to turn out	пора́ (-рі) F time period, season
пока́зник (-а) M index	пора́да (-ди) F advice
покида́ти (-а́ю, -а́еш) to leave	пора́дити (fut. -джу́, -ди́ш) to advise
поки́нути (fut. -ну́, -неш) to leave	порва́ти (fut. -рву́, -рве́ш) to tear up
по́кищо as yet, for the time being	поро́жній (-ня, -не) empty
по́клад (-у) M layer, seam	порохно́ (-на́) N mold
покла́сти (fut. -кладу́, -кладе́ш) to put, to lay	пору́чено registered
поко́ївка (-ки) F chambermaid	пору́чити (fut. -чу́, -чи́ш) to recommend, to register (letters)
поку́тувати (-ую, -уе́ш) to expiate, to do penance	пору́док (-дку) M order
пола́годити (fut. -джу́, -ди́ш) to settle, to conclude	посила́ти (-а́ю, -а́еш) to send
по́ле (-ля) N field	послуга́ч (-а́) M bellboy, waiter
полеті́ти (fut. -ечу́, -ети́ш) to fly	поспі́шати (-а́ю, -а́еш) to hasten, to hurry
поли́нути (fut. -ну́, -неш) to soar, to fly	поставле́ний (-на, -не) placed, put

постелі́ти (fut.-те́лю, -те́лиш) to make a bed	привіта́ти (-а́ю, -а́еш) to greet
поступа́ти (-а́ю, -а́еш) to go forward, to behave	приго́да (-ди)F adventure
потапа́ти (-а́ю, -а́еш) to sink	прийма́ти (fut.-йма́ю, -йма́еш) to receive
поті́к (-то́ку)M brook, stream	прийти́ (fut.-йду́, -йдеш) to come
по той бі́к that side of	при́казка (-ки)F proverb, saying
пото́йбі́ч that side of	при́крий (-ра, -ре) disagreeable, unpleasant
потруди́тися (fut.-дну́ся, -дишся) to make the effort, to take trouble	при́критися (-рюся, -ришся) to become boring
по́тяг (-у)M train	прино́сити (-шу, -сиш) to bring
по-украї́нськи (in) Ukrainian	припада́ти (-а́ю, -а́еш) to cover, to appeal
похва́ла (-ли)F praise	при́повідка (-ки)F proverb
похова́ти (-а́ю, -а́еш) to bury	приро́да (-ди)F nature
похо́дження (-ня)N origin	прислу́га (-ги)F favor, service
по цей бі́к this side of	пристава́ти (-а́ю, -а́еш) to fit, to join, to associate with
поце́йбі́ч this side of	прито́чувати (-ую, -уеш) to cite, to quote
поцілува́ти (fut.-у́ю, -у́еш) to kiss	прихі́льний (-на, -не) favorable
почервони́ти (fut.-і́ю, -і́еш) to redden, to blush	прихі́льно favorably
почина́тися (-а́юся, -а́ешся) to begin	прихо́дити (-джу, -диш) to come, to arrive
почорні́ти (fut.-і́ю, -і́еш) to blacken	прия́зний (-на, -не) friendly
почу́ти (fut.-чу́ю, -чу́еш) to hear	при́звище (-ща) N surname
по́шта (-ти)F mail, post	про about, of
по́яс (-а)M belt, waist	прова́дити (-джу, -диш) to lead
праві́ця (-ці)F right hand	про́весна (-ни)F early spring
працюва́ти (-а́ю, -а́еш) to work	про́від (-воду)M leadership
пра́ця (-ці)F work, job	прово́дити (-джу, -диш) to spend, to pass
пре́док (-дка)M ancestor	прогуді́ти (fut.-дну́, -диш) to pass
прем'є́ра (-ри)F first night	прогуля́нка (-ки)F stroll, walk
при at, by, near	прожи́ти (fut.-жи́ю, -жи́еш) to live through, to experience
прива́тно privately	прозі́рний (-на, -не) transparent
приві́т (-у)M greeting(s)	прозо́рий (-ра, -ре) transparent

пройти́ти (fut.-йду́, -йдеш) to pass, to go by	пройти́ти (fut.-йду́, -йдеш) to pass, to go by	проща́тися (-аю́ся, -ае́шся) to bid farewell
проки́нутися (fut.-ну́ся, -нешся) to awake, to wake up suddenly	проки́нутися (fut.-ну́ся, -нешся) to awake, to wake up suddenly	псалом (-лма́) M psalm
пролеті́ти (fut.-лечу́, -леті́ш) to fly past, to fly over	пролеті́ти (fut.-лечу́, -леті́ш) to fly past, to fly over	пта́х (-а) M bird
промину́ти (fut.-мину́, -минеш) to pass	промину́ти (fut.-мину́, -минеш) to pass	пта́ха (-хи) F bird
пропада́ти (-аю́, -ае́ш) to disappear, to vanish	пропада́ти (-аю́, -ае́ш) to disappear, to vanish	пта́шка (-ки) F bird
просі́ти (прошу́, про́сеш) to ask, to beg	просі́ти (прошу́, про́сеш) to ask, to beg	пуска́ти (-аю́, -ае́ш) to let, to set
про́со (-са) N millet	про́со (-са) N millet	пусті́й (-та́, -те́) empty, vain
про́стий (-та, -те) direct, simple, ordinary	про́стий (-та, -те) direct, simple, ordinary	пусти́ти (fut.-щю́, -сти́ш) to let go, to release
прості́р (-то́ру) M space	прості́р (-то́ру) M space	пу́то (-та) N fetters
проти́	проти́	пю́ре N puree
проти́	проти́	п'ятдеся́т fifty
проти́га́з (-а) M gasmask	проти́га́з (-а) M gasmask	п'яте́ро five
проти́гом	проти́гом	п'я́тий (-та, -те) fifth
профе́сор (-а) M professor	профе́сор (-а) M professor	п'я́тина (-ни) F one fifth
проха́ти (-аю́, -ае́ш) to ask, to implore	проха́ти (-аю́, -ае́ш) to ask, to implore	п'ятна́дцятий (-та, -те) fifteenth
прохі́д (-ходу) M walk, stroll	прохі́д (-ходу) M walk, stroll	п'ятна́дцять fifteen
прохо́дити (-джу́, -ди́ш) to penetrate, to pass	прохо́дити (-джу́, -ди́ш) to penetrate, to pass	п'я́тниця (-ці) F Friday
проце́с (-у) M process	проце́с (-у) M process	п'я́тсот five hundred
прочита́ти (fut.-аю́, -ае́ш) to finish reading	прочита́ти (fut.-аю́, -ае́ш) to finish reading	п'я́ть five

P

ра́да (-ди) F advice	ра́да (-ди) F advice	раз (ра́зі) times
ра́дити (-джу́, -ди́ш) to advise	ра́дити (-джу́, -ди́ш) to advise	ра́зом together
радіоапа́ра́т (-а) M radio	радіоапа́ра́т (-а) M radio	раз-у-раз again and again, time after time
радіоконце́рт (-у) M radio concert	радіоконце́рт (-у) M radio concert	рай (ра́ю) M paradise
радіоте́хнік (-а) M radio mechanic	радіоте́хнік (-а) M radio mechanic	рак (-а) M crab, cancer
раді́сть (-дости) F joy	раді́сть (-дости) F joy	ра́м'я (-мени) N arm, shoulder
раді́ти (-ію́, -іе́ш) to rejoice, to be glad	раді́ти (-ію́, -іе́ш) to rejoice, to be glad	ра́нній (-ня, -не) early, early morning (adj)
ра́до gladly	ра́до gladly	ра́но early (adv)

ра́нок (-нку)М	morning	рове́сник (-а) М	contemporary, of the same age
раюва́ння (-ня) N	life in paradise, good life	роди́на (-ни) F	family
реві́ти (-ву́, -веш)	to roar	родо́вище (-ща) N	main seams, stratum
ревну́ти (fut.-ну, -неш) to roar		ро́жа (-жі) F	rose
реда́ктор (-а) М	editor	роже́вий (-ва, -ве)	pink
реда́кція (-ії) F	editor's office	розби́шака (-ки) М	robber
рекла́ма (-ми) F	advertisement, sign	розверну́тися (fut.-ну́ся, -нешся) to un- fold	
ремесло́ (-ла́) N	trade, craft	розві́дувати (-ую, -уєш) to reconnoiter	
ремісник (-а́) М	craftsman	розіпня́тися (fut. -ну́ся, -нешся) to stretch out	
рестора́н (-а) М	restaurant	розірва́тися (fut.-ву́ся, -вешся) to burst	
реце́пта (-ти) F	prescription	розісла́ти (fut. -шлю́, -шлеш) to spread, to send out	
ре́чі (-че́й) PL	belongings, things, property	розки́дати (-аю, -аєш) to throw apart	
ре́шта (-ти) F	remainder, the rest	розки́нути (fut.-ну, -неш) to spread, to scatter	
ри́ба (-би) F	fish	ро́зкіш (-коші) F	joy, rapture
Рим (-у) М	Rome	розкі́шний (-на, -не)	lovely, gorgeous
рича́ти (-чу́, -чиш)	to low	розли́тися (fut. -зілля́юся, -зіллешся) to overflow	
рів (рова́) М	ditch	ро́змах (-у) М	zest, swing
ріг (рога́) М	horn, corner	розмо́ва (-ви) F	conversation
рідний (-на, -не)	native	розпізна́ти (fut.-а́ю, -а́єш) to recognize	
Різдвя́ні святкі́ PL	Christmas	розпоча́ти (fut. -чну́, -чнеш) to begin	
різний (-на, -не)	different, various	розпусти́тися (fut. -ущу́ся, -устишся) to sprout, to dissolve	
різник (-а́) М	butcher	розто́плений (-на, -не) molten, melted	
різноба́рвний (-на, -не)	manycolored, gay	розто́плюватися (-юся, -юється) to melt	
рік (ро́ку) М	year	розумі́ти (-ію, -ієш) to understand	
річ (ре́чі) F	thing, matter	розши́рювати (-юю, -юєш) to widen, to ex- tend	
річка (-ки) F	river	роса́ (-сі) F	dew
робо́та (-ти) F	work	росі́йський (-ка, -ке)	Russian
робі́ти (-блю́, -биш)	to work, to make	Росі́я (-ії) F	Russia
робі́тник (-а́) М	worker	рости́ (-ту́, -теш)	to grow

рот (-а) М	mouth	рух (-у) М	traffic, motion, movement
рудá (-ді) F	ore	руханка (-ки) F	gymnastics
рука́ (-ки) F	hand, arm	рушнік (-а) М	towel
Русь (-си or: -сі) F	Rus'	ряд (-у) М	row, file
ру́та (-ти) F	rue (bot)	рятунокóве поготівля N	first aid post

С

сад (-у) М	orchard	свято́ (-та) N	holiday
садівнік (-а́) М	fruitgrower, gardener	священік (-а) М	priest, clergyman
садові́на (-ні) F	fruit	себе́	self
садо́к (-дка) М	little orchard	сей	this
садо́чок (-чка) М	little orchard	село́ (-ла) N	village, country
сам (самá, само́)	self, alone	селянін (-а) М	peasant, countryman
са́ме	just	се́рбин (-а) М	Serb
сват (-а) М	matchmaker	Сергі́й (-ія)	Serge
сва́тання (-ня) N	matchmaking	се́рденько (-ка) N	heart, darling
све́кор (-а) М	father-in-law	се́ред	among
свекру́ха (-хи) F	mother-in-law	середá (-ді) F	Wednesday
свисто́к (-тка) М	whistle	середі́на (-ни) F	middle, center
сві́жий (-жа, -же)	fresh	середні́й (-ня, -не)	middle (adj), medium
свій (сво́я, сво́є)	own, one's own	се́рпень (-пня) М	August
сві́т (-у) М	world	се́рце (-ця) N	heart
світа́ти (-аю, -аєш)	to dawn	сестра́ (-рі) F	sister
світи́ти (сви́чу, сви́тиш)	to shine	сиді́ти (-джу́, -ди́ш)	to sit
сві́тло (-ла) N	light	си́ла (-ли) F	power, strength
світові́й (-ва́, -ве́)	world (adj)	си́лувати (-ую, -уєш)	to force
світо-і́скрявий (-ва, -ве)	shining and sparkling	си́льний (-на́, -не́)	strong, powerful
свобода́ (-ді) F	freedom	си́н (-а) М	son
святі́ти (-чу́, -тиш)	to bless, to consecrate	си́ній (-ня, -не)	blue
святкі́ (-то́к) PL	holidays	сидля́р (-яра́) М	saddler

сік (со́ку)М	juice	сла́бо	feebly
сі́ль (со́ли) F	salt	сла́ва (-ви) F	fame, glory
сім	seven	слід (-у) М	trace, mark
сімдеся́т	seventy	слідко́м	on the heels of
сімдеся́тий (-та,-те)	seventieth	слідо́к (-дка)М	trace, track
сімна́дцятий (-та,-те)	seventeenth	сліпа́ кишка F	appendix
сімна́дцять	seventeen	сліпий (-па́,-пе́)	blind
сімсо́т	seven hundred	слі́пити (-плю́,-пиш)	to blind, to dazzle
сім'я́ (-м'я́) F	family	сло́вник (-а́)М	dictionary
сі́но (-на)М	hay	сло́во (-ва) N	word
сі́рий (-ра,-ре)	grey	сло́в'яни́н (-а) М	Slav
сі́сти (fut.ся́ду, ся́деш)	to sit down	сло́в'я́нський (-ка,-ке)	Slav
сі́чень (-чня)М	January	сло́н (-а) М	elephant
сія́ти (-яю́,-яеш)	to shine, to radiate	сло́ня́ (-я́ти) N	elephant calf
скака́ти (ска́чу, ска́чеш)	to jump	слуга́ (-га́)М	servant
скала́ (-лі) F	rock, cliff	слуха́ч (-а́)М	listener
скверні́ти (-ню́,-ніш)	to defile, to slander	слю́сар (-я) М	locksmith
скита́льщина (-ни) F	life of a DP	сльоза́ (-зі) F	tear
скі́льки	how much, how many	сма́чний (-на́,-не́)	tasty, appetising
скла́дений (-на,-не)	set	сме́рть (-ти) F	death
скля́нка (-ки) F	tumbler	смія́тися (-ю́ся,-е́шся)	to laugh
скля́р (-а́)М	glazier	сні́г (-у) М	snow
сконáти (fut.а́ю,-а́еш)	to die	сніго́вий (-ва́,-ве́)	snow (adj) snowy
ско́рб (-у) М	grief, sorrow	сніжи́нка (-ки) F	snowflake
ско́ріш(e)	faster, quicker	со́бі	self
ско́ро	quickly	Сове́тська Укра́їна F	Soviet Ukraine
ско́ряться (-яю́ся,-я́ешся)	to humble oneself	соки́ра (-ри) F	ax
скрі́зь	everywhere	со́кіл (-кола) М	falcon
сла́бий (-ба́,-бе́)	weak, feeble	солове́йко (-ка) М	nightingale

солóдкий (-на,-не)	sweet	спортсменка (-ки)F	sportswoman
солóм'яний (-на,-не)	straw (adj)	справа (-ви) F	matter, affair
сон (сну or: сна) M	dream, sleep	справді	really
сóбний (-на,-не)	sleepy	спрага (-ги) F	thirst
сóнце (-ця) N	sun	спрагнений (-на,-не)	thirsty
сóняшний (-на,-не)	sunny	спрóбувати (fut. -ую,-уєш)	to try, to test, to taste
сопті (сопу́, сопéш)	to snore, to pant	спрокво́ла	very slowly
сóрок	forty	спусна́ти (-аю́,-аєш)	to let down
сороко́вий (-ва,-ве)	fortieth	срѝбло́ (-ла) N	silver
сóром (-у) M	shame	срѝбний (-на,-не)	silver (adj), silvery
сорóчка (-ки) F	shirt	става́ти (-аю́,-аєш)	to become, to stand
сóтий (-та,-те)	hundreth	ставо́к (-ва́) M	pond
соціологі́чний (-на,-не)	sociological	Станисла́вів (-вова) M	Stanyslaviw
спáти (сплю, спиш)	to sleep	ста́рий (-ра́,-ре́)	old
спе́ка (-ки) F	heatwave	старовина́ (-ни́) F	old customs
спі́на (-ни) F	back	ста́роста (-ти) M	master of wedding ceremonies
спита́ти (fut. -аю́,-аєш)	to ask	ста́ти (-аю́,-аєш)	to become
спі́в (-у) M	song, singing	ста́тися (-аю́ся,-аєшся)	to become, to happen
співа́к (-а́) M	singer	стаття́ (-ті́) F	article
співа́ти (-аю́,-аєш)	to sing	стерегти́ (-жу́,-жеш)	to guard, to watch
співе́ць (-вця́) M	singer, poet	сте́п (-у́) M	steppe
спі́дний (-ня,-не)	lower	Степа́н (-а)	Stephen
спі́знений (-на,-не)	late, overdue	степо́вий (-ва́,-ве́)	(of the) steppe
спі́ти (-ію́,-ієш)	to ripen, to mature	сти́ха	quietly
сповито́к (-тка́) M	swaddling clothes	сти́г (сто́га) M	haystack
сповни́ти (fut. -ню́,-ниш)	to fulfill	сти́й!	halt!
сповня́тися (-яю́ся,-яєшся)	to fulfill oneself	сти́л (стола́) M	table
спогада́ти (fut. -аю́,-аєш)	to remember	сто	hundred
спокі́йний (-на,-не)	calm, quiet	стогна́ти (-ну́,-неш)	to groan

сто́лик (-а) М	stool	субо́та (-ти) F	Saturday
столи́ття (-тя) N	century	суддя́ (-ді) М	judge
сто́ляр (-а) М	carpenter	суді́тися	to be awarded
сторі́нка (-ки) F	page	су́на (-ки) F	bitch
сторо́жа (-жі) F	guard	сукно́ (-на́) N	cloth
сто́яти (стою́, стої́ш)	to stand	сум (-у) М	sorrow, grief
стра́ва (-ви) F	cooked food, course (food)	су́мно	sadly, it is sad
стравоспи́с (-у) М	menu	су́нутися (-нуся, -нешся)	to approach impudently, to push on
стра́сний (-на́, -не́)	fatless, suffering	супрові́д (-воду) М	accompaniment, company
Стра́сна П'я́тниця F	Good Friday	сурду́т (-а) М	sport coat, jacket
Стра́сний Четве́р М	Maundy Thursday	сусі́да (-ди) or сусі́д (-а) М	neighbor
стра́сть (-ти) F	suffering, pain	сухі́й (-ха́, -хе́)	dry
страте́г (-а) М	strategist	суча́сний (-на, -не)	contemporary, mo- dern
стра́шити (-шу́, -ши́ш)	to frighten	схе́ма (-ми) F	plan, layout, syllabus
стра́шний (-на, -не)	frightful	Схі́д (Схо́ду) М	East
стра́шно	afraid	схі́дний (-ня, -не)	Eastern
стрем'я́ (-мени) N	stirrup	схо́дити (-джу́, -ди́ш)	to rise (of the sun)
стріля́ти (-яю́, -яеш)	to shoot	схо́питися (fut. -плю́ся, -пи́шся)	to jump up
стрі́ха (-хи) F	thatched roof	схо́тіти (fut. схо́чу, схо́чеш)	to long for
стрі́чка (-ки) F	ribbon, band	сю́ді	here
струмо́к (-мка́) М	brook, rivulet	сюрча́ння (-ня) N	buzzing, chirping
стра́сати (-аю́, -аеш)	to shake	ся	(self)
студе́нт (-а) М	student	Сян (-у) М	Sian
студі́ї (-ій) PL	studies	сього́дні	today
стукоті́ти (-чу́, -ти́ш)	to clatter	сього́днішній (-на, -не)	today's
		сьо́мий (-ма, -ме)	seventh
Т			
та	and	таблї́ця (-ці) F	(black)board
таба́ка (-ки) F	tobacco	тае́мний (-на, -не)	secret

таємни́чий (-ча,-че)	mysterious	тепло́та (-ті)F	warmth
т.зв. (так зва́ний)	so-called	терито́рія (-іі)F	territory
та́й	and	тере́н (-у)M	terrain, field
так	yes, so	тере́пити (-плю́,-пійш)	to suffer
таки́	but, yet	те́рти (тру, треш)	to rub, to grate
таки́й (-ка́,-ке́)	such, the follo- wing	ти	you (thou)
тако́ж	also	ти́ждень (-жня)M	week
та́м	there	ти́мто	hence
та́мто́й (-та́,-то́)	the other	ти́м ча́сом	in the meantime
тапе́тник (-а)M	upholsterer	ти́п (-у)M	type
Тара́с (-а)	Taras	ти́сяча (-чі)F	thousand
та́рілка (-ки)F	plate, dish	ти́сячний (-на,-не)	thousandth
тата́рва́ (-ві) F	Tartars	ти́сячолі́тній (-ня,-не)	thousand-year old
тата́рський (-ка,-ке)	Tartar	тихе́нький (-ка,-ке)	very quiet
твари́на (-ні)F	animal, cattle	ти́хий (-ха,-хе)	quiet
тверди́й (-да́,-де́)	hard	ти́хо	quietly
тви́й (тво́я, тво́є)	your(s)	ти́шком	quietly
тві́р (тво́ру) M	work, literary work	ті́ло (-ла)N	body
твори́ти (-рю́,-риш)	friend, comrade	ті́льки	only
те	that	ті́лько = ті́льки	
теа́тр (-у) M	theatre	ті́нь (-ні)F	shadow, shade
теж	also	ті́снити (-ню́,-нійш)	to throng
телефо́н (-а)M	telephone	тло́ (тла)N	background
теля́тко (-ка) N	calf	то	that, so
теля́чий (-ча,-че)	veal(adj)	тобі́	(to) you
те́мний (-на,-не)	dark	това́риство (-ва)N	company, society
темно-си́ній (-ня,-не)	dark blue	това́риш (-а) M	friend
тепе́р	now	това́ровий (-ва,-ве)	goods- (adj)
те́плий (-ла,-ле)	warm	тоді́	then

той (та, те, то)	that	три	three
той сам	the same	тривати (-аю, -аеш)	to last
том (-а or: -у) м	volume	тривкий (-ка́, -ке́)	lasting, durable, permanent
томіти (-млю́, -миш)	to tire	тривожити (-о́жу, -о́жиш)	to frighten
тому́	therefore	три́дцатеро	thirty
то́му	ago	три́дцять	thirty
тому́ що	as, because	тризу́б (-а) м	trident
то́на (-ни) ф	ton	трима́ти (-аю, -аеш)	to hold, to keep
тонкий (-ка́, -ке́)	thin, slim	трина́дцятий (-та, -те)	thirteenth
тону́ти (-ну́, -неш)	to sink	трина́дцять	thirteen
то́рба (-би) ф	bag, handbag	триособо́вий (-ва, -ве)	for three persons
торг (-у) м	market, bargain	три́ста	three hundred
торгі́вля (-лі) ф	trade, commerce, bargaining	три́чі	three times
торт (-а) м	cake	т́роє	three
то́чний (-на, -не)	punctual, exact	т́рохи	a little
то́чно	on time, exactly	тро́йнда (-ди) ф	rose
трава́ (-ви) ф	grass	т́рудно́ці (-ів) пл	difficulties
т́равень (-вня) м	May	туди́	this way
т́рави́ця (-ці) ф	grass	тудо́ю	this way
т́рав'я́ний ко́ник м	grasshopper	тума́н (-у) м	mist, fog
трагі́чний (-на, -не)	tragic	тут	here
тради́ція (-ії) ф	tradition	ту́тки	here
т́реба	one needs	ту́ча (-чі) ф	storm
тремті́ти (-чу́, -ти́ш)	to tremble	тяжкий (-ка́, -ке́)	heavy, difficult
т́реті́на (-ни) ф	one third	т́яму́щий (-ща, -ще)	sensible, wise
т́ре́тій (-тя, -те)	third	т́я́ти (тну, тнеш)	to cut

у

у в	in	уби́ти (fut. уб'ю́, уб'е́ш)	to kill
-----	----	-----------------------------	---------

убо́гий (-га,-ге)	poor
убра́ння (-ня́)N	dress, clothes
ува́га (-ги)F	attention
увесь (уся́, усé)	whole, total
увече́рі	in the evening
увиха́тися (-а́юся,-а́ешся)	to move quickly about
уда́р (-у)M	blow
уже́ = вже	already
Украї́на (-ни)F	the Ukraine
украї́нець (-нця́)M	Ukrainian
украї́нка (-ки)F	Ukrainian woman
украї́нський (-ка,-ке)	Ukrainian
укру́тати (fut.-аю,-аеш)	to wrap up

уме́рти (fut.умру́, умре́ш)	to die
урожа́йний (-на,-не)	fertile
ура́д (-у)M	office, government
ура́дник (-а)M	clerk, office worker
усмі́хнутися (fut.-ну́ся,-не́шся)	to smile
устано́ва (-ви)F	institution
утира́ти (-а́ю,-а́еш)	to wipe
учи́телів (-лева,-леве)	teacher's
учи́тель (-ля)M	teacher
учо́ра	yesterday
у́хо (у́ха)N	ear
у́ші (уше́й)PL	ears

Ф

фа́брика (-ки)F	factory
фа́кт (-у)M	fact
фа́рба (-би)F	color
фе́рії (-і́й)PL	holidays
фі́льм (-а or-у)M	film

фі́льмовий (-ва́,-ве́)	film (adj)
фіоле́тний (-на,-не)	violet
форпо́ст (-у)M	advanced post
фра́нцузький (-ка,-ке)	French
фрі́зієр (-а)M	hairdresser, barber

Х

ха́та (-ти)F	house
хви́ліна (-ни)F	moment
хви́лінка (-ки)F	brief moment
хви́ля (-лі)F	wave
хви́лястий (-та,-те)	wavy, undulating
хижа́к (-а́)M	beast of prey
хили́ти (хилі́ю, хилі́ш)	to bend down, to incline
хили́тися (-лю́ся,-ли́шся)	to bend down, to be inclined
хисткі́й (-ка́,-ке́)	shaky, unsteady

хиба́	perhaps, really
хі́д (хо́ду)M	step, walk, pace, motion
хли́нути (-ну,-неш)	to stream (down)
хли́пати (-аю,-аеш)	to whimper, to sob
хлі́б (-а)M	bread
хлі́боро́б (-а)M	farmer, peasant
хлі́боро́бський (-ка,-ке)	agricultural
хло́пець (-пця́)M	boy
хлоп'я́ (-ти)N	little boy

хма́ра (-ри)F	cloud	християни́н (-а)M	Christian
хма́рочка (-ки)F	little cloud	христия́нський (-ка,-ке)	Christian
ходи́ти (-джу́,-диш)	to walk	Христо́с (-а)	Christ
холо́дний (-на,-не)	cool, cold	хри́щення (-ня)N	baptism
хо́рий (-ра,-ре)	ill, sick	хрущ (-а́) M	mayfly, beetle
хоро́брий (-ра,-ре)	brave, valiant	хто (кого́)	who
хору́жий (-жого)M	ensign, standard-bearer	хтобу́дь (когобу́дь)	anyone
хоти́ти (хо́чу, хо́чеш)	to wish, to desire	хтось (кого́сь)	somebody
хоч	though, although	ху́стка (-ки)F	scarf
хоч би	if only	ху́сточка (-ки)F	handkerchief
хрест (-а́)M	cross		

Ц

цап (-а)M	he goat	ціка́вити (-влю,-виш)	to interest
цвісти́ (цвіту́, цвіте́ш)	to blossom, to bloom	ці́лий (-ла,-ле)	whole, total
цвіт (-у)M	flower	цілко́м	quite, fully, altogether
це	this	ціна́ (-ні)F	price
цей (ця, це)	this	цінни́й (-на́,-не́)	valuable, precious
це́рква (-ви)F	church	ц.р. (цього́ ро́ку)	this year
цига́рка (-ки)F	cigarette	цу́кор (-кру)M	sugar
ци́ть(те) (імр)	be quiet	цього́річний (-на,-не)	this year's
ціка́вий (-ва,-ве)	curious, interesting		

Ч

чай (ча́ю)M	tea	ча́стий (-та,-те)	frequent
чар (-у)M	charm, beauty	ча́шка (-ки)F	cup
чарі́вливий (-ва,-ве)	charming, enchanting	чверть (-ти)F	one quarter
ча́рка (-ки)F	wineglass	че́рвень (-вня)M	June
час (-у)M	time	черво́ний (-на,-не)	red
ча́сом	sometimes	червони́ло (-ла)N	red ink
часо́пис (-у)M	newspaper	че́рга (-ги)F	turn, sequence

черговий (-ва́, -ве́)	subsequent, next, following	чого́	why, wherefore
череві́к (-а)м	shoe	чоло́ (-ла́) N	forehead
че́рез	through, across, because of	чому́	why
черепа́ха (-хи)F	turtle, tortoise	Чо́рне Мо́ре N	Black Sea
честь (-ти) F	honor	чо́рний (-на, -не)	black
четве́р (-егра́)м	Thursday	чорни́ло (-ла) N	ink
четве́ртий (-та, -те)	fourth	чорно́зем (-у) M	black soil
четверти́на (-ни) F	one fourth	чорт (-а)м	devil
чи	whether, if	чоти́ри	four
чий	whose	чоти́риста	four hundred
чим	what with, whereby	чотирна́дцятий (-та, -те)	fourteenth
чимало́	quite a lot	чотирна́дцять	fourteen
число́ (-ла́) N	number	чува́ти (-а́ю, -а́еш)	to be heard
чи́стий (-та, -те)	clean, pure, clear	чудни́й (-на́, -не́)	strange, marvellous
чи́стити (чи́щу, чи́стиш)	to clean	чужи́й (-жа́, -же́)	foreign, alien
чита́ти (-а́ю, -а́еш)	to read	чу́ти (чу́ю, чу́еш)	to hear
чи́плятися (-я́юся, -я́ешся)	to cling to, to pester	чуття́ (-тя́) N	feeling, emotion
чо́вен (-вна)м	boat		
III			
шаблю́ка (-ки)F	big sabre	широ́кий (-ка, -ке)	wide
шанува́ти (-у́ю, -у́еш)	to esteem, to honor	широкопо́лій (-ля, -ле)	rolling
ша́пка (-ки) F	cap	ши́я (ши́ї) F	neck
ша́та (-ти) F	robe	ші́стдесят	sixty
шатро́ (-тра́) N	tent	ші́стна́дцятий (-та, -те)	sixteenth
ша́фа (-фи) F	cupboard	ші́стна́дцять	sixteen
швець (шевця́)м	shoemaker	ші́стсо́т	six hundred
швидки́й (-на́, -не́)	fast, quick, express	ші́сть	six
ше́лест (-у) M	rustle	шкі́льний (-на́, -не́)	school
ши́ло (-ла) N	awl	шко́да (-ди) F	damage, pity

шко́дити (-джу, -диш)	to spoil, to im- pede
шко́ла (-ли) F	school
шлу́нок (-нка) M	stomach
шлю́б (-у) M	wedding, marriage
шля́х (-у) M	way, road
шовк (-у) M	silk
шо́стий (-та, -те)	sixth
шпа́льта (-ти) F	column

штанці́ (-ів) PL	trunks, shorts
шту́ка (-ки) F	trick, being
шукáти (-аю, -аєш)	to seek, to look for
шулі́ка (-ки) M	hawk
шумі́ти (-млю, -міш)	to roar, to rustle
шумно широ́кий (-ка, -ке)	roaring
шумові́ння (-ня) N	foam

Щ

ща́стя (-тя) N	good luck, for- tune, happiness
ще	more, also, yet
ще́раз	once more
щи́рий (-ра, -ре)	sincere
щи́ро	sincerely
що	what, that
що за	what kind of

щоб	in order to, so that
щодня́	every day
щодо́	as to, as regards
щоне́будь	anything
щора́з	ever, again and again
щось	something

Ю

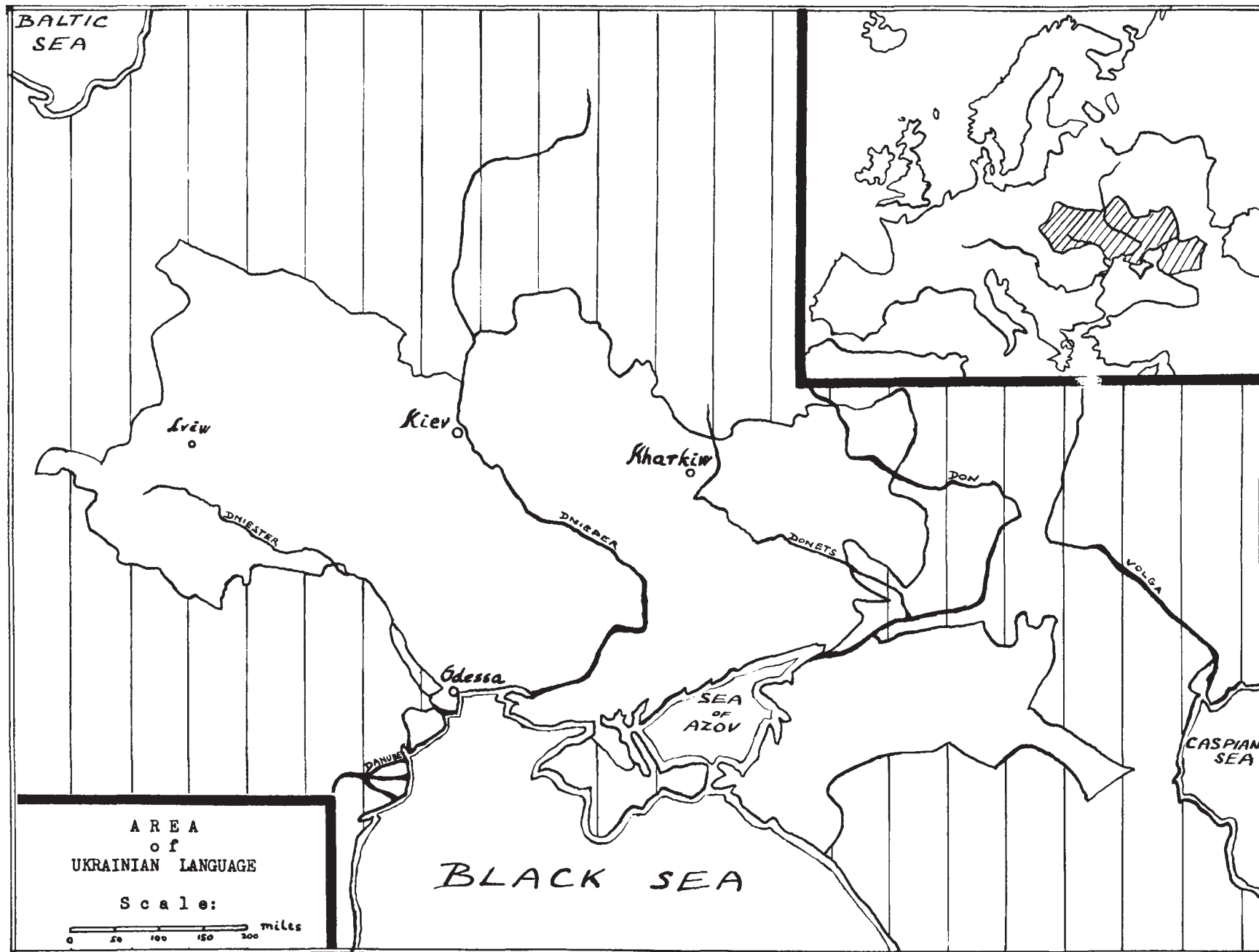
Югосла́вія (-ії) F	Yugoslavia
юна́к (-а) M	youth, young man

Юрко́ (-ка)	George
-------------	--------

Я

я	I
я́вище (-ща) N	phenomenon, event
яйце́ (-ця) N	egg
ягня́ (-яти) N	lamb
я́года (-ди) F	berry
язи́к (-а) M	tongue
я́шня (-ні) F	omelette
як	how
якслі́д	properly

яко́би	if (only)
який́ (яка́, яке́)	what kind of, what
який́сь (яка́сь, яке́сь)	some, certain
яко́сь	somehow
якщо́	if, in case
я́сен = я́сний	
я́сний (-на́, -не́)	bright, clear, plain
я́сність (-ности) F	brightness, light
ясно-жо́втий (-та, -те)	bright yellow

I N D E X

accent (stress).....	I3,24,42,43	pronouns, demonstrative	92,93
adjectives	I7,58,68,78,79,80	indefinite	96,97
declension of	75	interrogative	96
degrees of comparison	71	personal	69,83
adverbs, formation of	84,85,132	possessive	88,89
alphabet	6,7	reflexive	87,88
apostrophe, use of	10	relative	95
conjunctions	I5,137	pronunciation of consonants	9,10
consonants, changes of	24,30	vowels	8,9
elision of	55	sound changes	21,22,23,24,30,53
fractions	I08	syllables	21
gender, of adjectives	I7	syntax	I38
of nouns	I7	time	I05
genitive, use of	28,30	verbs, aspects, durative	II2,II3
grammar	II,I2	imperfective ...	II6,II7,II8,I28
interjections	I34	iterative	I21,I22
i-sound change	21,22,23,53	perfective	II6,II7,II8,I28
locative, use of	37	conjugation (first)	39,40,I28
missing e, o	28,53,78	(second)	47,48,68,69
negation	28	(third)	I27
nouns, declension of (consonant) ...	62,63,65,66	gerund	I23,I24
(hard)	35,36,41,42,44,45,50,51	imperative mood	II2,II3
(mixed)	60,61	infinitive	I28
(soft)	52,53,55,57	participles	I22,I23
numerals, cardinals	99,I00,I01,I02	passive voice	I24
collective	I07,I08	reflexive	39,40
ordinals	I03,I04	vocative, use of	37
phonetic transcription of Ukrainian	8	vowels	8,9,21,22,23,28,53,78
prepositions	20,33,I32,I33,I34	weights and measures	I09